

Od jakih individua ka jakoj zajednici

U zgradi Islamskih ustanova počelo održavanje nastave FIS-a

Usvojena dopunjena rezolucija o tumačenju islama

Glas islama

<http://www.glas-islama.com>

صوت الإسلام

Broj 121 Godina X Zul-ka'de - Zul-hidždže 1427. / decembar 2006. Cijena 80 din

Knjiga i Glas islama u kompletu

250 DIN

ILI **3 €**

Halid Ertuğrul

23

Kako da usavršimo sami sebe ?

?

EL (ZA INOSTRANSTVO 5 EURA)

Američki ambasador Polt ugostio Visoku delegaciju Islamske zajednice Sandžaka
Vlada SAD-a ulaže u obnovu zgrade starog mekteba u Novom Pazaru

DOO

UJKANOVIĆ

BEBI OPREMA

tel: 020/386-385
020/386-280
mob: 063/404-139

Ul. Veljka Vlahovića 18b
Novi Pazar

BESTATTUNGSDIENST „ŠUŠKO“ POGREBNE USLUGE PRIJEVOZ DŽENAZA IZ SVIH EVROPSKIH ZEMALJA ZA SANDŽAK, BiH I DRUGA ODREDIŠTA

Mi vam nudimo:

- dugogodišnje iskustvo
- sređivanje kompletne dokumentacije
- kvalitetno i potpuno islamsko opremanje dženaze
- exhumacije
- pristupačnu cijenu
- prisustvo pri transportu specijalnim pogrebnim autom Imama Bekir ef. Šuško

S obzirom da smrt ne bira vrijeme slobodni ste
u svako doba obratiti se nama.

IZBJEGNITE KOMPLIKACIJE - NAZOVITE NAS!!!

Tel. 0049 172 63 25 762 Dipl. teolog imam Bekir ef. Šuško

Restoran "SAZ" u Jerki

Restoran posjeduje veliku salu koja može da primi 250 gostiju, kao i dvije bašte i park za djecu.

U dvorištu restorana nalazi se i širok parking prostor.

Telefoni:

064 120 4440 (Senad)
064 163 1735 (Sait)

NEJEDINSTVO SANDŽAKA

Sjetimo se da smo jedan ummet

Na makro planu, islamski ummet danas razdiru brojne podjele. Nema zajedničkog jezika između šiija i sunnija, ahmedije šire svoju propagandu u nekim muslimanskim društvima... Zapadna muslimanska društva podijeljena su po arapsko-nearapskoj osnovi; po kulturnim razlikama, mezhebima, misionarskim organizacijama i po ko zna kojim drugim šavovima. Niko, izgleda, ozbiljnije ne razmišlja o jedinstvu

Fahrudin SMAILOVIĆ

Na našem mikro planu, Sandžak je prethodnih mjeseci pretrpio dva opasna talasa razdora, dva cunami-ja, koja su doprla čak do džematskih safova.

U prvom talasu, braća (po vjeri, ili, čak i po krvi) počeli su poprijeko gledati jedni na druge zbog političkih nepromišljenosti koje su počinili određeni lideri, a koje su direktno išle na štetu Islamske zajednice. Upućene su i teške prijetnje i optužbe, a o dijalogu nije bilo ni riječi.

Drugi talas razdora desio se prošlog mjeseca. Tada je jedna skupina džematlija fizički napala drugu, očigledno potpomognuta šejtanskim sašaptavanjima i zasljepljenošću mase. Dokaz je to što se neki od glavnih učesnika izgleda zaista ne sjećaju šta su uradili svojoj braći i ponašaju se poslije incidenta kao da se ništa nije desilo. Nigdje izvinjenja, traženja halala, pa čak ni priznanja greške. Ispada da je dvogodišnji mentalni i fizički

teror u novopazarskim džamijama bio samo privid.

Svi držimo svoju četkicu

Vjerski i politički sukobi, međutim,

A kakvi bismo trebali biti?

Nakon odlaska komunističkog režima četkica je stavljena u naše ruke da njome slobodno slikamo. Kako smo je mi upo-

“čip u glavi” kako bi se mogli uključiti u zajednički život sa ostalim Evropljanima. A kako bismo, tek, mi mogli živjeti sa ostalima kada se ne možemo podnositi ni među sobom?!

ovo nije prilika da ih nabrajamo), a ne kao vjeru uskih gledišta i terora.

Svi moramo biti odgovorni prema islamu. Ne smijemo zaboraviti naše bratstvo, da smo jedni drugima najpreči i da je brat posljednji na koga smijemo podići ruku ili glas.

Izborna retorika

Pre d Sandžakom se nalazi još jedno iskušenje. Na prethodnim izborima nedužni prolaznik je postao invalid... Na prošlim je pala žrtva... Nedavno je bačena bomba u kuću jednog

građanina Novog Pazara koja je nanijela više rana... Šta će biti slijedeće? Kada ćemo konačno upotrijebiti neko civilizovano, legalno sredstvo u našim raspravama? Hoće li naši političari pokazati zrelost, spustiti tenzije i dozvoliti da sve protekne u mirnoj atmosferi? Ostaje da se vidi. Imamo još skoro dva mjeseca da se pripremimo za buru.

ne prolaze neopaženo kod naših susjeda. Oni se ucrtavaju po tabli koja se zove imidž Sandžaka i mi taj imidž nosimo gdje god krenemo. Uz to, naravno, ide i ono za šta nisu direktno krivi vjernici – siva ekonomija, šverc droge, trgovina ljudima i drugi belaji. Kada se sve to umiješa i nanese četkicom na tablu našeg imidža, dobija se veoma ružan odraz.

trijebili vidimo ovih dana po glavnim vijestima medija u regionu. Prema zastupljenosti u glavnim vijestima pomislili bismo da Sandžaklije predstavljaju većinu ovdašnjeg stanovništva, a kada pogledamo demografske podatke, vidimo da nas je tek dva-tri procenta.

Hrvatski premijer Sanader rekao je da se njegovom narodu treba promijeniti

Mi moramo aktualizirati kvalitete ummeta kome pripadamo.

Moramo svoju tablu slikati bojama jedinstva i sloge. Neka nam ulice ne budu neasfaltirane, blatnjave i neosvijetljene. Onaj ko vozi nov mercedes može izdvojiti par stotina za asfaltiranje ili vodu.

Moramo prikazati islam kao vjeru tolerancije (primjera tolerancije je mnogo i

MUFTIJA SANDŽAČKI PRISUSTVOVAO IFTARSKOJ SVEČANOSTI NA POZIV AMERIČKOG
AMBASADORA MAJKLA POLTA

Vlada SAD-a ulaže u obnovu najstarijeg mekteba u Sandžaku

Na poziv gosp. Majkla Polta, ambasadora Sjedinjenih Američkih Država u Srbiji, 19. oktobra ove godine, u sjedištu američke ambasade u Beogradu gostovao je muftija sandžački Muamer-ef. Zukorlić. Pored iftara i upriličenih susreta, potpisan je i ranije pripremljeni Sporazum o finansiranju obnove zgrade starog mekteba u susjedstvu Altun-alem džamije.

Iftarskoj svečanosti u Beogradu prisustvovala su mnoge značajne ličnosti iz vjerskog, kulturnog i političkog života iz zemlje i inostranstva. Na skupu koji je trajao tri sata Muftija sandžački je sa američkim ambasadorom opsežno razgovarao o aktuelnim temama, političkim prilikama u San-

džaku i stavu Islamske zajednice prema tek usvojenom prijedlogu Ustava Republike Srbije.

Ono što je posebno važno za Islamsku zajednicu Sandžaka jeste Donacijski sporazum koji je potpisan između Sjedinjenih Američkih Država i Mešihata Islamske zajednice Sandžaka. Posrednik je Kancelarija za odnose s javnošću pri Ambasadi SAD-a u Beogradu. Prema tom sporazumu, vlada ove zemlje će uložiti 50 (pedeset) hiljada dolara u poslove sanacije i zaštite starog mekteba koji se nalazi u susjedstvu Altun-alem džamije.

Kao što je čitaocima poznato, mekteb Altun-alem džamije predstavlja najsta-

riju obrazovnu instituciju u Sandžaku. Stoga je ta zgrada od velikog značaja za ovo područje. Već duže vremena ona ne obavlja svoju funkciju i izložena je propadanju. Naime, otjecanje vode iz abdesthane i gasulhane koje se nalaze u prizemlju prijeti stabilnosti temelja, što bi ugrozilo i sve susjedne građevine koje se svakodnevno koriste.

Sanacijom zgrade ovaj mekteb bi se zaštitio i vratio svojoj pr-

vobitnoj svrsi. Sa pripremnim radovima početak će se već u mjesecu novembru, a

rok izvršenja radova je, uz mogućnost produženja, 31. avgust slijedeće godine.

REISU-L-ULEMA CERIĆ O KONFERENCIJI RIJASETA IZ-E BIH

Sačuvati bosansku islamsku tradiciju koja je tolerantna

Dobili smo izvještaje muftija o značaju donesene Rezolucije, kaže reis Cerić

Islamska zajednica protiv oduzimanja državljanstava

Reis Cerić ističe da je „najagresivnija priča o naturaliziranim ljudima u BiH koji su stekli njeno državljanstvo" i dodaje:

- Očito je da država namjerava uraditi nešto s njima, što nije u skladu sa općim poštivanjem ljudskih prava i da želi nekoga drugog proglasiti krivim za narušavanje njihovih ljudskih prava u tom procesu. Želimo javno reći da Islamska zajednica ne podržava niti stoji iza kršenja prava bosanskih građana u oduzimanju državljanstva na temelju njihove vjere, rase ili porijekla.

Imenovati one koji unose razdor

- Ovdje nije problem u mezhebima, niti se radi o razlikama u vjerskom tumačenju. Cijenimo da je pozadina uznemiravanja muslimana u nekim džamijama ideološka i zlonamjerno politička za muslimane. No, ti problemi su detektirani i nećemo se suzdržavati da javno imenujemo svakog ko želi napraviti razdor među muslimanima - poručuje reis Cerić.

Dvodnevna tematska konferencija Rijaset Islamske zajednice, koja je 16. novembra počela na Modracu kod Lukavca, pored čelnih ljudi Islamske zajednice BiH, okupila je bh. muftije, zatim muftije iz Sandžaka, Hrvatske i Slovenije, dekane fakulteta islamskih nauka i akademija, direktore medresa i druge.

Iako je rad konferencije bio zatvoren za javnost, očito je bilo da je okupljanje najkompetentnijih ljudi Islamske zajednice imalo za

cilj otvorenu raspravu o raznim pojavama u tumačenju islama na ovim prostorima.

Islamska povelja

- U radu konferencije učestvuju i neki eksperti za doktrinarna pravna pitanja Islamske zajednice, a tema je duhovno stanje i perspektive muslimana. Prvog dana saslušali smo detaljne izvještaje muftija s terena, čime smo neposredno dobili informaciju o značaju nedavno donesene Rezolucije Islamske zajedni-

ce - kazao nam je, u pauzi konferencije, reisu-1-ulema Islamske zajednice BiH dr. Mustafa-ef. Cerić.

Reis Cerić navodi da je prvog dana sjednice saznao „mnogo značajnih detalja" vezanih za provođenje Rezolucije Islamske zajednice, te da je ovo prva u nizu konferencija koje će se održavati u budućnosti, a sve s ciljem da se „evidentiraju, a potom definiraju određene pojave" koje narušavaju tradicionalni i institucionalni status islama i Islamske zajednice u BiH.

- Rezolucija je proces i u odnosu na neka međunarodna zbivanja cijenimo da je njena provedba vrlo važna. Mi ćemo ovdje razmotriti i takozvanu Islamsku povelju koju je izdala Svjetska unija muslimanske uleme, koju vodi šejh Kardavi, i ona je u našim rukama i trenutno je u prijevodu. Tu ćemo povelju sigurno usvojiti jer nam ona pomaže da sačuvamo bosansku islamsku tradiciju koja je posebno tolerantna i posebno nam pomaže

u razrješavanju nekih dilema koje imamo, a to je do koje mjere možemo insistirati da se poštuju pravila Islamske zajednice, konkretno u našoj državi - ističe reis Cerić.

Registracije mimo Islamske zajednice

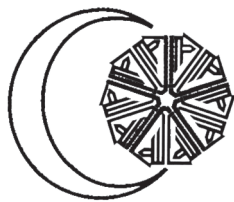
Reis Cerić je veoma razočaran postupcima državnih institucija oko registracije pojedinih udruženja.

- Nažalost, danas sam čuo da u BiH, mimo Islamske zajednice, država daje ovlasti, odnosno registri- ra neka udruženja, a onda

proziva Islamsku zajednicu zašto se ne suprotstavi agresivnom ponašanju članova tog udruženja. Saznao sam danas da je Federalno ministarstvo pravde, iako Islamska zajednica nije pristala da se formira neka ustanova u ime islama, dalo dopuštenje da se ta ustanova registri- ra. Mislim da je to zlonamjerno, jer se ne samo u pravnom smislu želi mimoći Islamska zajednica, već se želi obezvrijediti sve ono što ona čini - dodaje reis Cerić.

A. HADŽIĆ

Izvor: Dnevni Avaz,
17. novembar 2006.

REZOLUCIJA

(Addenda)

Rijaseta Islamske zajednice o tumačenju islama

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات ، لئذ هدانا لهذا ، ما كنا لنهتد لولا هداية الله . كي صلوا لله تسليماته علي من سله لله حمة للعالمين ، حجة علي لنا جمعين ، سيدنا سوتنا معلمنا محمد لصا لأمين . علي له لطيين صحابه لكر لميامين ، من تبعهم باحسا لي يو لدين .

Neka je hvala Allahu dž.š. Koji daje da svijet bude ispunjen svakim dobrom, Koji nas je na to uputio, jer da nas Allah nije tome naputio, ne bismo bili upućeni. Neka je najiskreniji salavāt i selām na onog kojeg je Allah dž.š. poslao kao milost svjetovima i kao dokaz ljudima, uzoriti naš učitelj - Muhammed, istinoljubivi i pouzdani. I neka je salavāt i selām na njegovu časnu obitelj, njegove časne i povjerljive ashabe; i neka je salavāt i selām na sve koji su ih slijedili do Dana dužnoga.

I

Allahovom milošću dobri Bošnjani su primili islam u petnaestom stoljeću po Miladu i od tada do danas njihovi potomci vjerno čuvaju i hrabro nose taj emanet. U 2013. god. bit će tačno petstotina i pedeset godina otkako su se dobri Bošnjani upoznali sa šehadetom (لا اله الا الله محمد سو الله) - *Nema boga osim Allaha i Muhammed je Allahov Poslanik.*

Onoliko koliko su bili vezani za osmansku carevinu, toliko su bosanski muslimani ostali vjerni Islamskoj zajednici nakon što su ostavljeni da sami čuvaju vjeru i njeguju kulturu u kojoj je prepoznatljivo načelo univerzalne vjere u Jednog Boga i u kojoj je prisutna svijest o ummetu.

Muslimani su, dakle, univerzalni ummet zato što je islam univerzalna vjera utemeljena na dva osnovna principa:

Prvo, Allah dž.š. je Prvi i Zadnji za sve što postoji. Samo je Bog, koji nije rodio i nije rođen i kojem ništa i niko nije ravan, vrijedan poštovanja i obožavanja. Samo je On sudija. Svi se na kraju Bogu dž.š. vraćamo.

Drugo, islam se temelji na univerzalnom moralnom imperativu: "pozivaj na dobro i odvrćaj od zla" (لا امر بالمعسر لهي عن المنكر) A to znači: vjeruj iskreno; govori istinito; radi pošteno; ponašaj se moralno). Nemoj vjerovati lažno; nemoj govoriti neistinito; nemoj raditi nepošteno; nemoj živjeti nemoralno.

Tokom duge i burne povijesti ummet je bio izložen velikim potrebama zbog napada izvana, ali i zbog slabosti iznutra. Ne zanemarujući

silu vanjskih napada, danas je mnogo opasnija "sila" koja ummet potresa iznutra. Ta sila je opasna zato što bezočno kida korijene na kojima raste i razvija se univerzalni ummet. Nema drugog puta da se ta sila zaustavi, već da se ummet sjeti ove hazreti Omerove mudrosti: - *Bili smo niko i ništa, pa nas je Allah islamom uzdigao. I zato kad god smo tražili uzdignuće mimo islama, Allah bi nas vratio tamo gdje smo bili - niko i ništa.*

نحن كنا قو فلأزنا لله بالاسلا ، فمهما نطلب لعز بغير لنا لله (بن بي شية في لمصحف كنا لتايخ ٦٤٨٣٣)

Tome treba dodati i zapažanje Enes ibn Malika, koji je rekao: - *Nema napretka za ummet osim da shvati da ono što je bilo dobro na početku, dobro je i na kraju, a to su Allahova knjiga i Alejhisselamov sunnet.* To znači da za nas nema drugog puta, već da se svi držimo za jedno - Allahovo uže - da se ne udaljavamo jedni od drugih, da se ne razjedinjujemo, da se ne razbijamo...

قا تعالي : عتصمو بحبل لله جميعا لا تفرقو (عمر : ٣٠١)

II

Opet, Allahovom milošću, bosanski muslimani su prihvatili instituciju islama u devetnaestom stoljeću i na taj način sačuvali univerzalnu vjeru u Jednog Boga i ostali vjerni principu univerzalnog ummeta. Zato je Islamska zajednica dar Božiji kojeg se ne smije nijekati, niti ga se smije obeščaćivati. Ko to ne razumije, ne može suditi o bosanskim muslimanima; ko to ne poštuje, nema pravo niče-

mu bosanske muslimane učiti – ni vjeri koju oni znaju, ni vjernosti ummetu koju oni čvrsto drže.

Imajući sve to na umu, Rijaset IZ-e u BiH potvrđuje svoju Rezoluciju o tumačenju islama donesenu na šesnaestoj redovnoj sjednici od 27. safera 1427/27. marta 2006. u kojoj se kaže:

1. Rijaset IZ-e je već duže vrijeme suočen sa pojavom nepri-mjerenog tumačenja islama od nekih pojedinaca i grupa koje uznemiravaju muslimane i od postojećeg dobra koje se ogleda u jedinstvu *kelime-i tevhida* i *tevhid-i kelime* potiče se fitneluk koji vodi razdoru i raskolu među muslimanima.
2. Rijaset IZ-e je odlučan u namjeri da zaštiti originalnost vje-kovne tradicije IZ-e u BiH koja se pokazala životnom u svim prilikama kroz koje su prolazili bosanski muslimani zadnjih stoljeća, posebno u kriznim trenucima za njihov opstanak kakva je bila zadnja agresija na našu zemlju i naš narod. Stoga, Rijaset IZ-e poziva imame, hatibe i muallime da u svom radu u džamiji, mektebu, školi i na bilo kojem drugom javnom mjestu budu dosljedni u tumačenju institucionalnog učenja islama na temeljima Kur'ana, Sunneta i našeg bosan-sko-hercegovačkog iskustva.
3. Rijaset IZ-e poziva sva udruženja i sve organizacije sa islam-skim predznakom u BiH da predstave Rijasetu IZ-e svoje programe rada koji imaju veze sa islamom i muslimanima kako bi se ti programi uskladili sa općim načelima rada i djelovanja i teme pomoglo da slika o islamu i muslimanima bude adekvatna i da se zna ko je za što odgovoran.
4. Rijaset IZ-e vjeruje da u Bosni i Hercegovini nema tako ekstremnih pojedinaca ni ekstremnih grupa koje mogu naru-šiti jedinstvo muslimana koje se očituje kroz duhovni okvir IZ-e u BiH. Pa ipak, Rijaset IZ-e je svjestan da neki događaji u svijetu oko muslimana imaju odraza i na stanje duha kod bosanskih muslimana.
5. Rijaset IZ-e osuđuje svaku vrstu klevete i etiketiranja bilo koga u IZ-i, posebno na osnovu mezhebske ili ideološke predrasude. IZ-a je jedinstvena u svom doktrinarnom i institucionalnom učenju islama i odbija bilo kakve podje-le po mezhebiga. Rijaset IZ-e poziva muslimane Bosne i Hercegovine, Sandžaka, Hrvatske, Slovenije i bošnjačke dijaspore da ne nasijedaju krivim i zlonamjernim informaci-jama, već da imaju povjerenje u organe i institucije IZ-e.

III

ADDENDA

Zapažajući i nakon Rezolucije Rijaseta IZ-e neprimjerenu agre-sivnost pojedinaca i grupa u tumačenju islama, posebno u Sandžaku gdje je došlo i do fizičkog obračuna među muslimanima;

Slušajući neumjesne ocjene o Islamskoj zajednici od ljudi koji nemaju puno životno iskustvo islama u Bosni i Hercegovini;

Osjećajući opasnost od sračunate podjele i razdore među bosan-skim muslimanima, Rijaset IZ-e u BiH na svojoj redovnoj dvadeset-toj sjednici, održanoj u utorak 16. ševvala 1427/ 7. novembra 2006. godine, donosi:

ADDENDU

na Rezoluciju Rijaseta IZ-e od od 27. safera 1427/27. marta 2006.

1. Rijaset IZ-e daje punu podršku Mešihatu IZ-e Sandžaka u provođenju Rezolucije Rijaseta o tumačenju islama, te poziva imame, hatibe, muallime i muderrise u Sandžaku da budu savjesni i odgovorni u čuvanju i njegovanju vjerske i kulturne tradicije muslimana.
2. Rijaset IZ-e očekuje od države Bosne i Hercegovine da poštuje ljudska prava svih svojih državljana bez obzira na vjeru, naciju i porijeklo.
3. Nije moralno vršiti diskriminaciju prema ljudima koji su nam pomagali, ali, isto tako, nije šerijatski opravdano stalno pri-govarati za dobro koje se učini, jer Uzvišeni Allah u Kur'anu Časnom kaže: „Lijepa riječ i oprost su bolji od dobročinstva kojeg prati vrijeđanje...” (Kur'an, 2:263)
4. Rijaset IZ-e osuđuje izjave u kojima se omalovažava IZ-a u BiH i vrijeđa bosanska ulema. To nije samo protivno duhu islamskog morala, već je i protiv mira i sigurnosti bosanskih muslimana. Islamska zajednica u BiH nema namjeru doka-zivati svoju pravovjernost nikome osim Bogu dž.š., a ponaj-manje onima koji su gluhi da čuju i slijepi da vide da je IZ-a i njezina ulema simbol časti i ponosa ummeta.
5. Rijaset IZ-e nalaže imamima, hatibima, muallimima, muder-risima i profesorima u IZ-i da se na vrijeme i pravilno informiraju o stavovima Rijaseta IZ-e o bitnim pitanjima za duhovno jedinstvo muslimana, te da te stavove dosljedno provode u praksi. Rijaset IZ-e još jednom ponavlja da oni koji na bilo koji način unose nemir u džamije pod izgovorom provođenja “prave vjere” nisu dobronamjerni ljudi. Sve dža-mije su vlasništvo IZ-e i niko ne može ništa raditi u džamiji bez znanja i nadzora imama džamije.
6. Rijaset IZ-e je isuviše uložio napora u očuvanju časti i ugleda bosanskih muslimana u najtežim vremenima da bi dozvolio da to sada neko narušava zbog nagovora ljudi koji nemaju ni znanja, ni osjećanja za sudbinu islama i muslimana u našoj zemlji.
7. Ovih dana se u cijeloj Europi vode intenzivne rasprave o važnosti institucionalnog učenja islama, u čemu Bosna i Hercegovina može biti dobar primjer. Rijaset IZ-e je spre-man ponuditi stoljetno iskustvo institucionalnog učenja islama i na taj način pridonijeti boljem razumijevanju među vjerama i kulturama u Europi. Poštujući slobodu mišljenja i izražavanja i cijeneći kritiku koja potiče napredak IZ-e, Rijaset IZ-e poziva sve medije, intelektualce i druge meritor-ne pojedince u društvu da pomognu IZ-i na tom putu.

Sarajevo,
07.10.1427/ 08.11.2006.

Reisu-l-ulema
Dr. Mustafa Cerić

MUHAMED-EF. SALKIĆ, GENERALNI SEKRETAR RIJASETA, ZA "AVAZ"

Islamska zajednica uvest će red u džamijama, a o onome što se radi van njih treba brinuti država

Islamska zajednica je organizirana institucija i ima svoja pravila ponašanja, a postoji i državni Zakon o vjerama • Neće se trpjeti agresivnost i nametanje radikalnog tumačenja

Shvatanje "bosanskog" islama

Oni koji radikalno tumače islam, kako kaže Salkić, svoje postupke pokušavaju opravdati tumačenjem „bosanskog“ islama, optužujući Islamsku zajednicu da je njeno shvatanje „bosanskog“ islama takvo da se u „njemu može Bajram proslaviti uz alkohol ili zanemarivati vjerske obaveze“.

- Nije tačno da Islamska zajednica to smatra bosanskim islamom, kao što ti momci sa "žešćim shvatanjem vjere" žele reći. Bosanski islam, o kome govorimo, pravi je

izvorni islam, ali on uvažava tradiciju života na ovim prostorima i demokratske principe države

i činjenicu da ovdje žive ljudi drugih vjera i svjetonazora – kategoričan je Salkić.

Imami Islamske zajednice u BiH bit će zaduženi na terenu u džematima u BiH provoditi zaključke Rezolucije Rijaset Islamske zajednice o tumačenju islama na ovim prostorima, kaže u razgovoru za "Dnevni Avaz" Muhammed-ef. Salkić, generalni sekretar Rijaset Islamske zajednice.

Prava i obaveze

Kako ističe, Rezolucija je donesena s ciljem „da se zaštiti institucija Islamske zajednice i red među muslimanima i džematima u okviru Islamske zajednice“.

- Islamska zajednica je organizirana institucija koja ima svoj Ustav i pravilnike ponašanja i djelovanja. Ona je zajednica svih muslimana

na koji je osjećaju svojom i oni se moraju pridržavati njenih pravila, među kojima je očuvanje islamskih običaja i tradicije te primjena propisa Islamske zajednice. Samo tako se može ostvariti pravo da se učestvuje u radu džemata i drugih institucija – kaže Salkić.

Prema njegovim riječima, Rezolucija ne znači da će nekome biti zabranjeno

klanjati u džamiji ako to radi prema pravilima drugog mezheba (fikhske škole), ali se u džamijama neće moći „ništa organizirano raditi bez saglasnosti imama“.

- Ko god dođe klanjati, dobrodošao je, ali se neće trpjeti agresivnost, nametanje i nasilni pokušaji da se poremeti red unutar džemata. Reisu-1-ulema svojim dekretima o postavljenju

imama prenosi dio svojih personalnih ovlasti u stvarima vjere na imame i njihova je odgovornost i pravo obavljanje vjerskih poslova – kaže Salkić.

Provođenje Rezolucije

Navodi da Islamska zajednica ima snagu i instrumente kojima će Rezoluciju

ji državni Zakon o slobodi vjera i vjerskim zajednicama prema kojem je Islamska zajednica jedina ovlaštena organizirano se baviti islamskih poslovima. Država je ta koja bi trebala preispitati kako se registrišu udruženja s takvim djelatnostima i kako djeluju bez saglasnosti Islamske zajednice, ako po-

Problem u Cazinu

Salkić navodi slučaj u Cazinu gdje je grupa pojedinaca registrirala Udruženje građana „Džemat Stare džamije“. Oni su neovlašteno zauzeli džamiju i još na dužnosti drže imama koji je penzionisan odlukom Reisu-1-uleme.

- Na osnovu zakona pokrenuli smo postupak za ukidanje tog udruženja, jer niko ne može osnovati paralelnu islamsku zajednicu, i to je BiH ugradila u zakon – kaže Salkić.

stoji zakon koji to onemogućava – ističe Salkić.

Tek u posljednje vrijeme, dodaje, prilikom registracije nekih humanitarnih organizacija i udruženja s islamskim predznakom, nadležne institucije konsultiraju Islamsku zajednicu.

provesti u džamijama širom BiH. Što se tiče djelovanja grupa i pojedinaca koji radikalno tumače islam van džamija, u kućama ili u okviru udruženja građana, tim pitanjem bi se trebali pozabaviti i drugi organi izvan Islamske zajednice.

- Mi nismo policija, i ono šta neko radi u privatnoj kući je privatno. Ali, posto-

T. LAZOVIĆ

Izvor: Dnevni Avaz, 10. novembar 2006.

MUSLIMANI SMEDEREVA POSJETILI NOVI PAZAR

Solidarnošću pobjeđuju ekonomsku krizu

U Smederevu živi preko 350 muslimanskih porodica. Sa susjedima i vlastima su u dobrim odnosima, ali dosta siromašno žive

U Smederevu živi brojna zajednica muslimana koji su još od 1980. organizovani u džemat, ali do sada nisu imali školovanog imama.

U nedjelju 25. novembra delegacija od oko pedeset muslimana iz ovog

kada završi, on predvodi džemat i da će to biti značajan korak naprijed u oživljavanju islama na ovom području na kojem je vjera prilično zapostavljena.

«Nismo zvanično registrovani i ne možemo da pokrenemo neku ozbiljni-

sa munarom.

Sa susjedima se izuzetno dobro slažu, kao i sa ostalim vjerskim konfesijama. Sa vlastima imaju sasvim dobre odnose.

Predsjednik Ahmed ističe da su dobro organizovani, solidarni, sami

plaćaju imama i zakup za mesdžid, često sakupljaju pare i pomažu siromašnijim članovima zajednice. Ali ukupno gledano, materijalni uslovi im nisu na zavidnom nivou, svi skupa žive u oskudici i jedva sastavljaju kraj s krajem. «Ali, inšallah, će biti bolje.» - kaže Ahmed Krieziju.

Bili su u Sarajevu, razgovarali su i sa predstavni-

cima Rijasetu. U Novom Pazaru su drugi put i ističu da razgovori o priključenju idu dobro.

Nešad Alijević je koordinator džemata Smederevo. Od džemata je zadužen da pripremi dokumentaciju za legalizaciju Islamske zajednice Smederevo i za uključenje u jedinstvenu Islamsku zajednicu.

Sa čelnicima Mešihata dogovorili su i neke konkretne vidove pomoći, kao što su češće organizovanje posjeta, dostavljanje islamske literature i slično.

«Čelnici Mešihata su nam obećali da će da nam šalju profesore koji će održavati predavanja našoj omladini, pa i nama starijima koji nedovoljno poznajemo islam» - rekao je Nešad Alijević i izrazio nadu da dolaze bolji dani.

ju akciju, ali kada se konstituiše jedinstvena Islamska zajednica onda ćemo, ako Bog da, moći da registrujemo džemat i da radimo puno ozbiljnije» - rekao je predsjednik. On se zahvalio bivšem direktoru Medrese, a sada dekanu Fakulteta za islamske studije mr. Mevlud-ef. Dudiću i sekretaru Mešihata Samiru Škrijelju na požrtvornosti i korektnosti.

Zajednica muslimana u Smederevu broji oko 350 domaćinstava. U samoj mahali, gdje je koncentrisan najveći broj muslimanskih porodica, živi oko 200 domaćinstava, a ostali žive u drugim dijelovima, uglavnom na periferiji grada. U toj mahali se nalazi i kuća koju su zakupili i uredili kao mesdžid. Za sada još nisu uspjeli da dobiju dozvolu da sagrade džamiju

Gosti iz Smedereva sa džematlijama Altun-alem džamije

grada posjetila je Novi Pazar. Oni su obišli nekoliko novopazarskih džamija, a razgovarali su i sa zvaničnicima Islamske zajednice. Goste je u ime Islamske zajednice primio Nedžad-ef. Hasanović, direktor Medrese.

Predsjednik zajednice muslimana u Smederevu Ahmed Krieziju, koji je rodom sa Kosova, a u Smederevo je došao još 1962. god., rekao je da oni od ranije imaju kontakte sa predstavnicima Mešihata IZ-e Sandžaka i da su zadovoljni načinom i tempom razvoja saradnje. Ahmed je predsjednik džemata u Smederevu od njegovog osnivanja.

U Medresi u Novom Pazaru trenutno se školuje jedan učenik iz Smedereva. U ovom džematu u Smederevu se nadaju da će,

Posmatračka misija EU u dva navrata posjetila Muftiju

U srijedu 15. novembra 2006. god. predsjednik Mešihata Islamske zajednice Sandžaka, muftija Muamer-ef. Zukorlić, primio je delegaciju Posmatračke misije

na polju vjere, bio eliminisan.

Gosti su se, takođe, interesovali za aktivnosti u cilju objedinjavanja Islamske zajednice u Srbiji, kao i o viziji po kojoj bi

Evropske Unije za Srbiju, koju su činili: g-din Gizberg fon Haugvic - šef političkog sektora i g-đa Luiz Musberg - zamjenik šefa Misije.

Tom prilikom vođeni su opsežni razgovori o događajima proteklih sedmica u Novom Pazaru, gdje je obostrano konstatovano da je zabrinjavajuća pojava jačanja nasilja u ovom gradu.

Sagovornici su se složili da je potrebno djelovati na svim nivoima društva kako bi prostor za ekstremna ponašanja, kako na polju politike tako i

jedinstvena Islamska zajednica funkcionisala.

Strane su se u razgovoru saglasile da je neophodno da se država maksimalno angažuje sa razvojnim projektima u Sandžaku, a posebno u osiguranju bezbjednog života ljudi.

Sedmicu dana ranije, istim povodom, Muftija je primio takođe delegaciju Posmatračke misije Evropske Unije sa kancelarijom u Novom Pazaru, koju su činili: gospoda Jozef Kotas - šef Misije za Novi Pazar i Markus Garsija - član Misije. (S.Š.)

FAKULTET ZA ISLAMSKE STUDIJE POČEO SA NASTAVOM U PROSTORIJAMA ZGRADE ISLAMSKE USTANOVE

Rad mora biti u nivou sa ambijentom

Prvi časovi u novim prostorijama održani su u ponedjeljak 6. novembra. Kratkotrajnoj manifestaciji, upriličenoj povodom početka rada, prisustvovali su zvaničnici Islamske zajednice Sandžaka na čelu sa muftijom Muamer-ef. Zukorlićem. Manifestaciji je prisustvovao i veliki broj profesora ovog fakulteta te brojni studenti, a događaj su pratili skoro svi lokalni mediji.

Prisutnima se obratio muftija Muamer-ef. Zukorlić. Čestitajući studentima i

profestrima nove prostorije, Muftija je izrazio nadu da će i rezultati biti u skladu sa uslovima. Muftija je istakao da Fakultet za islamske studije trenutno ima najljepše prostorije u gradu.

Ove godine Fakultet

je angažovao još nekoliko eminentnih profesora tako da se možemo nadati i dodatnom poboljšanju kvaliteta nastave i uopšte rada u ovoj ustanovi.

Fakultetu su trenutno na raspolaganju četiri prostrane učionice, pet kabineta, kabinet za dekana, kancelarija za sekretara i veliki hol. Na prizemlju se nalazi hol, sanitarni čvor i jedna povećana prostorija u kojoj će, najvjerovatnije, biti knjižara i skriptarnica.

I studenti i profesori su u svojim izjavama izrazili neskriveno zadovoljstvo zbog toga što će ubuduće raditi u ovakvim uslovima.

Na Fakultetu za islamske studije diplomirale dvije studentice

Na Fakultetu za islamske studije, ovaj put u novoj zgradi, 27.11.2006. god. diplomirale su dva studenta. Ovo su prve odbrane di-

zadovoljni kvalitetom diplomskog rada.

Drugi kandidat, koji je također uspješno odbranio svoj diplomski rad, jeste Mujesira Ibrić. Ona je šesti student ovog fakulteta koji je uspješno okončao studije. Mujesira je radila diplomski rad na temu „Abortus u svjetlu islama“. Njen mentor pri izradi ove teme bio je profes-

plomskih radova od kako je ovaj Fakultet počeo sa radom u novim prostorijama.

Prvo je čast i obaveza da brani svoj rad pripala Šemsi Plojović. Ona je izradila diplomski rad na temu „Znanje i obrazovanje u svjetlu hadisa“. Njen mentor bio je dr. Šefik Kurdić, a komisiju su sačinjavali: dr. Sulejman Topoljak i mr. Hajrudin Balić. Odbrani diplomskog rada prisustvovali su dekan FIS-a mr. Mevlud-ef. Dudić, brojni profesori i studenti Fakulteta.

U svom radu ona je istakla značaj nauke u islamu i objasnila odnos islama prema onima koji traže nauku. U radu se može naći

profesor Sulejman Topoljak, a u komisiji su bili još dekan Fakulteta mr. Mevlud Dudić - predsjednik komisije i Rešad Plojović - član.

Tema ovog rada je izuzetno aktuelna danas u svijetu. Statistički podaci o broju abortusa iz bilo kojeg dijela svijeta su zabrinjavajući, čak katastrofalni. Recimo, u našoj zemlji se ta brojka kreće oko 80 hiljada, ali se strahuje da bi ona mogla biti i mnogo veća jer je sve više privatnih klinika na kojima se, također, rade abortusi o kojima ne postoji nikakva statistika.

Sama pomisao na ovu problematiku otvara veliki

i zanimljiva klasifikacija nauka na šerijatske i nešerijatske, kao i na dozvoljene i nedozvoljene nauke.

Interesantna je izjava koju je dao profesor Šefik Kurdić u završnoj riječi, vezanoj za ocjenu rada, u kojoj kaže da namjerno nije insistirao da sve bude po njegovom. „Bolje je da student uradi sam, pa makar i pogriješio, ali da nauči da korača samostalno.“

I mentor i članovi komisije rekli su da su izuzetno

broj pitanja vjerske, moralne, pravne, zdravstvene ili neke druge prirode.

I pored izrazite heterogenosti teme, Mujesira je uspjela da je „ukroti“ na kvalitetan način. Činjenica da je ona udata i da je majka dvoje djece govori o kako vrijednoj i marljivoj osobi se radi.

NA SJEDNICI NASTAVNO-NAUČNOG VIJEĆA FAKULTETA ZA ISLAMSKE STUDIJE U NOVOM PAZARU

Fakultet mora postati originalna obrazovna institucija

Treba otvoriti mogućnosti za otvarenje novih odsjeka i treba pokazati da umijemo da školujemo kvalitetne kadrove

Na Fakultetu za islamske studije u Novom Pazaru 27.11.2006. god. održana je sjednica Nastavno-naučnog vijeća. Na dnevnom redu je bio početak nove studijske godine i tekuća pitanja vezana za rad ove institucije. Na sastanku je bilo prisutno 19 profesora, dok desetak onih, koji su također angažovani kao predavači na Fakultetu, iz opravdanih razloga nisu došli. Sastanku Nastavno-naučnog vijeća je prisustvovao i predsjednik Mešihata IZ-e Sandžaka, muftija Muamer-ef. Zukorlić. Islamska zajednica je, inače, osnivač ovog Fakulteta.

Govoreći o planovima i perspektivama daljeg razvoja Fakulteta, Muftija je iznio nekoliko prijedloga. Istakao je da moramo postaviti visoke ciljeve i imati velike ambicije jer je jedino tako moguće ići naprijed. Ovaj fakultet u svom radu mora biti originalan, ali se u radu moraju uzeti u obzir iskustva i saznanja koja su stekli rukovodioci na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru.

Treba otvarati mogućnosti za osnivanje novih

odsjeka i smjerova, jer je teologija veoma široko polje, a nama trebaju ljudi koji će dobro poznavati pojedine oblasti vjere – dobri stručnjaci. S tim u vezi, Muftija je rekao da ovaj fakultet mora da ponudi atraktivne studije, i drugo, ovaj fakultet mora da dokaže da je ovdje moguće dobro naučiti arapski jezik.

Fakulteti su ti koji vuku

društvo naprijed, a mi se moramo tako ponašati – kao oni koji stoje u prvim redovima.

Muftija se zahvalio profesorima bez čije pomoći ne bismo mogli napredovati jer nemamo sopstve-

nih kadrova. A asistenti su ti koji treba da ponesu najviše tereta u narednim godinama, „oni su ti koji treba da formiraju sliku ovog fakulteta“. Muftija je zaključio da ima načina da Fakultet formira jednu prepoznatljivu sliku i da na tome treba raditi.

Na skupu je potekla inicijativa da se formira i odsjek za komparativne religije na kojem bi kao predavači bili angažovani kao profesori i hrišćanski učenjaci. Nije poznato da danas neki islamski fakultet ima taj odsjek. Te odsjeke imaju neki katolički fakulteti na Zapadu.

Dekan mr. Mevlud-ef. Dudić je rekao da je ove godine nastavni kadar jači za nekoliko eminentnih profesora, među kojima su prof. dr. Omer Nakičević i dr. Mejra Softić, a nadamo se da će nam se uskoro pri-

družiti i dr. Ferid Muhić, jedan od najvećih učenjaka među Bošnjacima danas.

Pod tačkom u kojoj su razmatrana tekuća pitanja razgovaralo se o studen-

do sada radio u Medresi i na Fakultetu, ali bi angažmanom samo na Fakultetu imao punu normu.

U tački razno bilo je reći o pokretanju zbornika

tima koji su se vodili kao vanredni. U važećem Zakonu o visokom obrazovanju taj način studiranja ne postoji. Tu je zatim i problem sa studentima koji su upisali Fakultet, ali studiranju ne pridaju dovoljno pažnje, gube godine i obnavljaju ih. Fakultet u svemu tome mora uvesti standarde kojih će se studenti morati pridržavati.

Dekan Dudić je obavijestio prisutne na sastanku da je izrada statuta Fakulteta pri kraju i da bi se radna verzija ovog dokumenta uskoro mogla naći pred organima Islamske zajednice. Radi se o glavnom dokumentu Fakulteta prema kojem će, nakon njegovog usvajanja, biti usklađena sva ostala akta.

Na sastanku je donijeta odluka da se uputi prijedlog Mešihatu za prijem u radni odnos hafiza Almira Pramenkovića. On je

naučnih radova. Predloženo je da ovaj zbornik, bar u početku, izlazi godišnje, a prvi broj bi se pojavio već do ove Nove godine.

Profesor Šefik Kurdić rekao je da je možda kratak rok do Nove godine, ali da zbornik svakako treba da izlazi. „Naučni radovi su nešto što je trajnije i od institucija i od građevina“ – rekao je dr. Šefik Kurdić.

Hfz. dr. Metin Izeti, profesor akaida iz Tetova, rekao je da uopšte ne treba postavljati pitanje da li treba zbornik radova ili ne, jer jedna ovakva obrazovna institucija mora da ima zbornik radova.

Ovo je bila prva sjednica Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta za islamske studije od kako je ova visokoobrazovna islamska ustanova počela sa radom u novoj zgradi.

KO SU PROFESORI NA FAKULTETU ZA ISLAMSKE STUDIJE (I)

Omer Nakičević, profesor arapskog jezika

GI: Poznato je da ste dali veliki doprinos izgradnji Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, kao i u bivšoj Jugoslaviji. Sada Vas vidimo kao predavača na Fakultetu za islamske studije u Novom Pazaru. Šta je bio motiv vaše odluke da se uključite u rad ove institucije?

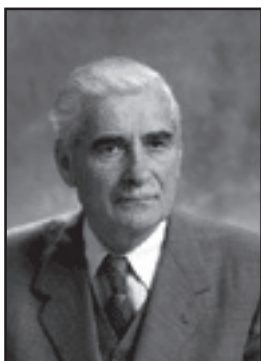
NAKIČEVIĆ: Kada se radi o obrazovanju ovakve prirode o kojoj je riječ ovdje, onda čovjek ne može odbiti bilo kakvu ponudu. Osim toga, dobar dio obrazovnog svijeta u oblasti islamskih nauka je ipak, tako rečeno, bio pod mojim nadzorom. Spomenuo bih vašeg dekana, zatim sada hafiza Almira Pramenkovića. Ja sam u Sarajevu jedno vrijeme bio profesor Medrese, poslije profesor na Fakultetu islamskih nauka, a onda u dva-tri navrata i dekan. Predavao sam predmet koji je usko vezan za teološke stvari, a to je hadis. Zato osjećam potrebu da sam dužan, na neki način, pomoći koliko mogu da pomognem. Pored toga, meni je pomalo Sandžak i drag. Bio sam u dva-tri navrata ovdje, jedanput prilikom Reissove bajramske pobjete, tako da rado navratim ovamo. Imam neke obaveze prema tom svijetu koji je učio sa mnom ili preda mnom, obavezu prema namjerama koje kani ovaj fakultet, a to je izgradnja islamske ličnosti, izgradnja čovjeka koji je potreban i ovdje i svugdje, a to su

uglavnom ciljevi zbog kojih sam se odazvao ovdje. Imam i godina, ali sam još uvijek pun snage.

GI: Čuli smo da će ovdje predavati još neki drugi poznati profesori. Da li to znači da će Novi Pazar postati još jedan značajan naučni centar, poslije Sarajeva? Kakvu Vi perspektivu ovog fakulteta i ove oblasti ovdje vidite?

NAKIČEVIĆ: Svaki početak je težak. Ima dosta obaveza. Treba mnogo raditi. Ako su iskrene namjere i ako svi zajednički zaiigramo, ne samo dekan, ne samo osoblje, nego i društvo ovdje, onda rezultati moraju biti pozitivni. A mi koji dolazimo sa strane - naša je dužnost pomoći koliko god možemo. Pravi uspjeh ovisi o vama. Nadasve, s obzirom da je udaren dobar temelj. Bio sam i na Univerzitetu i ovdje i mislim da će biti veoma uspješno, jer su temelji dobri. Vidim da je to, ne samo administracija, već i samo građanstvo objeručke prihvatilo. Onda kada svi zaiigramo, rezultati moraju biti dobri. A ako samo jedan ili par ljudi radi, a drugi stoje sa strane, onda, Boga mi, teško se šta može učiniti. Poenta je u tome da svi zaijgraju i rezultati moraju biti pozitivni.

GI: Možete li nam reći nešto o Vašem predmetu? Kakve planove imate sa studentima i šta ste im pre-

PROF. DR. OMER NAKIČEVIĆ

Osnovno obrazovanje stekao je u rodnom mjestu, srednje u Tuzli (Behram-begova medresa, odnosno Niža okružna), i Sarajevu (Gazi Husrev-begova medresa) maturirao 1947. godine, kada je nastavio studij na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Nakon deset godina izdržane zatvorske kazne (kao član organizacije Mladi Muslimani biva uha-

poručili na prvim predavanjima?)

NAKIČEVIĆ: Ja sam dugo vremena u nastavi, šezdeset i više godina. Učim arapski koliko meni ima godina. Rođen sam 1927. godine., a 1947. bio sam već na fakultetu. Završio, magistrirao, doktorirao, predavao i još predajem, takoreći, ključne predmete. Ovdje se radi o arapskom jeziku. Tamo predajem hadis na fakultetu i postdiplomskim studijama. Moj metod nije da spava student ili da profesor spava. I ovdje važi pravilo da se svi moraju uključiti. Student ne može ostati miran u toku nastave, ne može crtati svoje stvari, igrati se nečega. Ja ga prozivam svakog časa da uče-

pšen 14. aprila, 1949. godine i poslije istrage u Beogradu, Sarajevu i Tuzli, osuđen na 20 godina robije sa prisilnim radom i 7 godina gubitka građanskih prava po izdržanom robijanju) oslobođen je uslovno i ponovo nastavlja studij na istom Univerzitetu (grupa za orijentalne jezike i književnost). Diplomirao je 25. januara 1962. godine.

Specijalizirao je žurnalistiku na Kairskoj Radio stanici 1963-64 godine - pripremanje i izvođenje radio emisija na arapskom jeziku.

Poslije postdiplomskih studija i položenih ispita predviđenih programom fakulteta Kul-

lijetu'l-adab na Kairskom Univerzitetu, magistrirao je u aprilu 1968. godine na temu Šejh Hasan Kafi Pruščak, raidu'l-'ulumu'l-'arabijjeti'l-islamijjeti fi'l-Bosna ve'l-Herceg.

Doktorirao je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 27. februara 1981. godine na temu: Arapsko - islamske znanosti u BiH i glavne škole od XV-XVII vijeka (Sarajevo, Mostar, Prusac).

Uzeo je učešće na brojnim naučnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Autor je i prevodilac dvadesetdvije knjige i četrdesetak naučnih radova objavljenih u časopisima.

stvuje sa mnom, zajedno. Radi se o arapskom jeziku, a on se ne uči samo knjiški. Moramo stalno biti u kontaktu. Nadam se da će uspjeh biti veoma dobar. Trebalo bi pitati i studente za njihove utiske. Studentima bih preporučio da prisustvuju predavanjima. Treba čitati ono što dođe do ruke, makar se ne razumjelo sve. Ne treba za svaku riječ otvarati rječnik. Tim načinom čitanja student će savladati sklopove rečenice, shvatiti rečenicu. Ima termina koji u zajednici s drugim terminima daju drugo značenje, ne samo ono osnovno značenje. Razumijevanje toga može se postići samo ovakvim čitanjem. Sa nastavnikom mo-

raju biti bliski. Pitanja moraju biti sasvim otvorena, slobodna. Nastavnik mora objasniti sve što je nejasno. Student i nastavnik moraju biti kao jedan kolektiv. Moraju zajednički raditi ako hoće da ostvare cilj. Profesor mora biti ozbiljan, mora mnogo raditi. Nema prazne priče. Student mora biti ozbiljan, sa ciljem da ostvari ono za šta je došao na fakultet. I tu je uspjeh siguran. Znači: slušanje, čitanje, ponavljanje itd. Koristim se i metodom slušanja istih vijesti na arapskom i na našem jeziku, zato što se radi o istim izrazima. To preporučujem studentima, ne radi vijesti, nego radi jezika.

Doc. dr. Mejra Softić, profesor arapskog jezika

Svim studentima Fakulteta za islamske studije želim sretan početak nove akademske godine. Novoupisanim studentima posebno čestitam na izboru ovakvog fakulteta čime su izrazili svoju spremnost da, inšallah, uz pomoć svojih profesora, nakon završenog obrazovanja, preuzmu svetu dužnost čuvara i misionara Allahove (dž.š.) vjere. Njima i ostalim studentima želim da svaki trenutak proveden na ovoj visokoškolskoj instituciji, koja zaista plijeni pažnju svojim unutarnjim i vanjskim okruženjem, iskoriste za sticanje novih saznanja i iskustava koja će ih učvrstiti u njihovoj vjeri i sredinama u kojima budu radili, nametnuti ih kao uzore islamskog edeba.

Kao nastavnik na predmetu Arapski jezik, na prvoj i drugoj godini studija, želim kratko ukazati na značaj i neophodnost njegovog kvalitetnog izučavanja, posebno na institucijama ovakve prirode. Većina studenata je već imala priliku da se kroz svoje prethodno školovanje u medresama, ili na pripre-

mnoj nastavi, barem malo upozna sa osebnosti, upečatljivim bogatstvom i ljepotom izražajne forme ovog jezika, koja nas obavezuje da sa određenim respektom pristupimo njenoj interpretaciji i kvalitetnom animiranju. Imajući u vidu činjenicu da je arapski književni jezik - jezik Kur'ana, da je ključ izvornog tumačenja islamskih znanosti, da je baštiniio impozantna književna i lingvistička ostvarenja, te da je sredstvo očuvanja arapskog jezičkog jedinstva, tradicija izučavanja ovog jezika kod Arapa i u svijetu veoma je duga i bogata. On je jedan od rijetkih *preživjelih* semitskih jezika što mu dodatno daje na vrijednosti. Tradicija njegovog očuvanja i izučavanja vijekovima je prisutna i na ovim prostorima. S jedne strane, mi smo kao muslimani dužni nastaviti ovu tradiciju, dakle izučavati i dobro znati jezik svoje vjere, dok je, s druge strane, arapski jezik svjetski priznati jezik, jezik Ujedinjenih nacija, što znači da se njegovo poznavanje ne mora vezivati za vjerski aspekt, nego da je ono pokazatelj nečije kulture i dobre opšte naobrazbe. Zato bih studentima poručila da sa zadovoljstvom uče ovaj jezik i stalno ga promovisu, čime će slabiti već odavno prisutne pokušaje njegovog tretiranja kao jezika *drugog reda* u svijetu.

Hfz. dr. Metin Izeti, profesor akaida

Prof. dr. Metin Izeti rođen je u Tetovu 1970. god. U jedanaestoj godini završio je hifz. Isa-begovu medresu završio je u Skoplju, a Fakultet islamskih nauka započeo u Sarajevu, da bi u Turskoj završio Islamski fakultetu u Izmiru, gdje je i magistrirao iz oblasti akaida i islamske filozofije 1999. god. Doktorirao je na Marmara univerzitetu u Istanbulu 2003. god. na temu „Sufijske struje na Balkanu u 18. i 19. vijeku“.

Radi kao vaiz u Saat džamiji u Tetovu. Do ove godine predavao je akaid na Fakultetu islamskih nauka u Skoplju, a na Fakultetu za islamske studije u Novom Pazaru predaje akaid.

Objavio je niz naučnih radova na albanskom, turskom i makedonskom jeziku, a u novije vrijeme i na bosanskom jeziku. Značajnija djela koja je do sada objavio su: *Transufije* (na albanskom), *Bektašijski tarikati* (na albanskom), *Tesavuf na Balkanu* (na turskom), *Makalet* (na turskom, kritička obrada starog rukopisa hadži Veli Bektaša) i preko pedeset kraćih naučnih radova obja-

vljenih u raznim naučnim časopisima.

Profesor Metin Izeti prisustvovao je i na nekoliko naučnih simpozijuma u inostranstvu

„Teologija treba da ima ideju ne samo za sadašnjost nego i za budućnost. Teološki fakulteti su centri gdje će da se spremi ideja za dobru, lijepu i uspješnu budućnost. Zato profesori i studenti teologije sebi ne smiju dozvoliti luksuz naivnosti, lijenosti i rada van aktuelnosti. Osnovni zadatak gdje može da se vidi konkretan uspjeh Fakulteta za islamske studije je adekvatno aktualiziranje islamske nauke i kulture u prostoru i vremenu.“

Na Internacionalnom univerzitetu doktorirali Hazbo Gegić i Ljubomir Čimbuović

U Velikoj sali Internacionalnog univerziteta, sredinom mjeseca novembra, svoju doktorsku disertaciju uspješno je odbranio mr. Hazbo Gegić. Tema doktorske disertacije nosila je naziv „Uloga medija u procesu ostvarivanja globalizacije u Srbiji“. Gospodin Gegić je svoj rad branio pred komisijom koju su činili: predsjednik komisije prof. dr. Sait Kačapor, inače profesor pedagogije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Prištini i prorektor Internacionalnog univerziteta, zatim član komisije prof.

dr. Abedin Ferović, redovni profesor ustavnog prava i političkog sistema na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru i mentor prof. dr. Zoran Jevtović, vanredni profesor komunikologije i novinarstva na Fakultetu scenskih i primjenjenih umjetnosti „Akademije lijepih umjetnosti“ i na Univerzitetu „Megatrend“ u Beogradu. Odbrana je bila javna tako da su joj prisustvovali i brojni gosti i zainteresovani slušaoci.

Nakon ove, posljednje sedmice novembra organizovana je još jedna odbrana do-

ktorske disertacije. Kandidat za doktorsko zvanje bio je mr. Ljubomir Čimbuović, koji je svoj rad posvetio krivično-pravnim i kriminološkim naučnim istraživanjima. Tema njegove teze nosila je naziv „Krivično-pravni i kriminološki aspekt izvršenja krivičnog djela ubistva – sa posebnim osvrtom na područje nadležnosti Okružnog suda u Novom Pazaru za period 1995-2004. godine.“ Magistar Čimbuović je svoj rad branio pred komisijom u sastavu: predsjednik komisije prof. dr. Vladimir Krivokapić, redovni profe-

sor kriminalistike na Policijskoj akademiji u Beogradu, mentor i član komisije prof. dr. Miloš Babović, redovni profesor kriminologije na Pravnom fakultetu u Podgorici i član komisije prof. dr. Abedin Ferović.

Prema ocjeni komisije, koja je data u izvještaju, doktorant je uspješno odbranio svoju doktorsku disertaciju koja je produkt njegovog originalnog i samostalnog naučnog rada te da je u svemu zadovoljio naučne, tehničke i formalno-pravne kriterijume doktorske disertacije i predstavlja

značajan doprinos razvoju naučne misli u oblasti krivičnih nauka. Doktorant je naglasio da je ova tema bila do sada neobrađivana na području Novog Pazara, Tutina i Sjenice. Na osnovu odluke komisije, i ovaj kandidat je stekao naučni stepen doktora nauka na polju društveno-humanističkih nauka, a iz oblasti krivičnog prava. Ovim činom Internacionalni univerzitet je opravdao i potvrdio svoju ulogu institucije kao riznice znanja i rasadnika naučnog i strazi-vačkog kadra.

Rešad-ef. PLOJOVIĆ

PITANJE: Selam alejkum, poštovani efendija.

Čitala sam nedavno Vaš odgovor po pitanju liječenja Kur'anom, pa me zanima da li je dovoljna samo vjera u Allaha i jak iman da nas zaštiti od sihra?

Da li je dovoljno da vjernik sam uči Kur'an, ezzubulu, sure Felek i Nas, ili je potrebno opsihirenoj osobi učiti rukju od strane neke druge osobe?

Hvala vam unaprijed, Allah da Vas obilato nagradi!

ODGOVOR: Pitanje sihra, ili bolje rečeno, problem sihra, jeste jedan od veoma rasprostranjenih problema današnjice, ali i problem ranijih vremena, stoga je potrebno aktuelizovati ovaj problem i govoriti o njemu. Ranije smo govorili o težini grijeha osobe koja čini sihr, koja ga pravi za sebe ili nekog drugog, sa namjerom da na određeni način utiče na neku osobu kako bi postigao željeni cilj i istakli da je činjenje sihra, po mišljenju većeg dijela islamske uleme, djelo koje izvodi iz vjere, a to znači da osoba koja ga čini postaje nevjernik.

Obzirom da je sihr stvarnost i da uzrokuje brojne probleme i bolesti, potrebno je preduzeti sve potrebne mjere zaštite, a potom i liječenja ukoliko se utvrdi da je osoba opsihirena.

Što se tiče preventive ili zaštite od sihra, pored učenja pomenutih sura, El-Muavvizejtn (Felek i Nas), osoba mora svoje ponašanje uskladiti sa propisima vjere, to jest dužna je izvršavati sve ono što je Uzvišeni Allah propisao, jer je to način da se šejtanu ne dozvoli približavanje osobi, a to znači: biti uvijek sa abdestom, redovno obavljati namaz, biti čist od drugih oblika nečistoće, ne boraviti na prljavim i mjestima gdje

se čine grijesi prema Allahu dž.š., biti propisno odjeven i sl. Mnogo je manja vjerovatnoća i rjeđe se događa da objekt sihra bude osoba koja je u potpunosti svoje ponašanje uskladila sa propisima vjere, već su sihru izložene osobe koje se odaju raznim grijesima, javno i tajno, tako da dozvole prokletom šejtanu da nađe put do njih. Uzvišeni Allah kaže: "Zaista on (šejtan) nema nikakvu vlast nad onima koji vjeruju i koji se u Gospodara svog uzdaju."

Težina sihra i način liječenja zavise od vrste sihra, odnosno njegove namjene i načina na koji je učinjen. Ukoliko se radi o liječenju sihra koji je namijenjen određenoj osobi koja je potpala pod njegov uticaj, liječenje je veoma teško, tako da u ovom slučaju nije dovoljno samo učenje i činjenje prethodno spomenutog, već je potrebno pristupiti liječenju Kur'anom, učenjem određenih dijelova kur'anskih sura i drugim sredstvima kojima se djeluje na džine, koji opsjednu ljudsko tijelo i um, kako bi ga napustili. U ovom slučaju nije dovoljno da osoba sama sebi uči Kur'an, zapravo, to nije ni moguće, jer osoba koja je opsihirena na ovaj način izbjagava učenje Kur'ana, osjeća tegobe prilikom njegovog učenja i sl., tako da to mora učiniti neko drugi, ko je stručan za to, jer pored učenja potrebno je u određenim momentima preduzimanje i drugih mjera u cilju istjerivanja džina iz tijela opsihirene osobe. Osoba može povremeno sama sebi učiti ajete rukje u cilju zaštite, ali lično liječenje na ovaj način je, iz prethodno pomenutih razloga, otežano.

Drugi oblik sihra, takoće težak, ali blaži od prethodnog, jeste da osoba nagaži sihr koji nije namijenjen njoj lično, već je namijenjen drugoj osobi. U ovom

slučaju se pristupa prethodno spomenutom načinu liječenja, koje može biti lakše i efikasnije nego u prvom slučaju.

Treći oblik sihra jeste lemes ili ograma, to jest kada džin ne uđe u tijelo

ona proizvod neizvršenog posla u potpunosti, a nekada i prevare.

Savjetujem svima koji osjećaju različite tegobe, za koje smatraju da su možda proizvod raznih oblika sihra, da pomoć ili savjet

nja duga uzeti veću sumu novca od pozajmljene, ukoliko je došlo do promjene vrijednosti valute na tržištu?

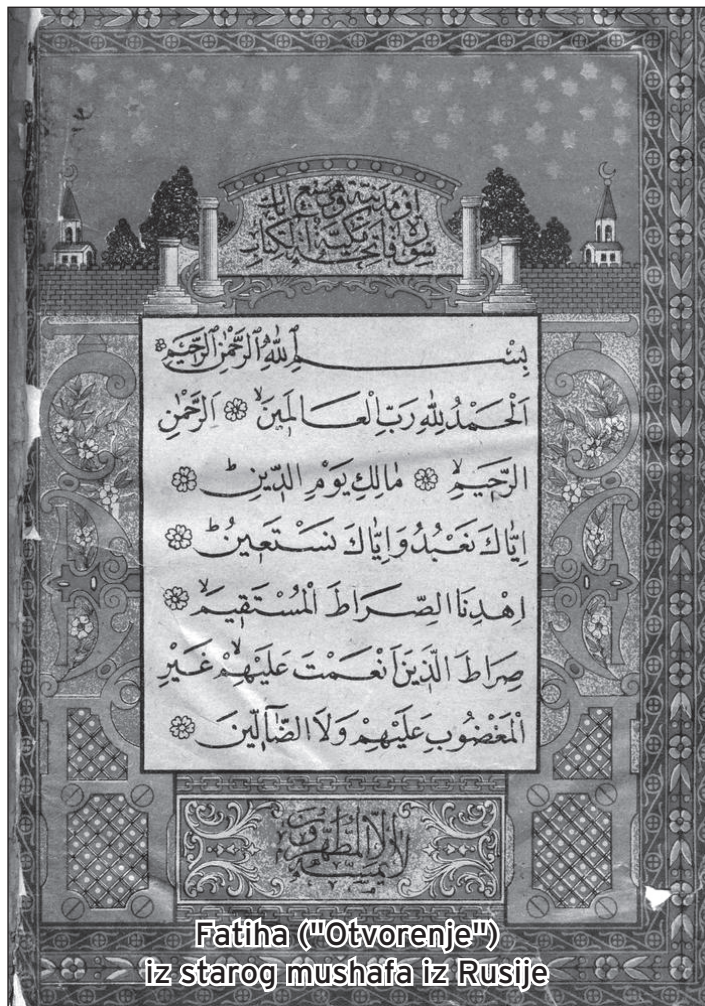
ODGOVOR: Može se dogoditi da nakon isteka vremena dugovanja, prilikom isplate duga, valuta u kojoj je obračunat zajam, zbog devalvacije dotične valute, ima znatno manju vrijednost od one na dan u kojem je zajam dat. To je posebno dobro poznato našem građanstvu tokom zadnje decenije prošloga vijeka, gdje je devalvacija, na dnevnom nivou, bila velika, tako da je dinar, kao državna valuta, svakodnevno gubio svoju vrijednost.

Obzirom da je svrha pozajmice ili kredita pomoć osobi kojoj se daje, logično je da ta pomoć ne može, niti smije ići na teret vlasniku imovine, tako da je potrebno vlasnika imovine zaštititi od štete.

Ukoliko se dogodi ovakva situacija, onda je vlasniku imovine dozvoljeno da uzme veću količinu novca od date, tako što će se uzeti u obzir stabilna valuta u koju će se prevesti vrijednost pozajmljene valute na dan pozajmljivanja i na dan isplate, tako da će se isplatiti onoliko koliko je vrijednost stabilne valute.

Bez obzira što se količinski uzima više, ovdje se ne radi o kamati, koju je Uzvišeni Allah zabranio, već se radi o zaštiti od gubitka vlasnika imovine koji je želio učiniti dobro, što nije u suprotnosti sa propisima vjere.

Kako se zaštititi od sihra i sihribaza

osobe, već je samo dotakne, odnosno ostvari se kontakt, vrlo često nenamjeran, između osobe i džina, koji ostavi negativan uticaj na osobu. U ovom slučaju je liječenje znatno lakše nego u prethodna dva slučaja, jer je njegova jačina slabija.

U vremenu u kojem živimo vrlo često se susrećemo sa osobama koje traže pomoć u liječenju od ove vrste bolesti, tako da je liječenje postalo izazovno i atraktivno za mnoge, jer su vidjeli u tome priliku za ličnu dobit, ne obraćajući mnogo pažnju da li zarada stečena od osobe koja se nalazi u velikom problemu i iskušenju jeste stvarno zaslužena zarada, ili je

potraže od u vjeru upućenih osoba, ljudi od povjerenja, kojima je ova problematika poznata, koje će im ili pomoći ili uputiti na one koji im mogu pružiti pomoć te vrste.

Obraćanje svakome, činjenje i korišćenje svačega u svrhu liječenja, ne obraćajući pažnju na stav vjere po tom pitanju, vrlo često još više povećava problem, izlaže osobu velikim troškovima i baca je u očaj, a sa druge strane osobu odvodi u grijeh, udaljava je od Allahove dž.š. milosti i pomoći koja je od presudnog značaja.

PITANJE: Da li je dozvoljeno prilikom naplaćiva-

Vaša pisma šalžite na:

Islamska zajednica Sandžaka
(Vjersko-prosvjetna služba)

Gradska 1

36300 Novi Pazar

ili na: vps@verat.net

UVOD U NAUČNU NENADMAŠNOST U KUR'ANU A.S. (III)

Kur`anska nenadmašnost u knjigama Mu`tezila

O tri kategorije (nivoa) kur'anske stilistike

Dr. Mehmed MEŠIĆ

„*Reci (Muhammede): Kada bi se iskupili svi ljudi i džini da sastave nešto slično ovom Kur`anu, ne bi mogli učiniti nešto slično, pa makar se međusobno pomagali.*” (El-Isra, 88)

„*Ako vi sumnjate u ono što smo Mi objavili Našem robu, načinite barem jedno poglavlje njemu (Kur`anu) ravno. Pozovite sve one u čiju se snagu pouzdavate, osim Allaha, da vam pomognu, ako vi istinu govorite.*” (El-Bekare, 23)

Na samom početku valja napomenuti da je Džahiz bio jedan od glavnih pjesnika Mu`tezila i on je među prvima dao odgovore na mnoga pitanja vezana za nenadmašnost Kur`ana u svojoj knjizi nazvanoj „Nazmu-l-Kur`ani”, ali, nažalost, ova knjiga nije dospjela do naših ruku.

Jedna od prvih knjiga Mu`tezila koja je dospjela do nas je „*En-nuket fi i`džazil-Kur`ani*” od Ebi Hasana Ali bin Isa Er-Rumani (umro 384 g. po Hidžri). Nešto ćemo kazati o njegovoj knjizi, kao i o njegovoj biografiji.

Njegovo ime je Ebu Hasan Ali bin Isa Er-Rumani. Rođen 296 g. po Hidžri u gradu Samurau ili Bagdadu. Njegov nadimak Rumani je vjerovatno po rimskom caru. Izučavao je gramatiku i jezik kod čuvenih učenjaka, kao što su: Ebu Bekr Es-Siradž, Ez-Zudžadž, Ibnu Lihsid El-Mu`tezili... Volio je nauku i družio se sa njom. Pisao je na polju jezičkih i kur`anskih nauka. Umro je 384 g. po Hidžri.

Citiramo odlomke iz

njegove knjige da bismo kroz njih shvatili njegovo mišljenje o kur`anskoj nenadmašnosti. Kaže er-Rumani: „Kur`anska nenadmašnost se manifestuje kroz sedam oblasti:

1. Kur`an je izazivač svim ljudima do Kijametskog dana.
2. Nemogućnost Arapa da sastave jedan ajet.
3. Kur`an sadrži stilske figure.
4. Kur`an sadrži istinite priče o budućnosti.
5. Kur`an sadrži događaje nama poznate koji se kose sa zakonima prirode koji su nama poznati.
6. Uspoređivanje Kur`ana sa svakom mu`džizom.
7. Kur`an u sebi sadrži puno dokaza.

Er-Rumani govori puno o kur`anskoj stilistici i dijeli je na tri kategorije:

1. U Kur`anu postoji stilistika koja je na najvišem stepenu.
2. Stilistika koja varira između najviše i srednje.
3. Stilistika najnižeg stepena.

Er-Rumani, komentarišući, kaže: „Ona kur`anska stilistika koja je na najvišem stepenu za ljude predstavlja nedostižnost, a ona drugorazredna i trećerazredna je na nivou pjesnika i običnih ljudi.“

Kaže Er-Rumani: „Kur`anska stilistika izražaja najvišeg stepena i nivoa je upravo stilistika koja predstavlja nenadmašnost za sve Arape i sve ljude do Kijameta, a ujedno i njihova nemogućnost da sastave nešto slično Kur`anu.“

Zatim Er-Rumani dijeli kur`ansku stilistiku na deset vrsta, među kojima su:

1. Sažetost - idžaz.
2. Poređenje - tešbih.
3. Metafora - slikovitost - istihara.
4. Prijekor - kritika - telamum.
5. Razdvojene riječi - fevasil.

mišljenja na niz tema iz oblasti stilistike Kur`ana i mišljenja sam da nisu važna pomena.

Učenjaci Mu`tezila se odlikuju po vrlo jakim sposobnostima na polju gramatike arapskog jezika,

pored Kabe u Mekki.

Bio je jedan je od izuzetnih poznavalca arapske gramatike. Dao je svoj doprinos svim granama i poljima Islama. U svom tefsiru „El Keššafu“ jasno ukazuje načine kur`anske nenadmašnosti, koristeći se stilistikom. Kaže Zamahšeri na početku svoga tefsira: „Kur`an je na arapskom jeziku. On u sebi nema iskrivljenosti. On predstavlja način kako doći do dunjalučke i ahiretske koristi. On jasno i iskreno govori o onima prije nas. On predstavlja mu`džizu dok je svijeta i zemana, uvijek prioritarna knjiga za svako vrijeme i svako mjesto. Bacio je u sjenu onoga koji se pokušao suprotstaviti Njemu (Allahu), zaniemio je sve govornike i zaprijetio im jednom surom, učinio ih sitnijim od šljunka, imajući u vidu da ih ima kao pijeska.“

Ono što je važno napomenuti jeste da su ovi učenjaci dali svoj veliki doprinos u razumijevanju Božije knjige i samim time dali doprinos razumijevanju Božijih propisa. Pomogli su nam da što lakše spoznamo izražajno savršenstvo koje Kur`an u sebi sadrži.

Međutim, oni imaju određenih grešaka i zapažanja i u tome moramo biti obazrivi.

Molim Allaha da nam pomogne da dodemo do puta spoznaje riznice ljepota koje Kur`an a.s. u sebi sadrži. Amin.

Ve Ahiru da`vana enil hamdu lillahi Rabil alemin.

6. Sličnost - tedžanus.
7. Konjugacija - tesrif.
8. Aludiranje - tedmin.
9. Preuveličavanje - mubalega.
10. Ljepota u jasnoći - husnu-l-bejan.

U daljnjem nastavku svoje knjige Er-Rumani objašnjava zasebno svaku vrstu kur`anske stilistike, potkrepljujući ajetima kao primjerima svaku vrstu zasebno, donoseći stihove iz pjesama ili isječke iz govora Arapa da bi dokazi bili jači, i sve to traje od 79. do 109. strane. Ovo su ta pozitivna zapažanja kod Er-Rumanija, no on svakako ima svojih loših

kao i na polju rječitosti. Poznate su njihove rasprave iz područja gramatike.

Među najznačajnijim učenjacima Mu`tezila je Abdul Džebbar el Mu`tezili, koji je napisao čuveno djelo „El Mugni“, umro 415. g. po Hidžri. U tom djelu je jedan tom posvetio kur`anskoj nenadmašnosti.

Među najznačajnijim učenjacima Mu`tezila je svakako Ez-Zamahšeri, umro 538 g. po Hidžri, koji je dao svoj doprinos pojašnjavanju i ljepoti kur`anske nenadmašnosti. Nazvan je nadimkom „Allahov komšija“ zato što je svoj dobar dio vremena proveo

Nastavit će se...

SUNNET I SAVREMENI IZAZOVI

Neophodan je multidisciplinarni pristup prilikom tumačenja hadisa

Neophodno je da čitaoci hadisa ne donose, na osnovu svog shvatanja i razumijevanja, fikhska pravila ne vodeći računa šta su o tome rekli učenjaci

Mr. Hajrudin-ef. BALIĆ

Povratak islamu predstavlja pojavu koja je vidljiva u svakom mjestu i na svim nivoima. To se najbolje ogleda u osnivanju novih islamskih institucija i jačanju već postojećih.

Najbolji primjer povratka islamu na polju nauke jeste povratak proučavanju Sunneta Božijeg poslanika Muhameda a.s. i njegovom časnom hadisu. Danas se izdaje toliko vrijednih hadiskih djela, od onih poznatih do onih sasvim nepoznatih, a koja su od izuzetne vrijednosti. Također se vrijedno radi na prevodenju mnogih hadiskih djela, što predstavlja posebnu korist za one koji ne razumiju arapski jezik na kome je napisana većina ovih djela.

No, pored velike koristi koja se ogleda u tome da su mnoga hadiska djela dostupna širokim masama, postoji i jedna opasnost na koju je danas neophodno ukazati. Naime, kod objavljivanja hadiskih zbirki, bilo u prijevodima ili originalnom arapskom tekstu, vrlo često se hadisi spominju samo u tekstu i ne nailazimo na pojašnjenja teksta dotičnog hadisa i njegovog značenja, što običnog čitaoca dovodi u opasnost da sam donosi zaključke, a nerijetko i fetve. Nemajući mogućnost da se vrati na pojašnjenja dotičnog teksta hadisa i ne konsultujući se sa ulemom, pravi veliki propust i sebe stavlja u položaj onoga ko donosi odluke, rješenja, fetve u Allahovoj vjeri, iako je to vrlo opasno i rizično, a čije posljedice su nesagledive.

Hadis, kao drugi izvor Šerijata, predstavlja izvor velikog broja šerijatskih rješenja i tretira mnoga pitanja

i probleme. Predstavlja ono sa čime se susretao Božiji Poslanik a.s. i njegovi ashabi, a čije rješavanje predstavlja za sve nas uputu koju trebamo slijediti.

Hadis je nauka koja zahtijeva proučavanje i istraživanje kako bi se stekla znanja o svim njenim disciplinama, bez kojih je nemoguće donositi određena rješenja. Ono što je neophodno da se zna kod jednog hadisa je: tačno značenje teksta dotičnog hadisa; zatim poznavanje da li je neki hadis derogiran ili da li tom hadisu prethodi neki drugi hadis koji je sličnog, istog ili suprotnog značenja; da li je opšteg ili konkretnog značenja. Imajući u vidu sve ovo i obilnost materije, kao što je hadis Božijeg Poslanika a.s., i njegovog sunneta, dolazimo do zaključka da se ovom tematikom moraju baviti stručnjaci iz oblasti hadisa i ostalih islamskih znanosti kako bi, prije svega, zaštitili sunnet Božijeg Poslanika a.s. od pogrešnog razumijevanja, lošeg i netačnog tumačenja, a vjernike od rizika da o Allahovoj vjeri govore ono što joj ne priliči i što nije njeno pravo značenje, iako se to njima na prvi pogled činilo.

Navesti ćemo nekoliko primjera kako su se velika hadiske nauke ophodili prema ovom pitanju, napominjući neophodnost konsultovanja svih grana islamske nauke u donošenju fetvi i rješenja.

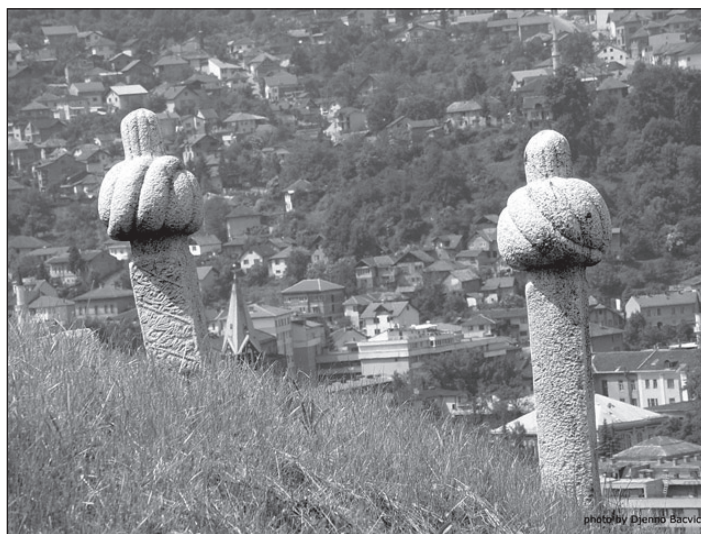
Abdullah ibn Mubarek napominje svoje priznanje učenjacima fikha koji su mu ukazali na ispravno razumijevanje i korišćenje hadisa, pa kaže: "Da me nije Allah Uzvišeni pomogao Ebu Hanifom i Sufjanom bio bih kao običan svijet."

Sufjan bin Ujejne napominje značaj Ebu Hanife u njegovom usmjerivanju ka hadisu, pa kaže: "Prvi ko me podučio hadisu i proizveo me muhadisom bio je Ebu Hanife."

Također kaže: "U hadisu će zalutati ko nije fakih, tj. ko potanko ne razumije značenja hadisa i hadiskih

čitaoci hadisa ne donose, na osnovu svog shvatanja i razumijevanja, fikhska pravila ne vodeći računa šta su o tome rekli učenjaci, a posebno alimi fikha, zato što su oni potanko proučavali i u detaljima analizirali hadise koji govore na određenu fikhsku temu.

Problem današnjice je

disciplina."

El-fadl bin Dukin, jedan od šejhova (učitelja) Buharije, kaže: "Obilazio sam Zuffera (jedan od učenika Ebu Hanife) te sam mu spomenuo hadise koje sam čuo, a on mi je govorio: - Ovaj možeš koristiti, po ovom se ne postupa, ovaj je derogiran, ovaj derogira..."

Sve ovo nam nesumnjivo govori o velikom oprezu velikana islamskih znanosti kada su uzimali hadise i komentarisali njihova značenja, zatim ukazuje na pažnju koju su posvetili hadisu i sunnetu Allahovog Poslanika a.s. tako da nisu ostavili oblast a da nisu proučili hadise koji govore o njoj i da nisu iskoristili one koji su se mogli iskoristiti, a neke stavili po strani zbog toga što su derogirani ili su imali neko drugo značenje od onoga koje se nameće na prvi pogled.

Zato je neophodno da

upravo u tome što se mnogi usuđuju ne samo da donose fetve na osnovu hadisa koji su pročitali u nekoj hadiskoj zbirci - makar se radilo i o onima koje su potpuno vjerodostojne kao što je Buharijina zbirka sahiha - već sebi daju za pravo, kada naiđu na neko fikhsko pravilo koje se razlikuje od njihovog razumijevanja hadisa, da kažu da je neki mezhleb u krivu, učenjak pogriješio i zalutao, nije poznavao hadis, nije došao do tog hadisa itd.

U pitanju je neznanje koje se manifestuje u lutanju pojedinaca tako što čas postupaju po ovom, čas po onom hadisu, nemajući osnove u svom istraživanju, a sve to rezultira rađanje nove frakcije i podjeli u džematima, te islamskom ummetu uopšte.

Znajući opasnost ovakve pojave, islamski učenjaci su još od prvih dana ekspanzije

islamskih znanosti upozoravali na ove opasnosti. Upozoravali su da ne može svaka neznanica i pojedinac da sebi priušti tumačenje vjere i njenih propisa kao, navodim riječi Ahmeda ibn Hanbela, Allah mu se smilovao, kada kaže, govoreći svome sinu Salihu: "Ako neko želi donositi fetve, mora potanko poznavati kur'anska značenja, da bude poznavalac hadisa i Sunneta."

Nikako nije dovoljno da neko ima dobru namjeru da bi bio naučnik, a posebno ne u oblasti vjere, halala i harama da donosi fetve, već je potrebno učenje, proučavanje, studiranje zatim konsultacija, seminari, vježbe i mnoge druge stvari koje prate naučno-istraživački rad. Nažalost, danas mnogi nanose veliku štetu islamu i sunnetu Allahovog Poslanika a.s. kada govore da je dovoljno posjedovati dobru namjeru i čitalačko umijeće da bi se razumio sunnet i hadisi Božijeg Poslanika a.s., te da nije potrebno učenje i proučavanje već je dovoljno otvoriti bilo koju zbirku hadisa, pročitati hadis i donijeti fetvu kako da se postupa. Imajući ovo u vidu, ne čudi činjenica da se nerijetko od takvih čuje kako su mnogi islamski učenjaci novotari, kako nije do njih dopro veliki broj hadisa, kako su neznanice i tome slično, dok je taj "savremeni šejh" čitanjem tog hadisa otkrio dotad neotkriveno, donio fetvu i skupivši grupu njemu sličnih osnovao novi mezhleb, ali za razliku od prijašnjih "čist od novotarija".

Onda nas ne čudi činjenica da se kod takvih dešavaju poznate deformacije tipa parole "islam bez mezheba", "sve savremeno je novotarija" i sl.

PUT KA DŽENNETU (I)

Svako traga za srećom

Nemoj misliti da si u mogućnosti steći savršenu dunjalučku sreću...

Amr HALID

Svi mi tragamo za srećom. Svaki ljudski pokret usmjeren je ka postizanju tog cilja. Niko ne čini ništa bez ove želje. Kako ću biti sretan na ovom svijetu? Kako da usređiš druge, jer uz sreću drugih naći ćeš i svoju sreću.

Onaj ko voli, šta je cilj ljubavi? Ljubav, sama po sebi, i ono ka čemu je ljubav usmjeren, nisu sreća za srce...

A novac? Novac je samo izraz za gomilu papira! Sreća ne leži u novcu. Ono što novac donosi srcu čini da se srce osjeća radosnim. Izleti i društvo prijatelja - sve što činimo u cilju je postizanja sreće. Svaki čovjekov pokret tokom njegovog života ima za cilj postizanje sreće. Čak i kada čovjek čini ibadet čini ga kako bi njegovo srce u ibadetu osjetilo sreću...

I kada čovjek griješi..., i kada kupuje..., i kada se ženi..., svaki pokret temelji se na jednoj tački - postizanje sreće. Ono što je kod čovjeka sretno jeste njegovo srce. Kada je srce sretno čovjekovi organi se smire i u tim trenucima čovjek osjeća rahatluk, osvježenje i okrepu... Dakle, svaki čovjek traga za srećom...!

Na dunjaluku nema savršene sreće

Uzvišeni Allah nije učinio sreću na dunjaluku potpunom. U njoj uvijek ima neke gorčine..., zar nije tako? Nema potpunog uživanja i slasti na dunjaluku...

Kada jedeš neko ukusno jelo nakon toga osjetiš neku mučninu i tegobu, pa ovo okrnji tvoju slast, zbog čega ne nalaziš potpunu sreću...

Lijep izlet..., ali čovjek se umori i nakon toga slijedi dugo spavanje i tegoba u tijelu.

Ne možeš naći nijednu sreću na dunjaluku da je potpuna od početka do kraja, a da se ne nađe neka gorčina.

Allahova milost je to što je ovosvjetska sreća pomiješana sa gorčinom, jer da je čitav život na dunjaluku sreća onda bi bilo nemoguće

ostaviti ga...

Čuvaj se da se ne zavašaš i obmaneš svojom snagom! Želim nešto kazati onima koji traže sreću: nemoj misliti da si u mogućnosti steći savršenu dunjalučku sreću..., a ja znam da ti to znaš. Ali želim da u svome srcu ukorijeniš ovu istinu kako bi spoznao ono što dolazi nakon nje... Nema istinske sreće na ovom svijetu... Ništa na ovom svijetu nije trajno i vječno. Uzvišeni Allah je propisao da će sve ono što se uzdigne na ovom svijetu na kraju pasti..., kada god se slast poveća ona i nestane:

[لله لَذَّ خَلَقَكُمْ مِّنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قَوْثًا ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قَوْثٍ ضَعْفًا شَبِيهًا]

„Allah je taj koji vas nejakim stvara, i onda vam, poslije nejakosti, snagu daje, a poslije snage iznemoglost i sijede vlasi!“ (Er-Rum, 54.)

Zar ovo nije slijed našeg života? Nemoj se radovati zbog tvog današnjeg osjećanja. Ti za dvadeset ili trideset godina nećeš biti sposoban da se pomjeraš. Tvoja djeca će te početi voditi i usmjeravati kao što si ti njih vodio i usmjeravao. Postat ćemo slabi po drugi put. Ovo je dunjaluk! Na njemu ne postoji ništa savršeno i potpuno! Na njemu, isto tako, nema savršene sreće!

Pogledajte kraljeve koji su sagradili piramide! Pogledajte njihove gordosti, siline i snage koju su posjedovali! Gdje su oni danas? Nema nikoga od njih...!

Pogledajte sve što su radili i radili..., gdje su otišli? Želim potvrditi drugo značenje..., čuvaj se da te ne obmanu tvoje mlade godine..., čuvaj se da te ne obmane tvoja snaga, ugled i vlast..., ali znaj, i ti i svi ostali ljudi, da na ovom svijetu nema potpune i savršene sreće!

Gdje ćemo naći sreću

O ti, kome je najveća briga sreća, na dunjaluku ne postoji savršena i potpuna sreća. Ni imetak ni ljubav ne donose potpunu sreću. Nemojte ovo od mene shvatiti kao poziv

na zapostavljanje ovog svijeta i kao moj stav da na njemu nema ništa korisno. Ali želim da spoznate da je ovo činjenica, suština ovog svijeta. Imetak čovjeku često puta pričinjava poteškoće, unosi probleme unutar porodice, čak i među braćom..., i još puno stvari! Pa, gdje ćemo naći sreću?

Sreća postoji samo u Džennetu! Savršena i potpuna sreća, istinski užitek,

savršena radost. Sve ovo ne postoji na dunjaluku. Ovo postoji samo u Džennetu! Govorim ove riječi kako bih ojačao tvoje srce. Većina ljudi govori i kaže: „Volio bih da budem dobro!“ Volio bih da sprovedem ove riječi, ali ne mogu. Ako budeš razumio značenje ovih riječi pomoći ću ti...!

Ako tražiš sreću potraži je u Džennetu! Realnost je da većina mladića i djevojaka nikada nisu sanjali o Džennetu! Zašto...? Zato što pred sobom vide dunjaluk, gledaju kako će steći hljeb... Oni znaju kako voljeti, kako raditi i sticati imetak. Učio je dunjaluk i postao zauzet njime. Ali, cijelog svoga života nije sanjao o Džennetu. Veliki broj ljudi; muškaraca i žena, sate provodi razmišljajući kako će izgledati njihova vila nakon deset godina, kakva će biti njegova žena, razmišlja o djeci! Ali, ko razmišlja i sanjari o Džennetu? Ko razmišlja i kaže: „Ja u Džennetu želim to i to!“

Pogledajmo zajedno Džennet!

Pošto svi tragamo za srećom, a znamo da potpunu sreću ne možemo postići na ovom svijetu i da je ona u Džennetu, hajde zajedno da zamislimo Džennet!

Pročitajmo Poslanikove s.a.w.s. riječi o Džennetu! Ali nemojmo ih pročitati jezikom već ih pročitajmo razumom i maštom. Nakon toga zamislimo hoćemo li biti u njemu i

„Pripremio sam svojim dobrim robovima ono što (ljudsko) oko nije vidjelo, niti uho čulo, niti čovjeku na um palo.“ (Bilježe ga Buhari (3244) i Muslim (2824) od Ebu Hurejre r.a.)

Zamisli! Blagodati i ljepote koje tvoje oko nije vidjelo. Ljudi plaćaju visoke cijene kako bi otišli na mjesta gdje su lijepi prirodni prizori!

„Pripremio sam svojim dobrim robovima ono što (ljudsko) oko nije vidjelo, niti uho čulo...“ Sve lijepe riječi koje si čuo, sve pjesme i sve slatke riječi, a šta misliš kada čuješ glas Allahovog Poslanika, ili kada budeš uživao slušajući Uzvišenog Allaha I:

عد لعبا لصالحين ما لا عين
لا سمعت لا خطر على
قلب بشر

„Pripremio sam svojim dobrim robovima ono što (ljudsko) oko nije vidjelo, niti uho čulo, niti čovjeku na um palo.“

Zamisli sada Džennet! Kako god ga ti zamislio on je puno ljepši od toga. Pusti svoju maštu kako hoćeš. Kada god tvoja mašta zamisli nešto nemoguće, zamisli slasti i užitke čiju ljepotu i divotu ne možeš ni opisati, sjeti se hadisa: „...niti čovjeku na um palo!“ Džennet je ljepši...: „...niti čovjeku na um palo!“

Pogledaj kako hadis počinje: „Pripremio sam...“ Je li ovo perfekat ili prezent? Da! Džennet je pripremljen! Već godinama je on pripremljen! Čak i prije hiljadu i četiristo godina glagol je upotrebljen u prošlom vremenu! Zbog čega je upotrebljeno prošlo vrijeme?

Neke sekte su izašle iz islama zbog hadisa poput ovoga. Oni kažu da je ova priprema igra, a da Allahu ne priliči igra i da se ne može pojmiti da Džennet bude ranije pripremljen. Zbog toga su izašli iz islama.

Nastavit će se...

قَالَ سَوَّاهُ لِلَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ اللَّهُ عَدَّ لِعِبَادِهِ لَصَالِحِينَ مَا
لَا عَيْنٌ لَّا سَمِعَتْ لَّا خَطَرَ
عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ

Preveo:
Semir REBRONJA

Umro bivši turski premijer Edževit

Bivši turski premijer Bulent Edževit, koji je poslao vojsku na Kipar 1974. i obezbijedio svojoj zemlji status kandidata za članstvo u EU 1999. godine, umro je u nedjelju, 5. novembra, javila je državna agencija Anadolu.

Edževit (81), kako ocjenjuje Rojters, nacionalista koji je naginjao ka ljevici i ljubitelj poezije, čija je politička karijera

trajala gotovo pola vijeka, pretrpio je moždani udar 18. maja poslije sahrane sudije koga su ubili islamistički napadači.

Edževit je od maja u komi. Tokom njegovog posljednjeg, petog mandata kao premijera, optuživali su ga za ekonomski krah koji je omogućio da na vlast u novembru 2002. dođe sadašnja vlada, koja ima islamističke korijene.

Esad KOLAŠINAC

Smještena na istočnoj strani Livardskih ostrva, majuška država Antigva i Barbuda obuhvata tri ostrva: Antigvu, Barbudu i nenaseljenu Redondu. Povoljnu stratešku poziciju Antigve uočili su Britanci u 18. vijeku, učinivši je važnom pomorskom bazom. Kasnije su Amerikanci za vrijeme II svjetskog rata izgradili aerodrom kako bi lakše branili Karipski i Panamski kanal. Klima je tropska, premda je količina padavina manja od većine drugih ostrva. Brojne pješčane plaže išarane palmama čine Antigvu omiljenim turističkim odredištem, te je tako turizam glavna grana industrije. Barbuda je okružena koralnim grebenima i stanište je mnogih divljih vrsta.

Na Antigvi i Barbudi nema organizovanog vjerskog života, niti nekih ozbiljnijih krovnih islamskih organizacija i udruženja, a niti džamija. Vjerske obrede muslimani obavljaju, u državi sa puno crkava, u privatnim kućama. Ne postoje nikakvi podaci o broju muslimana u ovoj zemlji.

TRAGOM UMETA

Antigva i Barbuda

LIČNA KARTA

Površina: 442 km²

Broj stanovnika: 68.320 (2004.)

Dužina kopnene granice: 0 km

Važnije prirodne odlike – najviši vrh: Bogi Pik 405 m; najveće ostrvo: Antigva 280 km².

Glavni grad: Sent Džons (23.900)

Službeni jezik: engleski

Državno uređenje: višestranačko, ustavna monarhija sa dvodomnim parlamentom

Etnički sastav: crnci 94,4%; mulati 3,5%; bijelci 1,3%; ostali 0,8%

Religijska pripadnost: anglikanci 44,5%; ostali protestanti 41,6%; rimokatolici 10,2%; ostali 3%

Prosječna životna starost: muškarci 68,5 godina; žene 73,1 godinu

Odnos stanovništva selo-grad: 63% - 37%

Valuta: 1 istočnokaripski dolar = 100 centi

Nacionalni bruto proizvod (2002.) po stanovniku: 11.000 dolara

Ukupni nacionalni bruto proizvod (2002.): 0,75 milijardi dolara

Rast NBP-a (2002.): 3%

Važniji izvori prihoda: turizam

Nezaposlenost: 7%

Odbor Islamske zajednice Bijelo Polje, shodno odluci broj 224/06 od 21.11.2006. god. raspisuje

KONKURS

za radno mjesto imama u džematu Dobrakovo

Pored opštih uslova kandidat treba da ispunjava i sljedeće:

- Najmanje završenu medresu;
- Da nema smetnji za postavljanje od strane Mešihata IZ-e u Crnoj Gori.

Uz molbu dostaviti:

- Kratku biografiju (ne više od dvije kucane strane A4 formata);
- Dokaz o stručnoj spremi (original ili ovjerena fotokopija diplome);
- Saglasnost o premještanju od Rijaseta BiH, Mešihata IZ-e u Crnoj Gori ili Mešihata IZ-e Sandžaka (ukoliko je u radnom odnosu);
- Preporuke od relevantnih islamskih institucija.

Napomena:

- Prednost imaju kandidati koji su familijarni i sa radnim iskustvom.
- Kandidati koji uđu u uži izbor će biti pozvani na razgovor.
- Konkurs ostaje otvoren do 15.01.2007. god.

Sve prijave slati na adresu:

Odbor Islamske zajednice Bijelo Polje
Ul. Šukrije Međedovića bb
84000 Bijelo Polje

Kontakti za detaljnije informacije:

tel/fax: +381 (0)84 431 067
e-mail: oizbp@yahoo.com
Mithat Bahović, predsjednik

U Bijelom Polju
20.11.2006. god.

Odbor Islamske zajednice Bijelo Polje, shodno odluci broj 225/06 od 21.11.2006. god., raspisuje

KONKURS

za radno mjesto mualime pri Odboru IZ-e Bijelo Polje

Pored opštih uslova kandidatkinja treba da ispunjava i sljedeće:

- Završen fakultet islamskih nauka;
- Da nema smetnji za postavljanje od strane Mešihata IZ-e u Crnoj Gori.

Uz molbu dostaviti:

- Kratku biografiju (ne više od dvije kucane strane A4 formata);
- Dokaz o stručnoj spremi (original ili ovjerena fotokopija diplome);
- Saglasnost o premještanju od Rijaseta BiH, Mešihata IZ-e u Crnoj Gori ili Mešihata IZ-e Sandžaka (ukoliko je u radnom odnosu);
- Preporuke od relevantnih islamskih institucija.

Napomena:

- Prednost imaju kandidatkinje koje su familijarne i sa radnim iskustvom.
- Kandidatkinje koje uđu u uži izbor će biti pozvane na razgovor.
- Konkurs ostaje otvoren do popunjavanja ovog radnog mjesta.

Sve prijave slati na adresu:

Odbor Islamske zajednice Bijelo Polje
Ul. Šukrije Međedovića bb
84000 Bijelo Polje

Kontakti za detaljnije informacije:

tel/fax: +381 (0) 84 431 067
e-mail: oizbp@yahoo.com
Mithat Bahović, predsjednik

U Bijelom Polju,
20.11.2006. god.

ISLAMSKI DOGAĐAJ GODINE U EVROPI

"The Global Peace and Unity Event"

U subotu i nedjelju, 25. i 26. novembra, u Londonu je održan nesvakidašnji spektakl pod nazivom "Svjetski mir i zajedništvo". Manifestacija se sastojala od govora eminentnih islamskih alima, preobraćenih muslimana i političara, zatim izvođenja vjerskih pjesama (ilahija), ceremonija javnog prihvatanja islama i, na kraju, prikupljanja sredstava za humanitarne organizacije

Fahrudin SMAILOVIĆ

The Global Peace and Unity Event održava se već drugu godinu zaredom u britanskoj prijestolnici. To je jedno od najmasovnijih okupljanja muslimana u Evropi, a svojim bogatim programom i medijskom pokrivenošću zaslužio je naslov islamskog događaja godine u Evropi. Organizator i medijski pokrovitelj je Islam channel, televizija koju vode većinom pakistanski emigranti u Britaniji, a koja je ovog ljeta počela i svoje satelitsko emitovanje. Tako je ovogodišnja manifestacija bila praćena u više od 120 svjetskih zemalja. U velikoj, savremeno opremljenoj sali, od ranih jutarnjih sati pa do navečer,

trajao je program koji su uživo pratili uglavnom familijarni britanski muslimani.

Mir i zajedništvo

Cilj ove manifestacije je promoviranje islamskih vrijednosti i težnje ka uspostavljanju svjetskog mira. S druge strane, ovim se žele ukloniti razlike i barijere unutar britanskog muslimanskog društva različitih kultura i grupa. Ciljevi manifestacije su da se kroz zabavu širi nauka; da se ohrabri razumijevanje i pozitivna interakcija između muslimana i nemuslimana; da se britanskim (i svim) muslimanima i nemuslimanima predstavi pravo lice islama; da se uklone mitovi

o islamu i promoviše dijalog; da se izgrade mostovi između vjera, zajednica i društava, te da se promoviše muslimanski biznis, kultura i umjetnost.

Govornici, umjetnici i govornici/umjetnici

Na skupu je govorilo više političara, "inspiriranih govornika" i islamskih učenjaka. Ta raznovrsnost, nadahnutost i otvorenost stvara veoma pozitivnu sliku o britanskoj muslimanskoj zajednici kao veoma važnom faktoru.

Slogani poput "zajedništva i mira", prevazilaženja razlika i pozitivna interakcija aktuelni su za cijeli islamski svijet, pa i za naš Sandžak.

Hadždž (ikrar) dova Muameru i Zurifi Kurtanović

Kako to lijepo zvuči u ušima vjernika. Mogao bi čovjek po cijeli dan izgovarati riječi kojima je Ibrahim a.s. pozivao ljude da obave petu časnu dužnost, petu osnovu islama, a neko kaže i krunu islama, odnosno pečat imana. Lijepo zvuči kad se i izgovara, a tek kako lijepo zvuči kad se krene u praktičnu realizaciju tog petog islamskog šarta. A posebno kada to dolazi iz porodice koja islam doživljava i čuva kao malo vode na dlanu.

Ove godine putnici na hadždž iz našeg džemata u Parizu su bratni par Muamer i Zurifa Kurtanović. U petak 24.11.2006. godine, poslije džume namaza, upriličili su ikrar dovu, na kojoj su okupili svoju užu i širu familiju i cijeli džemat, gdje si ih džematlije zadužili da ove godine budu pravi

Namaz predvodi šejh Selman Avde

Muzejin iz Mekke je učio ezan

Yvonne Ridley: "Iako sam tek četiri godine u islamu, saosjećam sa svim patnjama muslimana."

Prihvatanje islama

George Galloway: "Vi (muslimani) ste potrebni britanskim političarima više nego što su oni potrebni vama."

Prikupljanje donacije

reprezentu našeg džemata na tom sveopštem kongresu muslimana cijelog svijeta i da svojim dovama pored časnih mjesta, Kabe i Poslanikove džamije, ne zaborave ni nas koji nismo imali prilike i sreće da se ove godine nađemo na hadždžu.

Uz pomenute hadžije na ikrar dovi bio je prisutan i najstariji član našeg džemata hadži Ejup Ličina, babo Zurifin, koji je ove godine sa svojim sinovima, hadži Šefadilom i Enverom, šalje na hadždž bedela za svog rahmetli oca Džema Ličinu. A kako dedo lijepo na dovi uz suze reče: «Efendija, spomeni u dovi i mog sina Šefketa, jer i on ide ove godine na hadždž.»

Poželim im svako dobro ovog i onog svijeta, da se u zdravlju i veselju upute na taj časni put i da se sa njega vrate još bolji sljedbenici Časnog Kur'ana i plemenitog Poslanika islama.

Imam Harun-ef. HODŽIĆ

KAKVA SU NAŠA TEMELJNA ZNANJA O ISLAMU (II)

Šta znaš o Kur'anu?

Ebu Umame r.a. prenosi da je čuo Allahovog Poslanika s.a.w.s. kada kaže: «Učite Kuran, jer će on na Sudnjem danu da se zauzima (šefaati čini) za svoje učeće.» (Muslim)

29. Za vrijeme određenih bitaka u kojima je učestvovao naš Poslanik a.s. (gazwet), Allah dž.š. je objavio određeni dio neke sure ili pak cijelu suru, kao npr.:

- za vrijeme bitke na Bedru - suru El-Enfal,
- za vrijeme bitke na Uhudu - Ali Imran od 121. ajeta pa do kraja sure,
- za vrijeme bitke na Handeku - suru El-Ahzab od 9. do 27. ajeta,
- za vrijeme bitke na Hajberu - dio sure El-Feth i dio sure El-Ahzab,
- za vrijeme bitke Benu Nadir - suru El-Hašr,
- za vrijeme bitke na Tebuku - od 15. do 18. ajeta sure El-Feth,
- za vrijeme bitke Benu Kurejza - dio sure El-Ahzab,
- za vrijeme bitke za oslobođenje Mekke - suru En-Nasr.

30. Allah dž.š. je u Kur'anu a.š. spomenuo neke riječi više puta, a neke manje. Izdvojiti ćemo neke od njih na koje se stavlja poseban akcent: **meleci** – 88 puta, **šejtani** – 88 puta, **život** – 145 puta, **smrt** – 145 puta, **korist** – 50 puta, **fesad** (smutnja, nered) – 50 puta, **ljudi** – 368 puta, **poslanici** – 368 puta, **Iblis** – 11 puta, **traženje zaštite od Iblisa l.a.** – 11 puta, **musibet** – 75 puta, **zahvala** – 75 puta, **muslimani** – 41 put, **džihad** – 41 put, **sihr** – 60 puta, **fitna** (smutnja) – 60 puta, **zekat** – 32 puta, **beričet** – 32 puta, **razum** – 49 puta, **nur** (svjetlo) – 49 puta, **jezik** – 25 puta, **savjet** – 25 puta, **Muhammed a.s.** – 4 puta, **Šerijat** – 4 puta, **čovjek** – 24 puta, **žena** – 24 puta, **namaz** – 5 puta, **mjesec** – 12 puta, **dan** – 365 puta,

more – 32 puta, **dunjaluk** – 115 puta, **Ahret** – 115 puta, **strpljenje** – 114 puta, **jak, čvrst** – 114 puta, **zlato** – 8 puta, **raskošan, luksuzan (život)** – 57 puta, **Milostivi (Er-Rahman)** – 57 puta, **Samilosni (Er-Rahim)** – 114 puta.

Nakon ovih informacija o Kur'anu a.š. navesti ćemo još par hadisa koji govore o njemu:

Od Ebu Umame El-Bahilija r.a. se prenosi da je čuo od Allahovog Poslanika a.s. da je rekao: «Učite Kur'an. On će se na Sudnjem danu zauzimati za one koji su se družili s njim. Učite dva bujna cvijeta - El-Bekare i suru Ali Imran. One će se pojaviti na Sudnjem danu kao dva oblaka, ili kao dvostruki sjaj sunčeva zraka ili kao dvije skupine ptica raširenih krila koje će štiti one koji su se družili sa njima. Učite suru El-Bekare jer u njenom prihvaćanju je bereket, a u njenom odbacivanju nesreća. Lažljivci je ne trpe.» (Muslim)

Muavija kaže: «Saznao sam da se pod lažljivcima misli na sihribaze.»

Od Ebu Derda r.a. se prenosi da je Vjerovjesnik a.s. rekao: «Ko nauči napamet prvih deset ajeta sure El-Kehf bit će sačuvan od Dedždžalove kušnje.» (Muslim)

U drugom rivajetu stoji: *deset zadnjih ajeta*, ali pretežno mišljenje je da je ipak po srijedi prvih deset ajeta.

Prenosi se da je Ukbe bin Amir r.a. rekao: «Bili smo na sofi kada je Allahov Poslanik izašao i upitao: - Ko bi od vas volio da izjutra svakog dana ode do

Buthana ili Akika (doline blizu Medine) i vrati se otud sa dvije grbave deve, ne učinivši time nikakav grijeh, niti, pak, prekinuvši rodbinske veze? - Svi bismo to voljeli, Allahov Poslanice. - odgovorismo mi, a on nastavi: - Što ne biste onda poranili u džamiju pa naučili ili proučili dva ajeta iz Allahove knjige, to vam je vrednije nego dvije deve, tri ajeta vrednija su od tri deve, četiri ajeta vrednija od četiri deve i tako dalje,

s.a.w.s. rekao: «Vjernik koji uči Kur'an je kao „utrudže“ cedrat (limun, pomorandža) - ima lijep miris, a i ukus mu je lijep, a vjernik koji ne uči Kur'an je kao hurma - nema mirisa, a ukus joj je sladak. Munafik koji uči Kur'an je kao bosiljak - ima lijep miris, a ukus mu je gorak, a munafik koji ne uči Kur'an je kao gorka tikvica - nema mirisa, a ukus joj je gorak.» (Muttefekun alejhi)

Omer b. el-Hattab r.a. prenosi da je Vjerovjesnik s.a.w.s. rekao: «Zaista, Allah Knjigom (Kur'anom) uzdiže jedne narode, a ponižava druge.» (Muslim)

Ibn Mes'ud r.a. prenosi da je Resulullah s.a.w.s. rekao: «Ko prouči jedan harf – slovo iz Allahove Knjige (Kur'ana), imat će nagradu, a nagrada se desetostruko uvećava. Ja ne kažem da je Elif-Lam-Mim jedan harf, nego Elif je harf, Lam je harf i Mim je harf.» (Tirmizi, hasen, sahih)

Ibn Abbas r.a. veli da je Resulullah s.a.w.s. rekao: «Onaj u čijim grudima nema ništa iz Kur'ana (ne pamti ništa iz Kur'ana) jeste kao razvaljena i napuštena kuća.» (Tirmizi, hasen, sahih)

Abdullah b. Amr b. el-Asr. prenosi da je Vjerovjesnik s.a.w.s. rekao: «Učaču Kur'ana će na Sudnjem danu biti rečeno: - Uči i penji se (dženetskim stepenicama - dervedžama), uči lijepo i pravilno, kao što si na dunjaluku učio, jer, tvoje mjesto (dervedža u Džennetu) je

kod posljednjeg ajeta kojeg proučiš.» (Ebu-Davud, Tirmizi, hasen, sahih)

Dužnost je održavati i čuvati Kur'an i ne prepustiti ga zaboravu:

Ebu Musa r.a. prenosi da je Allahov Poslanik s.a.w.s. rekao: «Brite se i čuvajte ovaj Kur'an (ono što ste naučili iz njega), jer, tako mi Onoga u čijoj je ruci Muhammedova duša, on se zaboravlja brže nego što se deva oslobodi veze (konopa kojim joj je noga vezana).» (Muttefekun alejhi)

Podsticanje na učenje određenih ajeta i sura iz Kur'ana:

Ebu Seid Rafi b. Mualla r.a. veli: «Allahov Poslanik s.a.w.s. rekao mi je: - Hoćeš li da te podučim najvažnijoj suri u Kur'anu, prije nego što izađeš iz džamije. Zatim me je uzeo za ruku pa, kada smo htjeli izaći, ja mu rekoh: - O Allahov Poslanice, rekao si da ćeš me podučiti najvažnijoj suri u Kur'anu, a on mi odgovori: - Elhamdu lillahi rabbil alemin (Fatiha) - to je sedam ajeta koji se ponavljaju (Esseb ul mesani) i veličanstveni Kur'an koji mi je dat.» (Buhari)

Ebu Seid el-Hudri r.a. pripovijeda: «Allahov Poslanik s.a.w.s. tražio je utočište (kod Allaha) od džina i insanskog pogleda (uroka), sve dok mu nisu objavljene Muavvizetani-sure: El-Felek i sura En-Nas, a kada su mu one objavljene, učio je njih, ostavivši sve ostalo.» (Tirmizi, hasen)

Ebu-Hurejre r.a. prenosi od Allahovog Poslanika s.a.w.s.: «Ne činite vaše kuće grobovima (ne učeći i ne klanjajući u njima) jer šejtan zaista bježi od kuće u kojoj se uči sura El-Bekara.»

Ibn Abbas r.a. prenosi: «Dok je Džibril sjedio

koliko ajeta toliko deva.» (Muslim)

Ebu Umame r.a. prenosi da je čuo Allahovog Poslanika s.a.w.s. kada kaže: «Učite Kuran, jer će on na Sudnjem danu da se zauzima (šefaati čini) za svoje učeće.» (Muslim)

Osman b. Affan r.a. prenosi da je Resulullah s.a.w.s. rekao: «Najbolji među vama je onaj koji Kur'an nauči napamet, a zatim njemu druge poučava.» (Buhari)

Aiša r.a. prenosi ove riječi Allahovog Poslanika s.a.w.s.: «Onaj ko vješto uči Kur'an, bit će u društvu s pisarima (melekima) časnim i čestitim, a ko ga uči zamuckujući i s poteškoćama, imat će dvije nagrade.» (Muttefekun alejhi)

Ebu-Musa el-Eš'ari r.a. kaže da je Resulullah

RAMAZAN 2006. U PRIBOJU

Najaktivniji gradski džemati

Pored svih redovnih aktivnosti aktuelna su bila predavanja, tribine, kviz, susreti, druženja i sl.

kod Poslanika s.a.w.s. čuo je jedan glas iznad sebe, pa je podigao glavu i rekao: - Ovo su se vrata nebeska otvorila danas. Nikad do danas se nisu otvorila. Kroz njih je ušao jedan melek, pa Džibril reče: - Ovaj melek sišao je prvi put na zemlju. Nikad ranije nije silazio. Melek nazva selam i reče: - O Muhammede, raduj se zbog dva svjetla (nur) koja su ti donešena, a prije ni jedan poslanik ih nije dobio, to su: Fatihatul kitab (Fatiha) i završeci sure Bekare. Ti, zaista, nećeš ni harfa iz njih pročitati, a da nećeš to dobiti.» (Muslim)

Ebu Hurejre r.a. prenosi da je Allahov Poslanik s.a.w.s. rekao: «Kada se ljudi okupe u jednoj od Allahovih kuća (džamija) da uče Allahovu Knjigu (Kur'an) i da je međusobno proučavaju, na njih se spusti mir, prekrije ih Allahova milost, okruže ih meleki i Allah ih spomene među onima koji su kod Njega.» (Muslim)

Od Abdullaha ibn Mesuda r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik a.s. rekao: «Ružno li je da neko kaže: - Zaboravio sam taj i taj ajet. Ne. Nego mu je učinjeno da to zaboravi. Ponavljajte Kur'an, jer on lakše izmakne iz ljudskih grudi, nego hajvan iz svojih lanaca. (Muslim)

Od Abdullaha ibn Omera r.a. se prenosi da je Allahov Poslanik rekao: «Poznavalac Kur'ana (hafiz) je poput vlasnika vezanih deva - ako ih bude dobro pazio, zadržat će ih, a ako ih pusti, one će otići.» (Muslim)

Molim Uzvišenog Allaha dž.š. da poveća našu ljubav prema Njegovoj knjizi Kur'anu, da ga čitamo, proučavamo i pravilno razumijevamo kako bi ispravno vjerovali i ibadete izvršavali i po njemu živjeli onako kako će Allah dž.š. biti zadovoljan. Amin.

- Kraj -

(Iz knjige Maza ta'rifu anil Kur'an we nebijj, autora Ahmeda et-Tantawija, Mektebetu-s-safa)

Sa arapskog
Haris HADŽIĆ

Tek što je prošao mjesec ramazan, a kao da je bilo tako davno i već razmišljamo o narednom. Odavno smo se vratili svakodnevnom načinu života koji traje cijelih jedanaest mjeseci. Ovo je prilika da se u narednih nekoliko redaka vratimo u ramazan, ramazanski život, ramazanske berekete i bar na trenutak osvježimo naše sjećanje s ciljem da preispitamo naš svakodnevni život van ramazana. Kroz čitanje ovog članka upoznaćemo se sa ramazanom i ramazanskim aktivnostima u Priboju u proteklom mubarek mjesecu.

Tokom proteklog ramazan-i-šerifa aktivnosti na području Medžlisa Islamske zajednice Priboj odvijale su se prema unaprijed utvrđenom planu i programu. Naime, nakon predramazanske sjednice Mešihata Islamske zajednice Sandžaka uslijedili su sastanci na nivou Medžlisa Islamske zajednice Priboj i džematskih odbora na području ovog Medžlisa, na kojima su usvojeni ramazanski planovi i programi. Kao i prošle godine i ove je 21. oktobra, povodom dolaska ramazana, održan svečani koncert ilahija i kasida pod nazivom "U susret ramazanu" pred punim dvorištem posjetilaca džamije u Starom gradu Priboju. Ovaj program je snimala i emitovala lokalna TV Priboj.

Ovogodišnji ramazanski život u Medžlisu Islamske zajednice Priboj organizovan je kroz aktivnosti devet džemata - sedam redovnih i dva ramazanska. Pored sedam redovnih imama za realizaciju ramazanskih programa angažovana su i tri svršnika Medrese Gazi Isa-beg iz Novog Pazara, odnosno studenta. Vjerski život se odvijao u pet džamija, jednom mesdžidu, jednom mektebu i dvije privatne kuće. Imami džemata Požežmac i Zabrđe su, osim u džamiji, jedan broj dana proveli i na terenu po zase-

ocima. Obzirom da se prošlogodišnja eksperimentalna rotacija gradskih imama pokazala opravdana, praktična i funkcionalna, to smo primijenili i ove godine tako da su imami iz gradskih džemata po dvije noći proveli u susjedna dva džemata.

Uobičajeno, kao i prethodnih godina, i ove godine posjete terenu odvijale su se na dva nivoa. U organizaciji Mešihata Islamske zajednice Sandžaka, Medžlis IZ-e Priboj su posjetili osamnaestog

većim džematima obilježena je i prigodnim programima. Takođe, i ove godine je nastavljena dugogodišnja tradicija obavljanja ibadeta učenjem podnevske mukabele u prisustvu solidnog broja džematlija svakodnevno, kao i obavljanje itikafa zadnjih deset dana ramazana u Glavnoj džamiji, džemat Stari grad. Akcija zekata i sadekatu-l-fitra je sprovedena na cijelom području Medžlisa, a obzirom na sve prateće probleme koji su prisutni u Priboju ipak bila je

sustvovala je na bajramskom prijemu u prostorijama Mešihata IZ-e Sandžaka na poziv predsjednika Mešihata muftije Muamer-ef. Zukorlića.

Jedna od aktivnosti koja je realizovana prethodnog ramazana jeste i podjela paketa sa životnim namirnicama džematlijama slabijeg materijalnog stanja, koje je obezbijedio Mešihat IZ-e Sandžaka. Vrijedna pažnje je i podjela bajramskih poklon paketića za polaznike mektebske pouke, koja je realizovana prvog dana Ramazanskog bajrama u džematu Stari grad - Priboj. Ovo je i poziv svima onima koji žele da podrže i pomognu ovu akciju ubuduće kako bi se realizovala na području cijelog medžlisa.

I proteklog ramazana javno preduzeće "Informativni centar" Radio i TV Priboj omogućili su nam besplatno snimanje i emitovanje ramazanske i bajramske poruke, čestitke, kao i snimanje i emitovanje bajramskog programa u okviru kojeg je emitovana bajramska hutba u cjelosti iz glavne pribojske džamije prvog dana Bajrama preko radio talasa, a u televizijskom programu izostavljen je dio koji se kritički odnosio na novi Ustav Srbije.

U cilju da islamska edicija i literatura bude što pristupačnija čitaocima, da dođe u svaku muslimansku kuću, proteklog ramazana, u saradnji sa Izdavačkom ustanovom Mešihata IZ-e Sandžaka „El-Kelimeh“ priređen je paket vrlo ineteresantnih naslova knjiga sa povoljnim cijenama.

I prethodni ramazan je protekao hairli u lijepoj ramazanskoj i islamskoj atmosferi. Podario je kroz svoje berekete muslimanima u Priboju određeni napredak i pozitivne pomake u vjerskom i svakodnevnom životu.

dana ramazana direktor Medrese Nedžad-ef. Hasanović te profesori Rešad-ef. Plojović i mr. Hajrudin-ef. Balić na teravim namazu i tom prilikom se obratili u džematima: Stari grad - Priboj, Čitluk i Novi grad - Priboj. Nisu izostale ni posjete terenu na lokalnom nivou jer je glavni imam u saradnji sa predsjednikom Medžlisa i drugim saradnicima posjetio sve džemate.

Kao što je i za očekivati, najintenzivnije aktivnosti bile su u tri gradska džemata. Pored svih redovnih aktivnosti aktuelna su bila predavanja, tribine, kviz, susreti, druženja i sl. Pomenut ću i posjete i susrete sa džematima i džematlijama susjednih Medžlisa IZ-e Prijepolje i Goražde.

I ovog ramazana, kao i prethodnih, u svim džematima prigodnim predavanjima obilježen je dan Bedra, 17. ramazan, a 27. noć Lejletu-l-Kadr, osim predavanja, u

uspješna. Raduje nas činjenica da se polako formira svijest o zekatu, značaju i ulozi zekata u islamu i životu muslimana.

Takođe ove godine osamnaestog dana ramazana u hotelu Lim upriličen je iftar za biznismene, javne i druge ličnosti te zvaničnike i službenike Islamske zajednice kojem je prisustvovao i sandžački muftija Muamer-ef. Zukorlić sa svojim saradnicima. Vrijedno pažnje je i to da je sponzor iftara bio Mehmed Bunjo, koji preko tri deset godina živi i radi u Sarajevu, a inače je Pribojac.

Povodom Ramazanskog bajrama prvog dana ovog blagdana glavni imam je upriličio bajramski prijem za sve imame, predsjednika i članove Odbora medžlisa te predsjednike džematskih odbora Medžlisa IZ-e Priboj. Takođe, istim povodom desetočlana delegacija iz Priboja, na čelu sa glavnim imamom i predsjednikom Medžlisa, pri-

PRVI KONGRES SANDŽAČKE DIJASPORE

Očuvati identitet sandžačkih Bošnjaka

Islamska zajednica Sandžaka glavni stožer opstanka Bošnjaka u Sandžaku i sandžačkoj dijaspori i očuvanja njihovog bića

U subotu, 18.11.2006., u gradu Mannheimu, na sjeveru njemačke pokrajine Baden-Württemberg, održan je prvi Kongres Bošnjaka sandžačke dijaspore. Sandžaklije, koje žive širom Zapadne Evrope, pohrlili su iz svih krajeva Njemačke, kao i iz susjednih država, kako bi prisustvovali ovoj najznačajnijoj manifestaciji naših ljudi u inostranstvu u organizaciji Zajednice sandžačke dijaspore. Kongresu su prisustvo-

vali delegati iz Njemačke, Austrije, Italije, Francuske i Luksemburga. Kongresu su, takođe, prisustvovali i gosti iz Sandžaka: predsjednik Mešihata IZ-e Sandžaka, muftija Muamer-ef. Zukorlić, Džavid Šabović, narodni poslanik u parlamentu Crne Gore i potpredsjednik Sabora IZ-e Sandžaka, kopredsjednik Sandžačkog intelektualnog kruga Ramiz Crnišanin te dr. Muamer Redžović, menadžer Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru i dekan Fakulteta za menadžment i poslovnu ekonomiju.

Mithad Hajrović

Džavid Šabović

U pozdravnoj riječi predsjednik Zajednice sandžačke dijaspore Edin Salković je poželio dobrodošlicu delegatima i gostima i podsjetio na dane osnivanja ZSD. Ističući značaj prisustva velikog broja delagata, pozvao je prisutne da se kritički osvrnu na rad Zaj-

Muftija sandžački

Ramiz Crnišanin

Edin Salković

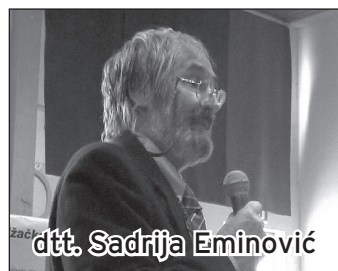
na specifičnosti rada u inostranstvu koji su uslovljeni načinom života i činjenicom da su naši ljudi raseljeni širom Zapadne Evrope i da su međusobno znatno udaljeni.

Nakon konstituisanja radnog predsjedništva, koje je vodilo rad Kongresa, skupu su se obratili gosti iz Sandžaka.

Dr Sadrija Eminović iz Italije je svoje obraćanje započeo konstatacijom da je prava sreća da su se Sandžaklije počele okupljati na ovaj način. "Vi znate da je jedna od karakteristika našeg naroda džemat, i to džemat na svim nivoima. Ne smije da ima neslaganja! Ja sam za Islamsku zajednicu, ne interesuje me ko je vodi! I za to sam da se udružimo i da sačuvamo Islamsku zajednicu! Pozivam na dobro razmišljanje svih nas, šta i kako dalje?"

Ramiz Crnišanin je pozdravio skup u ime Sandža-

skog intelektualnog kruga i svojim govorom podsjetio delegate Kongresa na razvoj Sandžaka i na stradanja Bošnjaka kroz historiju. Zatim se osvrnuo na život Bošnjaka u dijaspori:

drt. Sadrija Eminović

Paša Muratović

"Samo odvažni idu da se isprobaju u novim sredinama. Vi ste postali dobri radnici i mnogo sam slušao od predstavnika vlasti i privrede iz Njemačke i drugih zemalja da Bošnjaci spadaju u najbolje radnike - disciplinovane, poštene, radne i u svakom pogledu primjerne. Taj renome ne smije se ni po koju cijenu izgubiti." U nastavku je Crnišanin govorio o integraciji naših ljudi u nove sredine. U tm smislu je istakao značaj Sandžačke dijaspore za očuvanje identiteta i svijesti o svom porijeklu. "Da bi se to održalo i dalje razvijalo, potrebno je organizovati gostovanja raznih kulturnih, umjetničkih, zabavnih i drugih ansambala, kao i naučnih, kulturnih, zdravstvenih i drugih radnika koji bi redovno održavali kontakte i komunikaciju sa dijasporom i maticom."

Kongresu je prisustvovao i narodni poslanik u parlamentu Crne Gore i potpredsjednik Sabora IZ-e Sandžaka Džavid Šabović: Poslije zahvale organizatoru na pozivu, on je

poručio: "Granice su samo geografske između Srbije i Crne Gore, a mi jesmo i hoćemo da budemo u zajedničkom Sandžaku! Za nas nema granica i mi hoćemo da budemo zajedno i bit ćemo zajedno!"

Zatim se obratio dr. Muamer Redžović, menadžer Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru. On je govorio o životnom standardu u Sandžaku i stanju u ekonomiji, privredi, infrastrukturi i obrazovanju. Naglasio je da je dijaspora potrebna Sandžaku i to kao tržište. Zajednica sandžačke dijaspore treba da izradi projekat uvoza domaće hrane na zapadnoevropsko tržište.

Zatim je delagatima Kongresa generalni sekretar ZSD Midhat Hajrović podnio izvještaj o radu Zajednice od dana osnivanja. U periodu od tri godine ZSD je radila na upoznavanju naših ljudi sa idejom Zajednice, a uspostavljen je i kontakt sa državnim organima i diplomatsko-konzularnim predstavništvima. Svojim saopštenjima za javnost ZSD je kritikovala i ukazivala na negativne pojave u Sandžaku. Najintenzivniji kontakt sa javnošću ostvaren je putem zvanišne internet prezentacije koja dnevno broji i do pet stotina posjeta. ZSD je uzela učešća u nekim humanitarnim akcijama, a u nekoliko navrata je medikamentima i drugim sredstvima donirala Udruženje ljekara Sandžaka. Nakon podnjetog izvještaja, riječ su dobili delegati. Ferid Šehović iz Berlina je govorio o nužnosti organizovanja, obzirom na brojnost sandžačke dijaspore. Sadrija Eminović je naglasio potrebu za intenzivnijom komunikacijom. U tom smislu bi valjalo poraditi na izdavanju novina u dijaspori. Mithad-ef. Mujović iz Beča je po-

stavio pitanje organizacije studenata porijeklom iz Sandžaka. Na to pitanje je odgovorila Paša Muratović, student informatike iz Hannovera. Kazala je da se na tome radi, ali ne onim tempom sa kojim bi bili zadovoljni. Ona je takođe primijetila mali broj žena na Kongresu i izrazila nadu da će se ta slika u budućnosti popraviti. Hasim Kolašinac je govorio o sandžačkom humanitarnom udruženju iz Berlina, koje je imalo zapazene akcije pomoći sjeničkoj bolnici. Vrlo kritičan prema radu ZSD bio je Nazim Curić iz Frankfurta. On je ustvrdio da je Zajednica svojim radom u proteklom periodu obuhvatila mali broj Bošnjaka, te izrazio nezadovoljstvo brzinom i obimom rada. Svojim nastupom pažnju je privukao i Mirsad Čolović iz Strazbura. Podsjetio je prisutne na odgovornost koju nosi rad u dijaspori i založio se za intenzivniju pomoć sa terena. Prvo čega se naši ljudi trebaju držati je islam. Izrazio je bojazan da se odnosi koji vladaju u Sandžaku ne prenesu i na dijasporu, te podvukao značaj informisanja. U tom smislu Bošnjacima u dijaspori je potrebna televizija ili novine.

Nakon iscrpljenih diskusija, radno predsjedništvo se zahvalilo starom odboru na dotadašnjem radu, a Kongres je izabrao novo rukovodstvo na čije čelo je izabran dotadašnji predsjednik Edin Salković. U ulozi predsjednika on se obratio skupu: "Polazeći od istine da je najbolji od ljudi onaj koji najviše koristi ljudima, zahvalni smo Allahu što pripadamo Zajednici koja se svojim radom zalaže da bude korisna kako našim ljudima ovdje, tako i našem narodu u Sandžaku.

Mi danas održavamo Kongres sandžačke dija-

spore i ja ću ukratko kazati par smjernica u vezi daljeg rada i ciljeva Zajednice sandžačke dijaspor.

Nas primarni cilj je ubijediti naš narod koji živi u dijaspori da ukoliko ne budemo radili zajedno, ne budemo znali jedni za druge i ne budemo se družili kroz institucije i džemate, ne možemo uspjeti da ostavimo ono što jesmo. Nećemo uspjeti očuvati naš identitet, koji već duži niz godina erozira. Zato ćemo u narednom periodu organizaciju Zajednice spustiti na regionale nivoe.

Počeli smo sa prikupljanjem i osnivanjem banke podataka naših sunarodnika. Ovaj projekat će nam pomoći da se još uže povežemo i efikasnije djelujemo u svim sferama društvenog, ekonomskog, vjerskog i političkog života u državama u kojima se nalazimo, uz puno održavanje našeg identiteta.

Omladina je naša budućnost, moramo je otrgnuti od asimilacije. Ne smijemo dozvoliti da nam djeca zaborave svoj jezik, svoju vjeru, kulturu i pripadnost Sandžaku.

Pokušat ćemo da utičemo na usmjeravanje i ekonomsku podršku našoj omladini koja se školuje na uiverzitetima u dijaspori tako što ćemo osnovati Udruženje sandžačkih studenata.

Na kraju je porucio: "Ovo je naš četvrti susret. Od Beča pa do Štokholma, od Berlina pa do Pariza, sandžački Bošnjaci se okupljaju oko sebe, oko svojih velikih nada, oko svog probuđenog srca. Ta velika nada, to probuđeno srce je Zajednica sandžacke dijaspor."

Nakon predsjednika ZSD prisutni na Kongresu su imali prilike čuti i obra-

ćanje muftije sandžačkog Muamer-ef. Zukorlića. On je poselamio skup i izrazio radost što prisustvuje prvom Kongresu sandžačke dijaspor. Istakao je da su kod Sandžaklija prisutne dvije suprotnosti: "Naš čovjek je kao individua izuzetno sposoban i logično bi bilo da sa takvim pojednicima napravite odličnu zajednicu. Nažalost, to sa Sandžaklijama nije slučaj." U svom daljem obraćanju Muftija sandžački je istakao historijske uslove zbog kojih je to tako, a kao najznačajiji uzrok je naglasio činjenicu da se kroz histo-

odvojio dva dana da dođem ovdje."

Zatim je Muftija informisao skup o zbivanjima u Sandžaku. Govoreći o političkom životu i zbivanjima na tom planu, on je podsjetio da su Bošnjaci dugo vremena bili odsutni iz političkog života. Zatim je istakao da se očekivalo da će oni koji vode politiku biti svjesni pauze od sto godina i da će ubrzati proces podizanja svijesti, kako kod sebe tako i kod ostalih. Do toga, nažalost, nije došlo. Mi stojimo u mjestu petnaest godina. Desilo se to da su ljudi doživjeli politiku kao nastavak onoga što se zbivalo do devedesete.

To jednoulje koje je bilo pod komunizmom sada je samo trebalo da se odigra pod drugim bajracima i pod drugim simbolima. Po njima, treba da postoji jedna partija, jedan političar, a svi

ostali trebaju to prihvatiti, bilo im krivo ili pravo. Vi znate da smo svi to u početku podržali, nadajući se da će iz toga proisteći nešto fino i da će se napraviti jedan jak i dobar tim. Međutim, to se nije desilo i svaki pokušaj da se iznese suprotno mišljenje bio je etiketiran kao izdaja. Mi kao Islamska zajednica smo pokušali da djelujemo odgojno i da damo do znanja da Islamska zajednica pripada svakome, ma kojoj partiji pripadao, samo ako izgovara šehadet. To je nekima zasmetalo."

U daljem obraćanju Muftija je objasnio zbog čega je Islamska zajednica bila protiv novog Ustava Republike Srbije: "Cijena koja se plaća je visoka, ali Islamska zajednica ne želi da trguje sa onim sa čime se ne smije trgovati." – naglasio je Muftija.

Na kraju su usvojeni zaključci Prvog kongresa sandžačke dijaspor.

U večernim satima istog dana održana je manifesta-

riju naš čovjek uvijek okretao sitnom zanatstvu i trgovini, a u kasnijem periodu pešalbarstvu i nikada nije imao priliku baviti se javnim društvenim poslovima, organizovanjem na višim nivoima, baviti se politikom. Objasnjavajući psihološki aspekt problema, Muftija je rekao: "Snaga čovjeka i njegov kvalitet mjeri se time koliko je spreman da odvoji od sebe i da promijeni smjer koji ide od njegovog trbuha... Vi koji ste došli pokazali ste da imate svijest. Vi ste putovali i po deset sati da biste došli, a znate da danas niko ovdje ništa ne dijeli. Dakle, to je nešto suprotno od bolesti koja masovno postoji. I nemojte tražiti masu dok se ova grupa ne izoštri. U ovoj fazi su potrebni pojedinci, a to ste vi koji dolazite iz raznih krajeva. Vjerujte, za nekoliko godina ćemo imati perfektnu organizaciju koja ne samo da će biti respektovana od strane Srbije, Crne Gore i Sandžaka, već i od cijele Evrope. Ja da u to ne vjerujem ne bih

Zaključci Prvog kongresa sandžačke dijaspor Mannheim 18.11.2006.

1. Zajednica sandžačke dijaspor je čvrsto oprijedjeljena da zajedno sa drugim organizacijama i ustanovama sudjeluje u očuvanju vjerskog, nacionalnog i kulturnog identiteta Bošnjaka u Sandžaku i sandžačkoj dijaspori.

2. Polazeći od činjenice da je islam temelj našeg identiteta, a Islamska zajednica Sandžaka glavni stžer opstanka Bošnjaka u Sandžaku i sandžačkoj dijaspori i očuvanja njihovog bića, najoštrije osuđujemo sve napade na ovu instituciju, smatrajući ih štetnim sa budućnost svih nas.

3. Obzirom da status Bošnjaka u Sandžaku nije riješen, apelujemo na Srbiju i Crnu Goru da što prije otvore dijalog sa predstavnicima sandžačkog naroda, kako bi se ostvorila elementarna individualna i kolektivna prava, ravnopravno sa svim drugim narodima i nacionalnim zajednicama.

4. Sandžak je naša matica, te stoga podržavamo otvaranje procesa koji bi doveo do rješavanja statusa ove regije, kako bi bile uvažene njene ekonomske, kulturološke, etničke i druge posebnosti.

5. Podržavamo Deklaraciju potpisanu pod pokroviteljstvom Mešihata Islamske zajednice Sandžaka od strane bošnjačkih političkih stranaka u Sandžaku 16. oktobra 2006. god.

6. Zabrinuti smo zbog sve učestalijeg političkog nasilja, a posebno smo ogorčeni da i džamije, sa svim svojim vjerskim svetinjama, postaju žrtva isključivosti i krivog shvatanja vjerskih i moralnih vrijednosti.

7. Zajednica sandžačke dijaspor posebnu važnost pridaje afirmaciji porodice kao osnovnog stuba zajednice i zato trebamo raditi na podizanju svijesti njenih članova kako bi se oduprli sve učestalijim nasrtajima koji prijete da je ugroze.

8. Dajemo podršku svim korisnim programima u Sandžaku, a posebno smatramo važnim ulaganje kapitala sandžačkih privrednika iz dijaspor u privredu Sandžaka.

9. Neopohodno je formirati novine koje bi izlazile u Sandžaku i dijaspori ili uspostaviti saradnju sa nekom od već postojećih novina koje bi prihvatile ove vrijednosti i bile spremne da podrže ove programe.

10. Insistiramo da se puno nacionalno jedinstvo može ostvariti oko tri osnovne vrijednosti. Mi pripadamo islamu, mi smo Bošnjaci i Sandžak je naša domovina.

cija pod nazivom "Sandžaku misli lete". U prepunoj sali Kulturnog centra „Ljiljan“ naši iseljenici su imali prilike družiti se sa gostima iz Sandžaka, međusobno se sresti te evocirati uspomena na ranije susrete. Najviše pažnje je privuklo obraćanje Muftije sandžačkog, koji je prisutnima skrenuo pažnju na ulogu vjere u životu Bošnjaka, te na ulogu majke u odgoju društva. U tom smislu istakao je zna-

čaj Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru na kojem se muslimanka danas može školovati bez bojazni da bude ucjenjivana ili ponižavana. Prisutni su uživali u kulturnom programu čija centralna figura je bio mladi muzički umjetnik iz Novog Pazara Enes Ukić. Druženje se razvilo do u kasne sate, a rastanak je protekao u znaku želja da se na sljedeći skup ne čeka dugo. (M.H.)

Prof. Misala PRAMENKOVIĆ

SVOJSTVA VJERNIKA

Vjera je nada

NADA: Allah u suri Bekare u 218. ajetu kaže: "Zaista oni koji vjeruju i koji se sele i bore na Allahovom putu, oni se mogu nadati Allahovoj milosti. - A Allah prašta i Samilostan je."

Allah dž.š. kaže da se samo vjernici mogu nadati Njegovoj milosti, a oni koji Mu nisu pokorni nemaju pravo na tu milost. Vjera je nada, a ne strah.

Allah dž.š. u hadisu kud-siju kaže: "Doista, Moja milost je veća od srdžbe Moje."

Da bismo zaslužili Allahovu milost On nas podučava i kaže: "Kaznom Svojom kaznit ću koga želim, a milost Moja nadilazi sve, koju sam propisao onima koji su bogobojazni."

Allahovoj milosti nadaju se oni koji se grijeha klone. U tom kontekstu Jahja ibn Muaz je rekao: "Najveća zabluda je činiti grijeh a očekivati oprost, ne kajati se a očekivati bizinu Uzvišenog Allaha bez pokonosti, očekivati sjetvu u Džennetu a sijati vatru, tražeći dospjeće u kuću pokornih griješeci iščekujući nagradu bez truda, želeći Allahovo zadovoljstvo a pretjerujući u grijehenju."

Zejd ebu Hajla je rekao Allahovom Poslaniku a.s.: "Došao sam da te pitam o Allahovom znaku za onog kome On hoće pomoći i o Njegovom znaku za onog kome On to ne želi." Poslanik a.s. ga je upitao: "Kako si osvanuo?" On odgovori: "Osvanuo sam u ljubavi za dobrom. Kada sam u mogućnosti nešto učiniti ja požurim da to učinim očekujući nagradu za to, a ako mi to promakne ja sam tužan žudeći za tim." Poslanik a.s. odgovori: "Ovo je znak za onoga kome Allah hoće pomoći."

Prenosi se da je Allahov Poslanik ušao u sobu čovjeka koji je bio na samrti, pa mu je rekao: "Šta misliš o sebi?" On odgovori: "Našao si me u strahu od mojih grijeha i u nadi u milost moga Gospodara." Poslanik a.s. mu reče: "Kada se to dvoje sastane u srcu čovjeka u ovakvoj situaciji, Allah će mu podariti slobodu i sigurnost od onoga od čega se plaši."

Hazreti Alija rekao je čovjeku koji je iz straha zbog brojnosti svojih grijeha izgubio nadu u Allaha dž.š.: "Tvoje gubljenje nade u Alla-

hovu milost veće je od tvojih grijeha."

Sufijan kaže: "Ko učini grijeh a sazna da mu je Allah omogućio nadu u oprost, Allah će mu oprostiti grijehe."

Koliko čovjek vjernik treba imati nadu pokazuju riječi Muhammeda a.s.: "Neka niko od vas ne dočeka smrt a da ne bude imao lijepo mišljenje o svom Gospodaru."

Kada se približila smrt

Kada je Poslanik s.a.w.s. proučio kur'anski ajet iz sure Hadždž, u prvom ajetu gdje Uzvišeni kaže: „Doista je potres Dana sudnjeg stvar velika...“, rekao je: "Znate li koji je ovo dan? Ovo je dan u kome će se reći Adem u a.s.: - Ustani i pripremi skupinu za vatru iz tvog potomstva. On će reci: - Koliko? Reći će se: - Od svake hiljade po 999 u vatru, a jedan u Džennet."

njegovo djelo u Džennet i niti ga spasiti od vatre." Ashabi rekoše: "Zar ni tebe, Allahov Poslanice?" Odgovori: "Ni mene, osim ako me Allah ne obasja Svojom milošću."

Kolika je Allahova milost vidimo iz riječi Sufijana Es-Sevrija koji kaže: "Ne bih želio da se polaganje mojih računa prepusti mojim roditeljima jer znam da je Allah milostiviji prema meni od mojih

Muhammed s.a.w.s. je rekao: "Ko se bude bojao Allaha, njega će se svi plašiti, a ko se bude bojao nečeg mimo Allaha, Allah će učiniti da će on od svega strahovati."

Jahja ibn Muaz kaže: "Kakav je siromah sin Ademov, kada bi se bojao vatre kao što se boji siromaštva ušao bi u Džennet." Prenosi se da su ga upitali ko se sutra može osećati sigurnin? On je rekao: "Onaj kod koga je najveći strah danas."

Pitala je Aiša Poslanika a.s.: "O, Poslanice, hoće li iko od tvog umeta ući u Džennet bez polaganja računa?-rekao je: "Da, onaj ko se sjeti svojih grijeha i zaplače."

Poslanik a.s., objašnjavajući nadu i strah od Allaha dž.š., kaže: "Sedam osoba će biti u Allahovom hladu, kada neće biti drugog hlada osim Njegovog: ...i čovjek koji se sjeti Allaha u samoći pa zaplače."

Divan je primjer Abdullah ibn Omera koji kaže: "Da pustim suzu iz straha od Allaha draže mi je od toga nego da podijelim hiljadu dinara u sadaku."

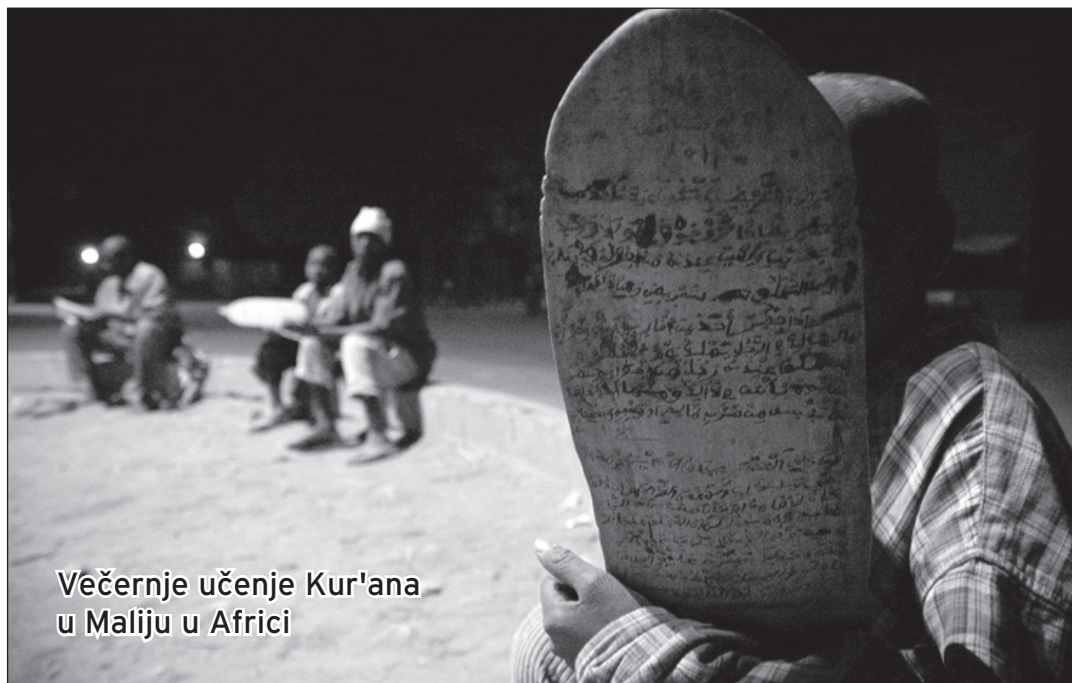
Od Hanzale se prenosi da kaže: "Bili smo sa Poslanikom a.s. pa bi nas on podučavao tako da bi nam se srca raznježila a oči orosile suzama, pa smo spoznali svoju situaciju. Vratio bih se svojoj porodici, ženi i djeci, gdje su tekle svakodnevne ovosvjetske stvari, te sam zaboravio ono zbog čega smo bili kod Poslanika a.s... Nakon što sam se opomenuo na to rekao sam sebi da sam munafik jer se u meni mijenjaju strah i nježnost. Izašao sam tako i ponavljao: "Hanzala je munafik." Susreo sam Ebu Bekra, pa mi je rekao: "Ne, ti nisi munafik." Došao sam Poslaniku a.s. govoreći: "Hanzala je munafik." Poslanik a.s. reče: "Ne, Hanzala nije munafik." Rekao sam: "O Božiji Poslanice, kada smo kod tebe, kada nas podučavaš naša se srca smiruju i naše oči orose suzama i mi spoznamo naše stanje. Kada se vratim porodici obuzimaju nas svakodnevne dunjalučke stvari, pa zaboravimo ono zbog čega smo bili kod tebe." Poslanik a.s. reče: "O Hanzala, kada biste vi bili uvijek u takvom stanju selamili bi vas meleki na putu i u vašim posteljama, ali, o Hanzala, čas je ovako, čas onako."

roditelja."

STRAH: Kroz strah je čovjek obuzet brigom pazeći na opasnost od eventualnih posljedica, ne želeći pri tome ništa drugo, obuzet borbom sa samim sobom, pazeći na riječi i misleći o djelu.

Prenosi se da je Fudaj bin Ijad rekao: "Ako te neko pita da li se bojiš Allaha - ti šuti, jer ako kažeš NE - počinio si nevjernost, a ako kažeš DA - slagao si." Ovim se ukazuje na strah koji sprječava od grijehenja te ograničava čovjeka na pokornost. Isto tako Fudaj kaže: "Ko se boji Allaha strah će ga uputiti na svako dobro."

Jahja ibn Muaz je u tom kontekstu rekao: "Nema vjernika koji počini loše a da ga ne zadese dvije dobre stvari: strah od posljedica i nada u oprost. To je kao kada se lisica nađe između dva lava."

Večernje učenje Kur'ana u Maliju u Africi

Sulejmanu Etejmiju rekao je svom sinu: "O sine, pričaj mi o olakšicama i podsjećaj me na nadu da bih susreo Allaha sa lijepim mišljenjem."

Isto tako kada je Sufijan es-Sevri bio na samrti, kada se pojačao njegov nemir, učenjaci su se okupili oko njega dajući mu nadu. Ahmed ibn Hambel je govorio svom sinu prilikom smrti: "Podsjeti me predaje u kojoj se spominje lijepo mišljenje o Allahu dž.š."

Kolika je Allahova dž.š. milost vidimo iz hadisa kud-sija u kome Allah dž.š. kaže: "O sine Ademov, kada bi tvoji grijesi dostigli nebeski svod, a ti zatražio oprost od Mene, Ja bih ti oprostio." U tom pogledu Muhammed a.s. kaže: "Kada bi nevjernik znao koliko je prostranstvo kod Allaha dž.š. nikada ne bi izgubio nadu u Njegov Džennet."

Prenosilac ove predaje kaže: "Očaj je obuzeo ljude i prestali su se baviti poslovima tog dana. Poslanik a.s. je došao među ljude i rekao: "Šta vam je, što ne radite" Odgovorili su: "Kako može neko raditi poslije ovoga što si nam prenio." On je rekao: "Kolika je vaša brojnost u odnosu na druge narode gdje je Ta'vil, Sarib, Minsek, Je'dždž i Me'dždž - narodi čiju brojnost samo Allah zna. Vi ste u odnosu na druge ummete kao bijela dlaka na koži crnog bika, i kao pjega na natovarenoj životinji."

Poslanik s.a.w.s. je rekao: "Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, Allah je milostiviji prema robu vjerniku od sažaljive majke prema svom djetetu."

U drugoj predaji stoji da je Poslanik s.a.w.s. rekao: "Nikoga od vas neće uvesti

MIT O HISTORIJSKOM PRAVU JEVIJEJA NAD PALESTINOM

Da li su Jevreji izabrani narod?

Odabranost Sinova Isrâilovih nad ostalim narodima bila je vremenski ograničena

Hfz. Almir PRAMENKOVIĆ

Najranije spominjanje imena Izrael pojavljuje se na jednoj nadgrobnoj ploči iz perioda oko 1225. godine p.n.e., na kojoj se slave pobjede faraona Mernapte- uha.

Četiri stotine glinenih tablica, koje su otkrivene od 1887. godine n.e. naovamo u Tel-el-Amrani, prijestolnici faraona Amenophisa IV, sadrže zapise koji svjedoče o korespondenciji između faraona i vazalskih prinčeva Palestine i Sirije. U njima se ne spominje Izrael.

Tako, židovski narod nema pravo prvog osvajača, jer kada su njihova plemena stigla u Palestinu, zatekla su tamo domaće Kanite, Hetite, Amonite, Moabite i Edomite.

Nakon hebrejskog nastanjanja u Kan'anu, a to je otprilike u XIII stoljeću p.n.e., može se govoriti o izraelskom narodu, koji je bio samo jedno pleme u savezu plemena raznoetničkog porijekla.

Godine 63. p.n.e. Pompej je osvojio Palestinu i učinio je vazalskom monarhijom pod Irodom, nakon čega je postala rimskom provincijom. Dvije pobune protiv rimskog okupatora 70. i 135. godine n.e. ugušene su. Poslije ugušenja druge pobune, koju je predvodio Bar Kohba, Hram je razoren. Židovski narod se razio po svim obalama Mediterana. U Palestini je prestala postojati židovska zajednica.

Benjamin iz Toleda, židovski hodočasnik, prilikom posjete Jerusalemu 1170. godine zatekao je u cijeloj Palestini samo 1.440 Židova. Nahmanides je 1267. godine sreo samo dvije porodice u Jerusalemu.

Židovi su se vraćali u Palestinu samo zbog progona

koje su trpjeli drugdje, a ne iz nostalgije za domovinom svojih predaka. U XV stoljeću među prvim povratnicima u Palestinu bili su Židovi iz Španije, ali su pobjegli od netolerancije inkvizicije. Samo je mali broj Židova Španije došao u Palestinu. Velika većina našla je utočište u Francuskoj, Holandiji, Italiji, Egiptu, Kipru ili na Balkanu. Godine 1845. u Palestinu je od ukupno 350.000 stanovnikabilo samo 12.000 Židova, a 1880. tek 25.000 od ukupne populacije koja je brojala 500.000. Progнанja koja su počela 1882. godine u Rusiji dovela su do novog talasa doseljavanja u Palestinu.

Svim narodima Srednjeg Istoka, Mezopotamejcima, Hetitima, Egipćanima data su ista božanska obećanja kao i Ibrâhîmu a.s.: zemlja i potomstvo. Sirijci bi imali pravo tražiti obećanje koje je „boginja“ Arina dala njihovim hetitskim precima.

U vrijeme Julija Cezara, Rimljani su imali monarhiju u Gauli koja je trajala duže od izraelske monarhije u Palestini. Zašto Šveđani, u ime svojih normanskih predaka, ne bi tražili svoje pravo nad Normandijom i Sicilijom.

Italijani bi imali pravo dokazivati "historijska prava" nad Francuskom, gdje su, poslije Julije Cezarovog pokoravanja Galije, Rimljani vladali mnogo duže nego kraljevi Izraela

Palestinom.

Skoro svi narodi su izražavali privilegovano shvatanje o sebi u smislu izabranosti. Zašto bi se vjerovalo samo jednom narodu?

Da li su Jevreji „izabrani narod“?

Židovi žele dokazati neraskidivu vezu između doktrine i modernih Jevreja, s jedne strane, i između "hi-

"Genetski, Jevreji se više dovode u vezu sa Hunima, Ujgurima i Mađarima nego sa Abrahamom, Izakom i Jakobom."

Nomadi koji su došli u Kan'an bili su Aramejci, došljaci iz sjevernog Eufrata, Transjordanije ili Arabije, dakle, "Semiti", ali ne na temelju krvi nego jezika. Hebreji koji su izašli iz Egipta, prema mišljenju

jer ako postoji narod koji je odabran, onda postoji i narod koji je odbačen.

Židovi nastoje svim sredstvima dovesti sljedbenike njihove vjere u Izrael. Oni koji nisu željeli otići imali su tri solucije: smrt, prinudno naseljavanje Palestine ili platiti određeni procenat cionizmu.

Rabin Džonatan Sans, vođa židovske zajednice u Engleskoj, izložen je kritikama zbog nedovoljne podrške izraelskoj vladi. Ranije je Sans izjavio da politika Izraela nije u skladu sa temeljnim načelima judaizma.

U junu 1948. godine, grupa berlinskih jevrejskih izbjeglica, koji su stigli iz Poljske, pobjegli su na američke teritorije da bi izbjegli oficire Irgona (cionistička policija). U jednom od kampova oficir Irgona fizički zlostavlja Jevreje koji nisu htjeli svojevrijedno ratovati protiv palestinskih Arapa, a druge plaši smrću.

Specijalna paravojna grupa Hagana koristi sličnu taktiku kao Irgon - fizički zlostavlja Jevreje. Hagana nije zainteresovana za stare i senilne. Oni žele mlade i jake između 17 i 35 godina koji mogu biti vozači, mehaničari i piloti.

Izvori:

1. Taqipour Mohammad Taqi, Tale of the "Chosen People" and the legend of "Historical Right", Taharan, 1997.

2. Legenhausen Muhammad, Islam and religious pluralism, London, 1999.

3. Garaudy Roger, Mitovi utemeljitelji izraelske politike, Zagreb, 1998.

4. Garaudy Roger, Slučaj Izrael studij političkog cionizma, Zenica, 1997.

5. Hofmann Murad, Islam kao alternativa, Sarajevo, 1996.

Ortodokсни Jevreji pred Zidom plača

storije, zemlje i legende" i prethodnika plemenâ Izraela, s druge strane. Po ovim osnovama nijedna nacija, narod nema pravo nad Palestinom osim Židova. Cionisti pokušavaju da dokažu ovu tvrdnju krivotvorenjem dokumenata.

Arthur Koestler piše: "Historijska istraživanja upućuju da i prije napuštanja Kan'ana, semitski Jevreji, nazvani kao 12 plemena Izraela, nisu bili originalna rasa. Uz to, ova plemena izmiješana su sa različitim ljudima iz nekoliko zemalja nakon napuštanja zemlje."

Današnji Jevreji, koji su naseljavali uglavnom Istočnu Evropu, od kojih je većina postepeno migrirala na Zapad, nisu potomci 12 plemena Izraela. Oni su bili potomci različitih naroda, nacija, plemena.

Arthur Koestler kaže:

Rogera Garaudya, nisu bili etnička skupina, već samo društvena kategorija.

Kraljevstvo Dâvûda a.s. i Sulejmâna a.s. bilo je višenacionalno i prihvatilo je strane etničke grupe.

Smatrati da se Židovi, izabran narod, razlikuju od ostalih naroda, znači stvarati mit. Ova tvrdnja je vjerovanje u židovsku posebnost koju ne mogu asimilirati drugi narodi. Dakle, Židovi moraju biti izdvojeni iz ostalih naroda.

Odabranost Sinova Isrâilovih nad ostalim narodima bila je vremenski ograničena. Međutim, pošto su zaboravili na zapovjedi svoga Gospodara i pošto su odustali od preuzete obaveze i datog zavjeta, Allah dž.š. je donio presudu o progonstvu.

Religijski, ideja "izabranog naroda" je neodrživa,

O INTERPRETACIJI DJEČJE KNJIŽEVNOSTI

Književnošću do pravilnog odgoja

Istraživači su otkrili da se u 94% bajki govori o fizičkom izgledu i da se u prosjeku u svakoj priči ljepota spominje 14 puta. O muškom fizičkom izgledu govori se 35 puta, a o ženskom čak 114. Oni koji nisu bili lijepi nisu dobro prošli u bajkama braće Grim. U skoro 20% priča ružnoća se poistovjećuje sa pokvarenošću i podlošću

Najbolji način da se dopre do dječije duše, razvije njihova mašta i obogati rječnik, objasne i prilagode njihovom uzrastu mnoge pojave u prirodi i društvu, dočaraju neobični likovi te razvije pamćenje i mišljenje, jeste dječija književnost. Djeca mnogo vole slušati bajke, priče, pjesmice, uspavanke i basne te često znaju moliti starije da im ih po nekoliko puta ispričaju. Upravo zbog toga treba iskoristiti to dječije interesovanje i putem različitih sadržaja dozvoliti književnosti da odigra svoju odgojnu ulogu.

Dječije interesovanje za književnost počinje već sa 3-4 godine kada se suoče sa slikovnicama i njihovim šarenim ilustracijama. Putem njih ona usvajaju prve riječi i pojmove. Prvo usvoje da pokažu na određenu ilustraciju kada je roditelj imenuje, a potom i sama izgovaraju riječi kada ih roditelji pitaju šta je naslikano na slikovnici. Stoga roditelj treba da slikovnicu zamijeni novom kada primijeti da je dijete usvojilo riječi iz prethodne.

Bajke

Interesovanje za bajke se uglavnom javi nakon četvrtte, pa do sedme godine. Što dijete više sazrijeva tako i interesovanje za dječiju prozu „sazrijeva“ zajedno sa njim. Djeca i u desetoj godini vole da pročitaju dobru bajku ili basnu, ali to više ne čitaju sa onolikom dozom oduševljenja kao kada su bila mlađa, jer znaju da takav svijet ne postoji. Slušanjem bajki djeca se uvode u svijet mašte gdje se dešavaju nezamislivi događaji, javljaju neobični likovi i pojave. Djeca vrlo često i sama počinju da izmišljaju svoje bajke, likove i sl. Putem dječije litera-

ture djeca mogu da usvoje i različite oblike ponašanja, manire, kulturne i higijenske navike, ali i da nauče kako da steknu pozitivne osobine ličnosti (požrtvanost, izdržljivost, strpljenje, hrabrost, istinoljubovost i sl.), a zanemare one negativne osobine i emocije (zavist, ljubomora, laž, pohlepa, škrtost i dr.). Ako učenik pročita da je neki od likova pomagao starijima ili nekome spasio život, obilazio bolesnog prijatelja ili pak brinuo o životinjama i on sam će biti motivisan za sličnu akciju i sličan rad. Na taj način se putem prigodne dječije literature razvija i voljna ili kognitivna sfera ličnosti, čime se zakružuje potpun odgojni uticaj ove literature na cjelokupnu ličnost djeteta. Naravno, zadatak roditelja ili nastavnika je da ukažu mladom čitaocu na pouku i poruku iz priče, ili još bolje, da traže od njega da sam izvede zaključak i nađe paralelan ili sličan primjer i situaciju iz svakodnevnog života.

Razvijanje ljubavi prema knjizi

Kada je riječ o roditeljima oni bi ljubav prema knjizi kod djece mogli razvijati prvenstveno vlastitim primjerom i izgrađenom navikom čitanja, te kupovinom knjiga i formiranjem mini dječije biblioteke. Čitanjem poučnih priča djeca postepeno stiču naviku čitanja koja će ih pratiti kroz život i olakšati im dalje školovanje, jer će ih naučiti marljivosti i radinosti i formirati im neophodne radne navike. U djeci će se tako probuditi ljubav prema knjizi, razviti želja za saznavanjem novog putem knjiga, a što

će im ostati kao dobra navika koja će im koristiti kroz cio put svog školovanja i života uopšte. Tako se već od prvih dana života djeca upućuju na druženje sa knjigom, a ne na dangubljenje, dokolicu i lijenost.

Opreznost roditelja

Zadatak roditelja nije samo da pročitaju djetetu štivo, nego da ga zajedno sa njim prokomentarišu i obja-

sne, odnosno, preslikaju u realan svijet. Klasične

bajke „Pepeljuga“, „Snježana i sedam patuljaka“ i „Ivica i Marica“ pune su poruka o tome da je ljepota dobra i da je treba nagraditi, dok su ljudi koji su ružni prikazani kao zli, podli i pokvareni. Istraživači su otkrili da se u 94% bajki govori o fizičkom izgledu i da se u prosjeku u svakoj priči ljepota spominje 14 puta. O muškom fizičkom izgledu govori se 35 puta, a o ženskom čak 114. Oni koji nisu bili lijepi nisu dobro prošli u bajkama braće Grim. U skoro 20% priča ružnoća se poistovjećuje sa pokvarenošću i podlošću.

Najnovija istraživanja američkih psihologa pokazuju da te poruke posebno utiču na djevojčice i njihovo samopouzdanje, čak mnogo više nego što to roditelji mogu i da pretpo-

stave. Roditelji moraju da budu svjesni da svako štivo djecu nečemu uči i nije loše da znamo kakve su to poruke. Svakako da nije dovoljno djetetu samo pročitati neki sadržaj već je i neophodno objasniti mu ga, te popričati sa njim nakon toga i približiti mu pravo značenje bajki. Naučnici objašnjavaju kako je veoma važno da djevojčice na vrijeme shvate da ljepota nije jedini kvalitet na osnovu koga se vrjednuje jedna osoba. Ako to shvati kao mala, ona će u zre-

lim godinama bez problema moći da prepozna prave vrijednosti. Istraživači ističu da su naravoučenija u bajkama veoma slična porukama koje naša djeca danas dobijaju iz medija. Robin Gudman, dječiji psiholog iz Centra za dječije studije Njujorškog univerziteta, kaže: „To je veoma složen problem. Reklame na televiziji, pop-zvijezde, konkurencija među vršnjacima..., ima toliko stvari pored bajki koje ne idu na ruku ženama. Dječacima se, također, šalju poruke kako da se ponašaju prema djevojčicama.“ Dvije naučnice, Liz Groerholc i njena koleginica Lori Bejker Speri sa Univerziteta Zapadnog Ilinosa, analaizirale su 168 bajki koje su oko 1800. godine napisala braća Grim. Skoro polovina tih priča je prenijeta na filmsko platno i u njima uživaju milioni djece širom svijeta. Pet najpopularnijih su: „Pepeljuga“, „Snježana i sedam patuljaka“, „Uspavana ljepotica“, „Crvenkapa“ i „Ivica i Marica“. Naučnici, dakle, smatraju da bajke nisu suštinski problem i da one samo potenciraju već postojeće probleme i stereo-

tipe. Ti stereotipi postoje i mnogo je bolje da roditelji pomognu djeci da se s njima suoče. Preporučuju da se djeci ukazuje na te stereotipe direktno, što prije - to bolje i što češće, jer oni neće nestati, te je neophodno naoružati dijete načinima da ih na vrijeme savlada. Oni navode primjer „Ljepotice i zvijeri“ kao priču sa dobrom poukom. U toj priči junakinja je zavoljela Zvijer zbog osobina njegove ličnosti, a ne zbog njegovog fizičkog izgleda. Istraživanje je, takođe, pokazalo da su u mnogim bajkama ružni ljudi kažnjeni. Naravno, to ne znači da iz dječije sobe treba odmah skloniti sa polica sve knjige klasičnih bajki. Dovoljno je djeci predočiti i drugačije vide-nje i pomoći im da razmisle o porukama iz omiljenih priča, odnosno, dati svoj komentar na sve što pročitaju i naučiti ih da i kritički nekad posmatraju stvari.

Djeca, svakako, ne treba dopustiti da čitaju sve i svašta, pa i ako se to desi, takve sadržaje treba zajednički prokomentarisati i dati vlastiti sud o nekom djelu. Time kod njih razvijamo kritičko mišljenje, sposobnost da se zauzme vlastiti stav i da se iz lošeg sadržaja izvuče određena pouka. Dakle, dječija literatura je od neprocjenjivog značaja za odgoj i obrazovanje jer se njome djeluje i na spoznajnu i na emocionalnu i voljnu sferu ličnosti. Ali roditelj mora biti taj koji će se uvijek interesovati za ono što njegovo dijete čita i koji će biti tu da mu pomogne da neke stvari pravilno shvati. Ona je u funkciji i intelektualnog, estetskog, moralnog i radnog odgoja i zato joj treba posvetiti dužnu pažnju.

Podgoričke mekteblje posjetile Bar

U nedjelju 10. septembra 2006. godine (17. šabana 1427. h.g.) polaznici mekteba sa područja Podgorice sa svojim vjeroučiteljem, imamom džamije Osmanagića, Ferid-ef. Orahovcem, krenuli su na jednodnevni

storima. Oduševljeni musafiri su se upoznali i sa teatrom starog grada gdje se i danas odigravaju pozorišne predstave. Tu je i crkva Svetog Jovana. Unutrašnjost starog grada obiluje sa puno špi-lja, kazamata, zatvora, jama, koje

izlet u Bar. Po dolasku u Stari Bar vesele musafire iz Podgorice dočekao je ljubazni domaćin Adem-ef. Mustafić, koji je djeci poželio dobrodošlicu i održao im kratko predavanje i upozano ih sa glavnom džamijom Omerbašića starom 330 godina i sa prostorijama prelijepo uređenog mekteba koji se nalazi u sklopu džamije. Polaznici mekteba, raspoređeni u dvije grupe koje broje oko 80-oro djece, pokazali su svoje znanje efendiji Mustafiću.

Od glavne džamije u Starom Baru nalazi se stari grad, koji su uz pomoć svog domaćina obišli. Takođe su obišli i Škamjevića džamiju i vakuf. Djeca su obišla građevinske ostatke Sultan Muratove džamije, turski akvadukt, turski hamam iz 17. vijeka. Velika sahat kula koja dominira starim barskim gradom bila je pravo iznenađenje za mališane iz Podgorice, od kojih je većina po prvi put na tom mjestu. Djeca su uz pomoć svojih vodiča upoznata sa historijom starog grada od njegovog nastanka, rimskog doba, pa do dolaska turske vladavine i širenja islama na ovim pro-

svjedoče o bogatoj historiji ovog kraja.

Nakon obilaska došao je vakat podnevnog namaza koji su u džematu klanjali u Omerbašića džamiji. Musafire je čekalo još jedno iznenađenje na putu ka Ulcinju. U naselju Mirovica nalazi se ogromno stablo masline staro preko 2000 godina. Unutar stabla se nalazi šupljina u koju može stati 5-6 osoba – stablo mira pod kojim su se u ovim krajevima mnoge porodice mirile.

Nakon toga je došao čas povratka svojim kućama. I na kraju veliki i iskreni selami braći u Baru uz zahvalu na organizovanju ovog hajrli puta i prelijepom bratskom dočeku, uz poruku svima da se ovakvi programi što češće trebaju organizovati među građovima sa ovih prostora.

Činimo dovu Allahu dž.š. da nagradi našeg imama Ferid-efendiju, našeg domaćina Adem-efendiju i preduzeće Alivodić Baston koje je omogućilo da ovo putovanje protekne u najboljem mogućem redu.

Mirsad ASOVIĆ

Džamije su garant opstanka muslimana

Izgradnja džamija predstavlja, kod Uzvišenog Allaha, jedno od najvrednijih djela. Zato časni Kur'an u suri Tevbe hvali graditelje džamija kad kaže:

"Allahove džamije održavaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju, i koji molitvu obavljaju, i zekat daju i koji se nikoga osim Allaha ne boje; oni su, nadati se je, na pravom putu." (Etevba, 18)

Već smo u nekoliko navrata pisali o džematu Korita kod Bijelog Polja, kao i akciji izgradnje nove džamije na temeljima stare, koja je otpočela polovinom jula ove godine. Izgradnja ove džamije i njeno stavljanje u funkciju ima neobičan značaj, ne samo za džemat Korita, već

i za širi region kojem gravitira gotovo desetak sela i zaseoka u srcu Bihora. Aktiviranjem džamije udaraju se temelji i obezbjeđuju uslovi za bolju i kvalitetniju budućnost i perspektivu muslimana ovog kraja.

Inicijativni odbor za izgradnju džamije je do sada neumorno radio na prikupljanju finansijskih sredstava, kao i na polju same izgradnje, tako da je, uz Božiju pomoć i njihov trud, džamija u fazi završnih grubih radova. Međutim, da bi džamija bila u potpu-

nosti završena i spremna za najavljenije otvorenje i puštanje u funkciju sredinom ljeta naredne godine, potrebno je prikupiti finansije

za finalne radove, bakar za kubad, stolariju, izgradnju munare i ostale radove. Džemat Korita je dosadašnjom akcijom iscrpio svoje finansijske i materijane mogućnosti, te je potrebna pomoć svih dobronamjernih ljudi, institucija, firmi i udruženja kako bi se završni radovi na pomenutoj džamiji privedeli kraju. Na taj način bi doprinijeli da ponovo svjetlo islama zasija u tom dijelu Sandžaka, a muslimani povrate svoj ponos i dostojanstvo.

Sadik LIČINA

Svi oni koji žele pomoći obnovu, odnosno izgradnju ove džamije mogu svoja novčana sredstva uplatiti kod AIK Banke (filijala u Novom Pazaru) na:

**devizni žiro račun 105420541000302075
i dinarski ž.r. 105-0000104200024-14**

Za sve informacije možete se obratiti:

Ličini Atifu u Parizu (Francuska), tel: 9933681418311, fax: 9933145095863;
Ličini Šefketu iz Novog Pazara, tel.: (020) 381 123 i mobtel.: 064 2 267 310;
Ličini Sadiku iz Novog Pazara, tel.: (020) 312 086 i mobtel.: 063 835 272;
Herović Esku iz Novog Pazara, tel: (020) 382 678;
Alibašić Fehu iz Bijelog Polja, tel.: (084) 486-547 i mobtel.: 069 056 404.

HATMA-DOVA U MUŠNIKOVU IZNAD PRIZRENA

Kur'an je izvor svih naših ponosa

Mušnikovci čvrsto na stazama islamske duhovnosti

Čerim BAJRAMI

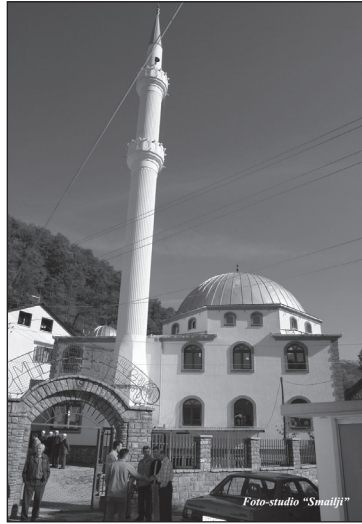
Trećeg dana Fitr-bajrama, 25. oktobra ove godine, proučena je tradicionalna hatma-dova za 16 dječaka i 8 djevojčica u džematu sela Mušnikova iznad Prizrena. Tom svečanom činu, u mubarek bajramskom danu, prisustvovali su, pored brojnih džematlija Mušnikova (selo ima blizu 1.500 st.), i mnogobrojni musafiri iz okolnih džemata i grada Prizrena, kao i efendije okolnih džemata i nekolicina njih iz Prizrena i Novog Pazara. Zanimljivo je da su na ovom skupu uzele učešće, prethodno pozvane, i 15-tak musafirki iz Holandije koje su bile u zijaret Kosovu, povodom Bajrama.

Na samom početku programa, džematski imam Nail-ef. Skenderi, rođeni Jablaničanin, kome je ovo deveta hatma-dova sa ovdašnjom djecom u 11-godišnjem radu u ovom selu, poznatom u okolini po masovnosti obavljanja vjerskih dužnosti u duhu islama, poselamio je sve prisutne i istakao da su za godinu i po dana mektebske nastave ova djeca uspješno savladala prvi i drugi stupanj vjeronauke, koji podrazumijeva uputu u Kur'ansko pismo i adekvatne ilmihale. Svi su oni, također, pred njim pojedinačno proučili Kur'an-i-kerim! On je, isto tako, podvukao da će ova djeca, ako Bog da, nastaviti i dalje obuku te da, pored ove, ima još jednu grupu na vjeronauci u mektebu. Posebno je istakao obaveznu učenja Kur'ana a.š. "jer je Kur'an izvor svih naših ponosa"!

U daljnjem toku ovog zaista kvalitetnog programa, nezapamćenog povodom ovakvih svečanosti, djeca su se prosto utrkiivala u odgovorima na pitanja iz islamskog ilma, zašta je bio zadužen glavni imam Odbora Islamske zajednice

Prizren, Ali-ef. Vezaj, koji je inače na početku programa poselamio sve prisutne na bosanskom i albanskom jeziku. Neka od pitanja je postavljao i na albanskom jeziku i dobio adekvatne odgovore, zato što djeca u ovom džematu nastavu u osnovnoj školi pohađaju na albanskom jeziku, još od 1971. godine, kao što je i većina džematlija nacionalno izjašnjena kao Albanci.

Pred prisutnima u prepunoj džamiji redali su se ašereta iz Kur'ana a.š., ilahije, kaside i recitali, gotovo bez ijedne sitnije greške od strane djece-mekteblija, što je i najstarijem prisutnom imamu iz okoline Fehim-ef. Osmaniju iz Gornjeg

- književnom albanskom, koga uče u školi, i književnom bosanskom koga su savladali u mektebu preko ilmihalske i ostale literature, a čiji dijalekt inače govore u svojoj sredini. Iako nepla-

bajram, unutar Bajrama"... Džematu se također obratio i prof. Rešat Medžiti, imam Bajrakli džamije u Prizrenu, zatraživši halaluk što ne može da se baš najbolje izrazi na bosan-

Pazara su djeci kao hediju podijelili po jedan primjerak Mushafi-šerifa.

Evo i imena mekteblija, svršenika hatma-dove:

Meliha Rama (1992.), Ahmed Veljija (1992.), Fahret Bajrami (1992.), Fahir Rama (1992.), Salem Rama (1992.), Rahmela Smailji (1992.), Azra Bajrami (1993.), Fatima Dilji (1993.), Almedin Veljija (1993.), Rafet Smailji (1993.), Samih Smailji (1993.), Salem Bajrami (1993.), Fuad Smailji (1993.), Meto Rama (1993.), Aziska Rama (1993.), Amela Smailji (1993.), Zuhid Rama (1994.), Emruš Rama (1994.), Selma Rama (1994.), Jasmin Smailji (1994.), Belsid Bajrami (1994.), Medina Rama (1994.), Adnan Smailji (1994.) i Bekir Bajrami (1994.).

Poslije klanjanja podne-namaza, svi musafiri, kao i akreba i komšije, ljubazno su pozvani na svečani ručak u kućama roditelja djece, koji se tradicionalno priređuje ovom prilikom, bez obzira što iziskuje itekakve izdatke. Djeca-slavljenici su, naravno, tom prilikom dobila i određene hedije od svojih rođaka.

Neka Allah dž.š. ukabuli mekteblija i njihovim roditeljima te svima onima koji su uzeli učešće na ovom mubarek skupu, koji će, inšallah, biti podstrek za slične, kako u ovom tako i u drugim džematima.

Ljubinja, koji je poznat po tradiciji izvođenja vjeronauke, natjeralo suze na oči, u čemu svakako nije bio sam. Zanimljivo je da je na magfili ženski dio džemata cijelo vrijeme izvođenja bio veoma tih, što posebno govori da je stepen interesovanja bio na nivou kvaliteta programa.

I ovom prilikom se pokazalo da su djeca "poput čiste ploče", spremna da nauče i savladaju različitu materiju iz vjeronaučnog domena i da to iskažu na dva jezika (zapravo, računajući i učenje Kur'ana a.š. - na tri)

nirano, dogodio se izuzetan spoj i prilika da nauče i izgovaranje književnog bosanskog jezika te njegov alfabet, što će im kroz život dodatno vrijediti - za korišćenje medija, knjiga, stručne literature, eventualnih studija i sl.

Pri kraju programa, Nail-efendija je pozvao da se skupu obrate musafiri iz Sandžaka koji su specijalno došli na ovu hatma-dovu. Ispred delegacije vazunasihat je održao prof. Enver Gicić, koji je podvukao da je ovo danas "još jedan naš

skom jeziku, pošto mu je maternji albanski. On je posebno istakao značaj ovakvih skupova za zbližavanje muslimana.

Na kraju, prije hatma-dove, koju je proučio spomenuti Fehim-efendija, hafiz Mersad-ef. Ajazi je izučio prigodno ašere na više kirata, kao što je i početak programa otvorio hafiz Daut iz Prizrena, proučivši nekoliko ajeta Kur'ana časnog.

Poslije dove, mualim Nail-efendija podijelio je diplome svršenicima vjeronauke, a musafiri iz Novog

ADEM A.S. (I)

Prvi čovjek i otac čovječanstva

Porijeklo, dužnost i svrhu čovjeka Allah Sveznajući i Mudri je kazao u Kur'an-i kerimu i tako se smilovao ljudima da ne "lutaju" u idejama o tim bitnim pitanjima

Mr Sead IBRIĆ

Nakon što je stvorio kalem, Zemlju, Sunce, Mjesec, planete, planine, vode, životinje, meleke i džinne, Stvoritelj svega postojećeg je stvorio i prvog čovjeka - Adema a.s. Pored toga što je bio prvi čovjek on postade i prvi putokaz ljudima na ovome svijetu, tj. poslanik i vjerovjesnik.

Allah dž.š. ime prvog čovjeka i prvog vjerovjesnika Adema a.s. u Kur'an-i kerimu spominje na 25 mjesta. Porijeklo, dužnost i svrhu čovjeka Allah Sveznajući i Mudri je kazao u Kur'an-i kerimu i tako se smilovao ljudima da ne "lutaju" u idejama o tim bitnim pitanjima.

«A kada Gospodar tvoj reče melecima: "Ja ću na Zemlji halifu postaviti!", oni upitaše: "Zar ćeš na Zemlji postaviti onoga koji će na njoj nered širiti i krv prolijevati?! A mi Tebe veličamo hvalom i kako Tebi dolikuje štujemo!" On reče: "Ja znam ono što vi ne znate." (El-Bekare, 30)

Ibn Kesir u svom Tefsiru tumačeći ovaj ajet kaže: "Kao znak Svoje milosti prema čovjeku Allah Uzvišeni ukazuje na položaj čovjeka prije stvaranja i kaže: "A kada Gospodar tvoj reče melecima..."", tj. pričaj to, Muhammede, svom narodu! "Ja ću na Zemlji halifu postaviti", znači ljude koji će jedni druge stoljećima i generacijama nasljeđivati kao što Uzvišeni kaže: "On je Onaj Koji vas je međusobnim nasljednicima na Zemlji učinio" (35:39) i to je ispravan komentar riječi, za razliku od mišljenja onih koji kažu da je Adem Allahov namjesnik na Zemlji, na osnovi riječi Allaha Uzvišenog: "Ja ću na Zemlji halifu postaviti." U vezi s riječima Allaha

Uzvišenog: "Zar ćeš na njoj postaviti onoga ko će nered širiti?", Abdurrezzak navodi od Ma'mera, a on od Katade: «Kao da ih Allah obavještava, ukoliko na Zemlji bude stvorenja koja nered šire i krv prolijevaju, pa kaže: "Oni rekoše: - Zar ćeš na njoj postaviti onoga ko će nered širiti i krv prolijevati", što su riječi meleka i to ne kao izraz suprotstavljanja Allahu, kako se to nekad čini, jer Allah meleke predstavlja takvima da oni ne izlaze svojim govorom ispred Njega i ne postavljaju bilo kakvo pitanje bez Njegove dozvole.» Ibn Džurejdž kaže: "Oni su samo kazali ono što ih je Allah obavijestio u vezi sa stvaranjem Adema, pa su rekli: "Zar ćeš na njoj postaviti onoga ko će nered na njoj širiti i krv prolijevati?"

Adem a.s. je stvoren po principu "kun fejekun", kao što se kaže u ajetu: "Primjer Isaov doista je kod Allaha isti kao i primjer Ademov: od zemlje ga je stvorio, a zatim mu rekao: "Budi!" i on bi!" (Ali Imran, 59) Stvoren je od pregršti zemlje. U predaji stoji da je Allah dž.š. najprije naredio i poslao meleka Džibrila, a zatim Mikaila da uzme taj pregršt zemlje i done se ga za stvaranje čovjeka. Međutim, zemlja je zatražila zaštitu od Allaha da se od nje stvori neko ko će biti neposlušan Allahu dž.š. Na kraju šalje meleka smrti (Azraila) koji se susreo sa istim odgovorom, našta je kazao da se utječe od neposlušnosti Allahu dž.š. i uzeo je tri vrste zemlje, sa tri različita mjesta, i to: crnu, bijelu i crvenu. Zbog toga prvi čovjek dobi ime Adem, u smislu stvorenja od zemlje.

Allah dž.š. ga je stvorio u petak, u tom danu je ušao u Džennet, izašao iz Dženneta, primljena mu je

dova i istigfar i tog dana je umro. Živio je hiljadu godina, a po Bibliji 930, s tim što je ostalih 70 bio u Džennetu. Žena mu je preselila dan poslije njega.

«I pouči On Adema svim imenima, a onda ih predoči melecima i reče: "Kažite Mi imena njihova, ako istinu govorite!" - "Subhanallah!", rekoše oni, "mi znamo samo ono čemu si nas Ti poučio! Samo si Ti Znalac Mudri." - "O Ademe", reče On, "kaži im njihova imena!" I kada im on kaza imena njihova, Allah reče: "Zar vam nisam rekao da samo Ja znam tajne nebesa i Zemlje i da samo Ja znam ono što pokazujete i što krijete?" (El-Bekare, 31-33)

Ibn Kesir kaže: "... Poučio ga je imenima svih stvorenja, od najviših do najnižih. Ovo potvrđuju i riječi Poslanika s.a.w.s u vezi sa "velikim šefaatom": - Oni će doći A d e m u i kazati mu: "Ti si praotac ljudskog

to znači: Zar ćeš na njoj postaviti onoga koji će nered širiti i krv prolijevati mimo nas, ili nekoga od nas?! Mi Tebe veličamo, hvalimo i štujemo! Znači, oni su

mislili da će svi ljudi krv prolijevati i nered na Zemlji širiti, ne znajući da će među njima biti i vjerovjesnika i bogougodnih i dobrih!... Zatim Allah kaže: "O Ademe", reče On, "kaži im njihova imena!" I kada im on kaza imena njihova, Allah reče: "Zar vam nisam rekao da samo Ja znam tajne nebesa i Zemlje, i da samo Ja znam ono što pokazujete i što krijete?!"

Zejd ibn Eslem navodi: - Rekao im je: "Ti Džibrile, ti Mikaila, ti Israfile...", dok nije nabrojao imena svih, a Mudžahid kaže: "Znači ime svake stvari!"

"A kad rekosmo melecima: - Ničice padnite Ademu!, - oni ničice padoše svi izuzev

Iblisa. On ne htjede, uzoholi se i postade nevjernik. - I Mi rekosmo: - O Ademe, živite ti i žena tvoja u Džennetu i jedite u njemu gdje god želite, ali se ovome drvetu ne približujte, pa da time nepravdu učinite! - Ali, šejtan ih navede na grijeh i zbog njega (drveta) izvede ih iz onoga u čemu su bili! - Sidite! - rekosmo Mi. - Jedni drugima ćete neprijatelji biti, do određenog vremena vaše je boravište i uživanje neko vrijeme!" (34-36)

Hafiz Ebu-Bekr ibn Merdevejh prenosi od Ebu Zerra r.a. da je pričao: "Rekao sam: "Allahov Poslaniče, šta misliš o Ademu? Je li on bio vjerovjesnik?" Rekao je: "Da, bio je vjerovjesnik i poslanik s kojim je Allah razgovarao, licem u lice." (direktno)

Od Ibn-Abbasa i nekih ashaba se prenosi predaja: "Adem je jedno vrijeme hodao sam, bez žene, po Džennetu. Jednom je zaspao, a kada se probudio, pored glave bila mu je žena koju je Allah stvorio od njegovog rebra. On je upitao: "Ko si ti?", pa mu je odgovorila: "Žena." Rekao je: "Zašto si stvorena?" Ona je kazala: "Da ti nađeš smiraj kod mene." Gledajući sve što on zna, melec su mu rekli: "Ademe, kako joj je ime?" "Havva" - odgovorio je on. Oni su upitali: "Zašto Havva?" On je odgovorio: "Jer je stvorena od nečega živog!"

Što se tiče drveta ima mišljenja da je to čokot grožđa, da je pšenica, da je drvo smokve, da je trn, trma, palma i dr.

Allah dž.š. je odabrao Adema a.s. i Nuha a.s. (Ali Imran, 3/33) Adema a.s. je stvorio Svojom rukom, udahnuo mu je dušu, podučio ga pojmovima i dao mu mnogobrojne blagodati.

Nastavit će se...

NOVOPAZARSKA DEPONIJA GOLO BRDO ISPOD GRANICE LJUDSKE CIVILIZACIJE

Ekološka bomba nad Pazarom

Glas slavuja i drugih šumskih pjevačica se ne čuje. Sitne ptice su pobjegle od jata gavranova, a tišinu Kanog buča paraju eksplozije plastičnih ambalaža i drugih sudova iz domaćinstva. Divlje svinje su sa Deponije pokupile otpatke životinjskog porijekla. Ostale su samo krupnije kosti. Psi lualice raznose kosti i životinjske otpatke daleko van lokacije Deponije koja nikada nije bila ograđena. Nijedan od namijenjenih tehničkih uređaja nije u funkciji, a otpadne vode koje formiraju desno izvorište rijeke Jošanice niko ne kontroliše

Ibro MEHMEDOVIĆ

Umjesto novog Zlata-
ra, kako je trebalo izgledati Golo brdo, sada je ovdje slika koja čovjeka užasava. Ovdje je grobnica ekologije, katastrofa prirodne ljepote i nadasve najopasniji zagađivač životne sredine. Smrad koji guši razlijegao se padinama Rogozne, a sela uokolo su ostala prazna. Najbrojniji stanovnici su gavranovi, orlovi lešinari i divlje zvijeri. Golo brdo je užas civilizacije.

Kada bi se na Golom brdu pojavio neko od srednjoškola-
laca koji su pošumljavali ovo brdo prije 25 godina, zaplakao bi pred slikom kakvu niko ne želi vidjeti. Poslije rampe na kojoj piše "Deponija Golo brdo" pruža se kosturnica iz novopazarskih klanica i guši smrad. Pejzaž borovih sadnica razoran je makadamskim putevima koji vode u jarugu Slana voda gdje je smještena laguna za sakupljanje otpadnih voda sa Deponije. Dolinom nekadašnjih močvara i najljepših izvora sada se vodotoci ne vide. Sve je zatrpano svim vrstama čvrstog otpada, svim što spada u ljudske produkte. Ovdje su bačene automobilske gume, šporeti i drugi kućni aparati. Dakle, najviše toga što ne spada u smeće.

Nad jarugom Slana voda ni obećane raže vjetrova ništa ne znače, a predviđeno zakišeljavanje deponije i isparavanje otpadnih voda je samo misiona imenica. Glas slavuja i drugih šumskih pjevačica se ne čuje. Sitne ptice su pobjegle od jata gavranova, a tišinu Kanog buča paraju eksplozije plastičnih ambalaža i drugih sudova iz domaćinstva. Divlje svinje su sa Deponije pokupile otpatke životinjskog porijekla. Ostale su samo krupnije kosti. Psi lualice raznose kosti i živo-

tinjske otpatke daleko van lokacije Deponije koja nikada nije bila ograđena. Nijedan od namijenjenih tehničkih uređaja nije u funkciji, a otpadne vode koje formiraju desno izvorište rijeke Jošanice niko ne kontroliše. Najbliža ustanova u kojoj se može izvršiti fizičko-hemijsko i mikrobiološko ispitivanje vode je Higijenski zavod u Kraljevu, jer, uzgred rečeno, novopazarski Zdravstveni centar nije opremljen za ovakve usluge.

Da je ova Deponija najveći zagađivač ipak postoje podaci u Ekološkom udruženju "Raškin sliv". Naime, u nalazu uzoraka vode ispod Deponije mikrobiološkom analizom je izolovano 65-0.000 patogenih bakterija u 1.000 ml vode. Svi drugi indikatori su opasni po zdravlje.

Na mjestu ekološkog zločina

Za određivanje lokacije za Deponiju iz ove priče nije ispoštovan ni jedan ekološki kriterijum. Svi koji su učestvovali u ovoj radnji imali su na "umu" samo političku konotaciju - da se učini loša usluga ovdašnjem narodu i oštetiti država Srbija u materijalnom pogledu, jer su u izvještajima, kojim su praćene sve peripetije oko izgradnje Deponije, saopšteni podaci koji se ne mogu opravdati.

Deponija Golo Brdo je građena u vrijeme diktature Slobodana Miloševića kada su zločini bili aktuelni, ali kako su naši sugrađani pristajali na takvu zločinačku uslugu, to nikome nije jasno. Dakle, lokacija za Deponiju je određena u najljepšem predjelu Rogozne, na lokaciji pošumljene goleti, sa močvarama i podzemnim vodama i što je najčudnije - na izvorištu rijeke Jošanice. Radilo se tada po modelu da se za promašene investicije

ne odgovara, jer su na vlasti u novopazarskoj opštini bili članovi JUL-a, partije koja je poznata po ubijanju svojih protivnika - pojedinačno i masovno.

Deponija Golo brdo građena je po principu: "Veži konja gdje ti aga kaže." Sve je bilo pod objektivno sumnjom. Smeće je trebalo odvoziti magistralnim putem, pa makadamom sa

gradskog područja, koje se nalazi na nadmorskoj visini oko 500 metara, do Deponije locirane na 1.100 metara uzbrdicom sa prosječnim usponom od osam posto. Ekonomska računica nije postojala, ali ni analiza da li to može izdržati grad koji je nisko na ljestvici nerazvijenih područja.

Sve što je bilo poznato iz projekta na terenu je potvrđeno suprotno. Akteri ovog ekološkog zločina su vjerovali da se voda može isparavati i na hladnoći ispod nule i da tako nikada otpadne vode iz deponije neće zagađivati Dolačku rijeku - desnu pritoku Jošanice. Dakle, kako su svi koji su odlučivali o ovom skandalu i sada živi i na svojim udobnim mjestima, moralno bi bilo da dođu ovamo na mjesto zločina da se poklone kosturnicama rasutim po terenu, da vide kako su napravili rezervat pasa lualica, vukova, divljih

svinja i gavranova. Inspekcije i zdravstvene ustanove bi morale objasniti šta u epidemiološkom pogledu znači to što jata gavranova raznose kosti po obližnjim selima.

Hronologija skandala

Izgradnja deponije na Golom brdu je započeta 1993. godine izborom lokacije koja nije smjela biti na terenu gdje postoje srpske

takva šteta koja se nikad ne može nadoknaditi. U pitanju je zločin prema životnoj sredini i ono mnogo važnije - dovođenje u opasnost ljudi ovog kraja.

Mišljenja građana ovog područja i stručnjaka koji su reagovali nije bilo relevantno. Jer, Golo brdo, kao najpodesnije za deponiju, modernu i sanitarnu, određeno je od strane eksperata Ministarstva za nauku i zaštitu životne sredine. Gradski zavod za zaštitu zdravlja iz Beograda uradio je elaborat "Analiza uticaja na životnu sredinu", koji je dobio saglasnost republičkog resornog ministarstva. Svoju riječ je dao i "Geozavod" iz Beograda i sve je to potvrđeno od strane revizione komisije. Svi su, naravno, znali šta je u stvarnosti, odnosno da je sve drugačije, ali je iza toga stajala država u raspadanju.

Dakle, stepen ugroženosti biosfere Golog brda i okoline dostigao je kritičnu tačku veoma brzo, odnosno kada je zadnja stručna komisija krajem 2001. godine obišla potencijalne lokacije za izgradnju nove deponije. Tada su javno otkriveni nedostaci u funkcionisanju ovdašnje deponije. Svi podaci iz zapisnika ove komisije konstatuju da je stanje neodrživo u svim segmentima, ali i to da su od javnosti sakrivane mnoge stvari.

Ovaj dokument je nedavno objavljen u časopisu "Sent", a novopazarsku priču koju imate ispred sebe inicirale su ekološke nevladine organizacije iz Novog Pazara. Ove organizacije će uskoro pokrenuti kampanju za zatvaranje ove deponije u namjeri da se spriječi ekološka katastrofa.

Možemo li probuditi odgovorne ljude u lokalnoj vlasti - ostaje da se vidi?

RUKOPISNO BLAGO SANDŽAKA U GAZI ISA-BEGOVOJ BIBLIOTECI U NOVOM PAZARU (VIII)

Tuhfetu'l-muluk

Jedno od djela iz oblasti islamskog prava - fikha, koje se u rukopisu nalazi u Gazi Isa-begovoj biblioteci, je Tuhfetu'l-muluk. Djelo je na arapskom jeziku

Mr. Sead IBRIĆ

Riječ *tuhfe* znači poklon ili hedija, a *muluk* je množina od melek što znači vladar. Tako naziv djela *Tuhfetu'l-muluk* ima značenje *Poklon vladarima*. Knjiga je kraći priručnik iz fikha.

Upotreba ovog djela u Osmanlijskoj državi, pa i kod nas, bila je veoma rasprostranjena i ono se mnogo prepisivalo i proučavalo. U Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu nalazi se oko tri-deset različitih primjeraka rukopisa ovog djela. Neki od tih rukopisa su odvojeni i sami po sebi knjiga, a nekoliko se nalazi u *medžmu'ama*, odnosno zbirka-ma nekoliko djela. Najviše ovih rukopisa potiče iz 18. stoljeća. Djelo je kratki katekizam u obliku pitanja i odgovora o islamskim dužnostima.

Par riječi o autoru

Na prvom listu, pored pečata i potpisa vlasnika, grafitnom olovkom je arapski napisano ime autora Zinuddin (Zejnuddin) Muhammed ibn Ebi Bekr Abdulmuhsin er-Razi el-Hanefi. Zatim se kaže: pogledaj (*unzur*) u *Kešfu'z-zunun*, u prvom džildu (tomu) na 344. sahifi (stranici). Kako navodi rahmetli Kasim Dobrača u svom *Katalogu arapskih, turskih i perzijskih rukopisa* autor je preselio na Ahiret u drugoj polovini 7. (13.) stoljeća, što znači da je djelo nastalo u tom periodu.

Rahmetli hadži Mehmed Handžić nam daje opširnije podatke o autoru knjige, tako što je na jednom rukopisu ovog djela u Gazi Husrev-begovoj biblioteci ostavio bilješku u kojoj navodi puno ime autora, a koje smo gore naveli. Ali pored toga kaže da u *Kešfu'z-zununu* stoji da neki kažu da je autor ovog djela Muhammed ibn Ebi Bekr ibn Abdulkadir er-Razi, koji je autor djela *Mubataru's-*

sihabi'l-muteveffa, napisanog 691. ili poslije 666. godine. Također kaže da ima mogućnosti da je tekst ovog djela plod šejha Ebu'l-Mekarim Šemsuddin ibn Tadžuddin Et-Tokatija. Hasandedić Hivzija u svom Katalogu za autora kaže da

'*alemin ve's-salatu ve's-selamu ala 'ibadibi'l-lezine'stafa. Muhtasar fi 'ilmi'l-fikhi džema'atu li ba'di ihvani fi'd-dini...*' (Hvala pripada Allahu, Gospodaru svih svjetova, a selam i salavat neka je na Njegove odabrane robove. Ovo je sažetak

Datum i porijeklo rukopisa

Na prvom listu se nalazi natpis da je sahib (vlasnik) ove knjige hafiz Abdulhamid Čevdarizade. Pored tog rukopisa nalaze se i tri okrugla pečata, od kojih je jedan nečitak, a vjerovatno i on pripada spomenutom vlasniku. Dva čitka pečata su prečnika 1,4 cm, s tim što je gornji obrubljen unutrašnjom kružnom linijom. Prvi, odnosno gornji, pečat ima tri reda, u prvom arapski piše *hafiz*, u drugom *Abdulhamid*, a u trećem podvučenom 1270. (godina, tj. po gregorijanskom 1853/54.) Drugi, odnosno donji pečat, ima isto tri reda, s tim

koje spominje Jakub Memić i to: Grahovac Hamdi i Koničanin Hamdija. Naravno, ovo je pretpostavka.

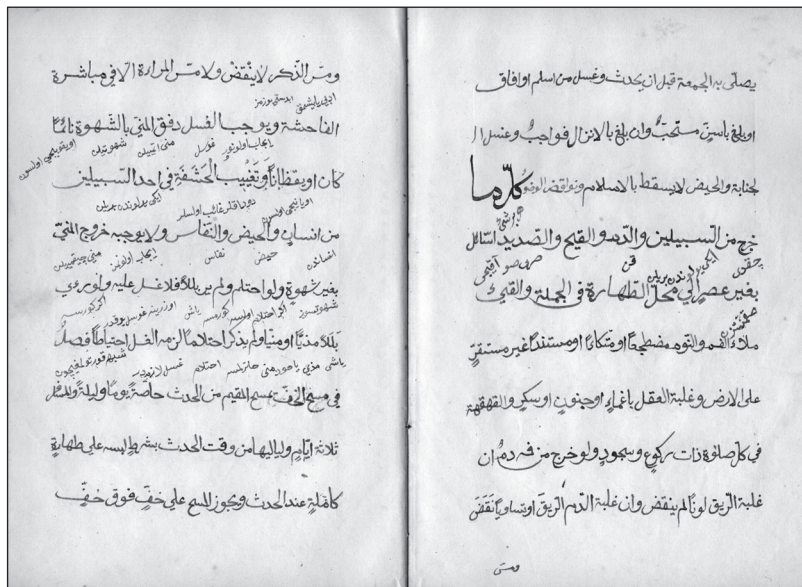
Na zadnjem listu br. 75-a, u lijevom uglu pri dnu, nalazi se sljedeći natpis, ispisanim manjim harfovima od glavnog teksta: "*Ketebehu el-fakir el-hakir Čudarizade Abdulhamid Hifzi gaferal-lahu lehu ve li-validejhi.*", što na bosanskom znači: "*Knjigu je prepisao siromah slabašni, sin Čudarija Abdulhamid Hifzi, neka Allah oprosti grijehe njemu i njegovim roditeljima.*"

Na istom listu nalazi se podatak koji glasi: "*Sene salis ve seb'ine ve mietejni ve elf 1273.*", što znači da je prepisivanje završeno 1273. hidžretske godine, odnosno 1856/57. godine. Podaci o mjestu, mjesecu i danu prepisivanja nisu navedeni. Knjiga je od mlađih rukopisa i na osnovu ovog podataka stara je 150 godina. Također je zanimljivo da je nastala u periodu kada je štamparija zauzela mjesto kalemu - peru.

Trenutno stanje

Među stranicama nalazi se rukopis na jednom listu, gdje je na umjetnički način rik'a pismom ispisana jedna događaj o ruci Jahja-a a.s. i šta se uči između rekata na teravijah namazu.

Pored toga što je na nekoliko mjesta "djetinjasto" iškrabana, ipak je dobro sačuvana. Povez je platneni, a korice su papirne i ukrašene su *ebru* stilom, uglavnom svijetlo braon boje. Svi listovi postoje i nema nedostataka.

je Zajnuddin ibn Es-Sarrak Muhammed ibn Ebi Bekr Hasan er-Razi.

Na ovo djelo je urađeno i nekoliko komentara. Jedan od njih je *Šerhu Tuhfeti'l-muluk* od Muhammed ibn Abdullatif ibn Abdulaziz ibn Meleka, poznatog kao Ibn Firišite (umro 854/1-450.) Pored ovog postoje još dva komentara i to *Minbatu's-suluk fi šerhi tuhfeti'l-muluk* od Bedruddin Mahmud ibn Ahmed el-Ainija (umro 1451/855.) i *Hedijetu's-saluk fi šerhi tuhfeti'l-muluk* od Muharrem ibn Arif ibn Hasan Ebu'l-Lejs ez-Zejli es-Sivasija.

O rukopisu i sadržaju

Knjiga nema sadržaja. Sastoji se od 75 listova i na kraju ima jedan *vikaje varak* (zaštitni prazni list). Listovi nisu numerizovani. Na prvoj ispisanoj stranici crvenim slovima je napisan naslov djela i to: *Haza kitabu Tuhfetu'l-muluk fi mezheb*, što znači: Ovo je knjiga *Tuhfetu'l-muluk u mezhebu* (?) Nakon toga slijedi bismila, pa hamdela na sljedeći način:

"*Elhamdulillahi rabbi'l-*

na polju nauke iz islamskog prava koji sam sakupio za neku svoju braću (u vjeri)).

Nakon toga počinje sa poglavljima, njih deset, za koja kaže da su najvažnija, nazivajući ih *kitab*. Prvo poglavlje je *Kitabu't-tahare*, zatim *Kitabu's-salah*, *Kitabu'z-zekah*, *Kitabu's-savm*, *Kitabu'l-hadždž*, *Kitabu'l-džihad*, *Kitabu's-sajd* (*mea'z-zebah*), *Kitabu'l-kerahijeh*, *Kitabu'l-feraid* a posljednje je *Kitabu'l-kesbi* (*mea'l-ede*). Počeci ovih poglavlja i *faslovi* (odlomci) su napisani crvenim, a tekst crnim mastilom. Djelo je napisano slabim nash pismom, krupnijim slovima i nije vokalizovano. Stranice imaju po 9 redova odakle se vidi da je velika praznina između redova (oko 1,5 cm) najvjerovatnije ostavljena za bilješke i tumačenje glavnog teksta. No, ipak ovo djelo sadrži veoma malo glosa koje tumače tekst. Njih nekoliko glosa je na staroturskom, odnosno osmanlijskom jeziku. Stranice nisu odrubljene. Dimenzije knjige su 21 cm x 16,7 cm.

ERRATA

U prošlom u rubrici Baština objavljen je novi tekst o rukopisima iz Gazi Isa-begove biblioteke, ali je greškom ostao naslov iz VI nastavka ovog ciklusa. Umjesto *Kitabu'd-damanat* pravi naslov teksta je FEVAIDU'L-FETAVA.

Izvinjavamo se autoru i čitaocima.

O ODNOSU MUSLIMANA PREMA DRUGIM LJUDIMA

Dobro i zlo nisu isto

Muhammed a.s. je rekao: "Allah je pažljiv i voli pažljivost u svemu."

Enes-ef. SVRAKA

Zahvaljujemo Uzvišenom Allahu dž.š. na nebrojenim blagodatima kojima nas je darovao. Zahvaljujemo mu što nas je učinio sljedbenicima uzvišene i kod Njega jedine priznate vjere islama. Neka Mu je hvala što nam je poslao Kur'an-i-kerim kao uputu i spas na ovom i budućem svijetu. Zahvaljujemo Mu što nam je omogućio da Mu se u ovom mubarek i odabranom danu obratimo i zamolimo Njega Uzvišenog da primi naša dobra dijela, da grijeha naše oprost i obrađuje nas nagradom koju je obećao Njegovim iskrenim robovima.

Draga braćo i cijenjene sestre, u vremenu u kojem živimo potrebno nam je mnogo više mudrosti, međusobnog uvažavanja i razumijevanja, tolerancije, sloge, ljubavi i jedinstva, jer nije isto mudrost i naivnost, međusobno uvažavanje i međusobno neuvažavanje, nije isto tolerancija i netrpeljivost, nije isto ljubav i mržnja, nije isto jedinstvo i nesloga, nije isto dobro i zlo, a Allah dž.š. kaže:

"Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim uzvratiti, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati." (Fussilet, 34)

Muhammed a.s. je rekao: *"Allah je pažljiv i voli pažljivost u svemu."* (Buharija, Ahmed, Tirmizi i Ibn Madže)

Odnos muslimana prema ostalim ljudima karakteriše tolerantnost i krasi blagost, a odlikuje praštanje, prelaženje preko uvreda i suzdržavanje od izliva srdžbe. Ove vrline su znak istinske bogobožnosti, iskrenog imana, dokazi snage ličnosti i obilježje njene veličine, a ne kao shvaćanje o snazi i moći gdje se smatra da snaga leži u osveti. Iako prirodni osjećaji podstiču čovjeka na osvetu i nalažu mu da zlo uzvratiti istim, a to je pravo koje mu daje islam pod uslovom da ne prekorači granicu, ipak preporučuje

oprost i obećava nagradu za njega.

"Nepravda se može uzvratiti istom mjerom, a onoga koji oprost i izmiri se Allah će nagraditi; On, uistinu, ne voli one koji nepravdu čine." (Eš-Šura, 40)

Prema tome, mu'min daje prednost Allahovoj nagradi i suzdržavanju nad

"I nastojte da zaslužite oprost Gospodara svoga i Džennet prostran kao nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje, za one koji i kad su u obilju i kad su u oskudici udjeljuju, koji srdžbu savladaju i ljudima praštaju - a Allah voli one koji dobra djela čine." (Ali 'Imran, 133 i 134)

Islam uvrštava praštanje u

zadnjih desetak godina i jesu najbrutalnija demonstracija neznanja, jednoumlja, krivog tumačenja i predstavljanja islama. Izvršioći su ličnosti koje su instruisane od svojih poslodavaca i koje svojim nepromišljenim postupcima nanose ogromnu štetu islamu, muslimanima i Islamskoj zajednici. Islamska zajednica

tvaraju ga u poprište intrige i spletki. Zato, s kojeg god aspekta pogleda, čovjek ne bi smio činiti zlo drugom, a mora izbjegavati nespornu zume i sporove koji će ga baciti u okrilje grijeha i tuđeg haka. Mnogo puta je rečeno o odnosu Muhammeda a.s. prema onima koji su mu nepravdu činili i o praštanju - na Bedru, Uhudu i mnogim drugim prilikama. Prisjetimo se osme godine po Hidžri kada je Resulullah sa svojim sljedbenicima ušao u Mekku. Svi mušrici su premrli od straha, očekivali su osvetu i zasluženu kaznu za zločine i nedjela koja su počinili prema muslimanima. Ali islam je ideja milosrđa, ljubavi i spasa na oba svijeta, pravi put, a Muhammed a.s. odraz Božije milosti. Kada je obišao oko Kabe, oprostio im je svima. Bili su zadivljeni milosrdem Allahovog Poslanika a.s. A onima koji su nanijeli veliki bol muslimanima reče: *"Idite, svi ste slobodni. Reći ću vama kao što je Jusuf rekao svojoj braći: "Ni koriti vas danas neću. Neka vam Allah oprost, a On je Najmilostiviji među milostivim."* (Jusuf, 92)

Ovakav postupak je osvajao srca ljudi, tako da su ga najokoreliji protivnici islama zavoljeli.

Muhammed a.s. je učio dovu: *"Bože, Ti praštaš i voliš opraštanje, pa oprost i meni."* (Tirmizi, Ibn Madže i Hakim)

Molimo Svevišnjeg da se smiluje na Dan obračuna - nama, našim najmilijim i svim vjernicima i vjernicama. Molim Allaha dž.š. da budemo među onima kojima je najveća želja i krajnji cilj Allah i Njegovo zadovoljstvo. Molim Allaha dž.š. da nas uputi na pravi put i bude na pomoći. Molim Allaha dž.š. u ovom odabranom danu da pomogne muslimanima cijelog svijeta, otkloni im poteškoće, podigne sa njih nevolje i poniženje kojima ih pokušavaju izložiti neprijatelji islama i muslimana. Amin!

iskaljivanjem bijesa, pa prašta iz želje da zasluži Allahovu nagradu, znajući da Svevišnji u tom slučaju na Sebe preuzima obavezu da mu ispuni želju i nagradi ga radi toga što je prešao preko uvrede koja mu je nanescena i što se uzdigao iznad osvete, našta ukazuju kur'anske riječi: "Allah će ga nagraditi", kao i ostali ajeti u kojima se spominje oprost kao što su:

"Neka im oprostite i ne zamjere! Zar vama ne bi bilo drago da i vama Allah oprost? A Allah prašta i Samilostan je." (En-Nur, 22)

Sljedbenik šehadeta zna da su blagost i praštanje rezultat imana, a ne slabosti niti bojažljivosti. Praštanje je znak da je Allah dž.š. taj pred kim će se polagati račun, te da je Njegova nagrada, koju je obezbijedio onima koji praštaju, bolja od užitaka osvete. Stoga je blagost svojstvo visokog ranga i zato donosi veliku nagradu:

program islamskog vaspitanja koje čisti srca od sklonosti za lošim, a iman usavršava. Samo na ovaj način, kroz ovaj vid humanizma kroz koji mu'min izražava svoju čovječnost, odgaja se, usavršava i čisti dušu od zla i pobude za osvetom. Praštanje i prelaženje preko uvreda rezultat je visoke svijesti o potrebi za sigurnošću zajednice i činjenice da su sitna zla uzrok velikim.

Putem medija, ili na neki drugi način, upoznati ste sa posljednjim nemilim događajima koji su se desili 03.11.2006. godine u Novom Pazaru u Arap džamiji. Poznato je iz historije islama da je u prošlosti bilo napada na Božije sluge, na imame, pa ako odemo u daleku prošlost sjetimo se ubistva drugog halife hazreti Omera, ili iz bliže prošlosti ubistva mnogih imama. Međutim, ovi sve češći fizički i verbalni napadi na našim prostorima i u najbližem komšiluku intezivirani su u

je institucija koja je kroz sva vremena, a bilo ih je mnogo teških, uspjela da sačuva instituciju i islam na ovim prostorima, zajedno sa vjernicima koji su bili uz Islamsku zajednicu i dio nje. Prema tome, najoštrije osuđujemo napad na vjerske službenike i poručujemo onima koji su se odlučili na tako ružan čin da imaju mogućnost izbora - doći u džamiju i ponašati se u skladu sa propisima Islamske zajednice, koja je na ovim prostorima više od jednog vijeka samostalno i funkcionalno organizovana, ili ostati kući i ponašati se u skladu sa svojim nahodjenjem. U džamiji je imam domaćin, a da nije tako, imam ne bi bio u mihrabu nego bi stajao za vratima, i kao što je obaveza slijediti ga u namazu, obaveza je slušati ga i postupati prema njegovim smjernicama, savjetima i nasihatima.

Sporovi i prepirke uzdrstavaju temelje društva i pre-

REAGOVANJE NA GOVOR MRŽNJE

Oživljavanje opasnosti od islama i zelene transferzale

U "Politici" od 12. novembra 2006. godine, objavljen je "Razgovor nedjelje" Srđe Trifkovića, analitičara.

Nadali smo se da je prošlo vrijeme kada su u poznatoj rubrici "Odjeci i reagovanja" razni "islamolozi", kao što je bio Miroljub Jefić, pisali "da svi jugoslovenski muslimani imaju kao vjersku dužnost da ustanu protiv države i da je sruše da bi na njenim ruševinama načinili zajednicu zasnovanu na islamskim propisima".

U napisima pod naslovima "Smeta im sve što je srpsko", "Kraj satanskog doba", "Hoće Sandžak republiku", "Natalitet po Alahu", "Pod tutinjskim minaretima - poziva li se to prošlost u Sandžaku", "Odavno traju igre oko Sandžaka", "Ribnjak potopio arheološko nalazište", "Secuju na' najniže orive svesti", "Zločini muslimanske milicije", "Islam bez maske", "Sandžak miriše na rat", "Sve se čini da malo ko

dođe u Sopoćane", "Ko tera Srbe iz Sandžaka", "Zagovornici propale osmanlijske težnje", "Pucalo se na srpsku decu", "Zabraniti SDA u Sandžaku", "Zulfikarpašić najavljuje džihad", "Umesto Sandžaka vratiti izvorni naziv Raška", "Opasnost od novokomponovane nacije", "Sahranjivao sam žrtve muslimanske milicije", "Kube krste u munar", "Stranka džihadovskih tendencija", "Rascija, a ne Sandžak", "Pod novopazarskim minaretima se valjaju talasi fundamentalizma", "Ostvaren cilj - Tutin bez Srba", "Srbi se iseljavaju, Muslimani doseljavaju" i u još stotinama takvih napisa sa velikim slikama i krupno ispisanim naslovima i još provokativnijim pod i nadnaslovima, izdvojenim i van konteksta istrgnutim dijelovima govora pojedinih bošnjačkih lidera u antrfileima listova, vršen je psihološki pritisak na bošnjačko stanovništvo da ne prilazi svojim stran-

kama i glasa za njihove kandidate. To je bilo sračunato i da vrši uticaj na srpsko stanovništvo da se u njemu usadi strah od Bošnjaka i razvije mržnja prema bošnjačkom stanovništvu.

Zahvaljujući takvoj kampanji i propagandi preko elektronskih medija najveći dio srpskog stanovništva stekao je pogrešne predstave o Bošnjacima muslimanima. Neke ankete su pokazivale da 83% srpskog stanovništva ima negativno mišljenje o Bošnjacima. Sve je to, naravno, bilo sračunato da se svori povoljno mnjenje kod Srba i opravdaju pritisci i nasilja koja su vršena po Sandžaku.

Evo sada, poslije više od decenije, ponovo se zagovaraju iste teze od strane jednog nazovi analitičara, koji traži savez kršćanske desnice i kršćanskih konzervativaca kao uticajnog bloka za borbu protiv "islamske opasnosti".

"Potrebno je ponovo se

pozabaviti pitanjem zelene transverzale kao civilizacijskim geopolitičkim projektom koji je započeo još u 14. veku", piše Trifković, "a sada je ponovio u naponu." Dakle: na noge Evropo, opet si u opasnosti od "Araviskog mora" da vas ne preplavi. Ne bojte se, tu smo mi - Srbija, koja jedino vidi tu opasnost i jedino je kadra da je suzbije. A suzbiti se može samo ako se istrijebi ta pošast. Maske se skidaju. Ono što nisu završili Milošević, Karadžić, Mladić, Krajišnik, Koljević, Plavšićka i drugi, sada treba završiti. Milošević je kriv što nije obavio zadati posao - uništenje Bošnjaka. Najnoviji javni izlivi mržnje na stadionima, Pravnom fakultetu i izjavama nekih političara, kao i zahtjevi za istjerivanje "Turaka", parole "Nož, žica, Srebrenica" i druge, samo su ilustracija takvih stavova, a razgovor Trifkovića svjedoči da se događa fašizam u Srbiji.

Nasuprot ovakvim stavovima Zoran Đinđić je devedesetih godina pisao: "Srpski političari koji su se pre više od jednog veka borili za to da Turci napuste njihove gradove, nisu bili opsednuti ugroženošću od islama nego što su to današnji... nije im padalo na pamet da šire strah od dva ili četiri miliona Albanaca. Jer, znali su da osećanje straha mobilise na pogrešan način, da ono vodi paničnim reakcijama koje umanjuju, a ne povećavaju snagu." (Borba, 18-19. avgust 1990., str. 2.) Đinđić se nije uklapao u velikosrpski program, zato je i uklonjen.

Redakcija "Politike" i javno mnjenje u Srbiji moraju odlučno ustati protiv ovakvih teza. Danas istjeravaju Turke, crnce i druge, a sutra će doći na red Srbi, ako na vrijeme ne shvate svu opasnost od ovakvih fašoidnih ideja.

Ramiz CRNIŠANIN

IZDAVANJE, PROJEKTOVANJE I UGRADNJA OZVUČENJA

Enes

Hadži Enes Dreković

Bijelo Polje, ul. 3. januara
tel. (084) 431-714. mobtel. 069 080 262

Glasislama List za vjeru, društvo i kulturu **IZDAVAČ**: Izdavačka ustanova El-Kelimeh, Novi Pazar. Glavni i odgovorni urednik: Fahrudin SMAILOVIĆ. Zamjenik glavnog i odgovornog urednika: Enver UJKANOVIĆ. Novinar: Refik SADIKOVIĆ. Marketing: Šerif MARUKIĆ. Lektura: Samir ŠKRIJELJ. Design: Mujahid Hirsch. Prijelom: Edin NIKŠIĆ. **REDAKCIJA**: Džemaludin LATIĆ, Bekir MAKIĆ, Esad KOLAŠINAC, Jakub LEKOVIĆ, Admir MURATOVIĆ, Ismet NUHAMBAŠIĆ, Rešad PLOJOVIĆ, Sead IBRIĆ, Nedžad HASANOVIĆ. **KOMPJUTERSKA PRIPREMA**: GLAS ISLAMA **DISTRIBUCIJA**: Malik NUROVIĆ **ŠTAMPA**: GRAFOKARTON, Prijepolje. Adresa Redakcije: **Ul. 1. maj 70b 36300 Novi Pazar, Tel.: ++ 381 (20) 337 270, Fax: ++ 381 (20) 334 020** Žiro račun: 160-15374-29 **KONTAKTI**: Glavni urednik: fahrudin@glas-islama.com Novinar u redakciji: refik@glas-islama.com Ostali kontakti: redakcija@glas-islama.com Internet adresa: www.glas-islama.com Rješenjem od 12.12.1996. g. GLAS ISLAMA je registrovan kod Ministarstva za informacije Republike Srbije pod registarskim brojem 2281. Rukopisi, diskete i fotografije se ne vraćaju

Redakcija Glasa islama odgovorna je samo za stavove iznesene u rubrici "Naše viđenje". Za stavove u ostalim priložima odgovorni su potpisani autori.

Vaša pisma šaljite na adresu: Ul. Gradska 1, 36300 Novi Pazar, Internet: pisma@glas-islama.com

ORDINACIJA
Marovac

ZDRAVLJE NA POKLON

- GINEKOLOGIJA
- HIRURGIJA
- INTERNA MEDICINA
- ENDOSKOPIJA
- LABORATORIJA
- ULTRAZVUK
- RENTGEN

36300 Novi Pazar
Ul. Sutjeska 9
marovac@verat.net
tel/fax: 020/389-700

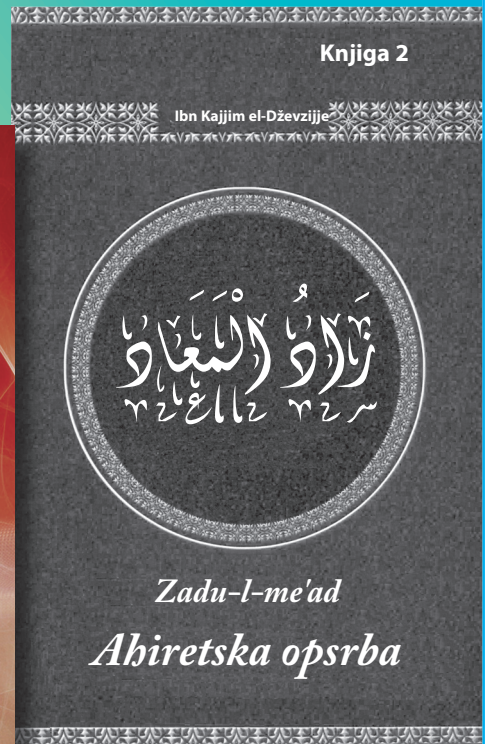
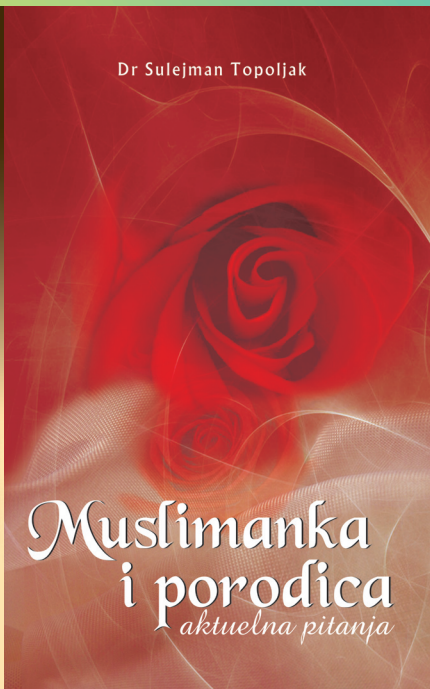
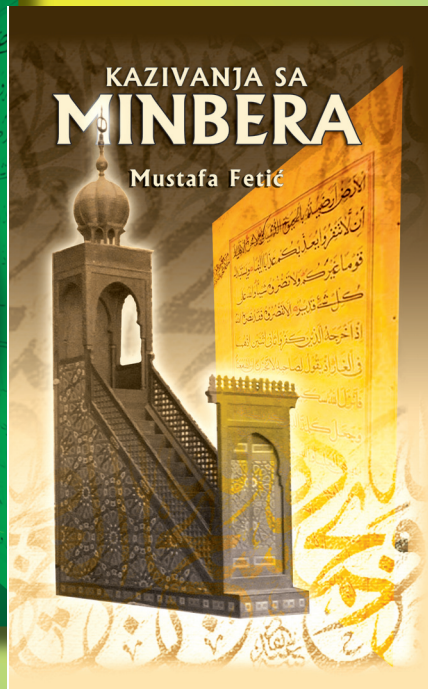
KOMPLETNA IZRADA I UGRADNJA NIŠANA U SKLADU S MUSLIMANSKIM OBIČAJIMA

MRAMOR

preduzeće za preradu, ugradnju, promet mermera i izgradnju nadgrobnih spomenika
Novi Pazar, Selakovac Dubrovačka 416 bb

tel: +381 20 315 100
mob. +381 63 8 464 981

Nova izdanja El-Kelimeh!

Uz
naredni
broj

Info tel:

020 334 020

064 16 222 84

kelimeh@gmail.com

OBERHAUZEN - NOVI PAZAR **AUTOBUSKI PREVOZ**

Preko: ESENA, DUISBURGA, DISELDORFA, KELNA, FRANKFURTA, MANHAJMA, ŠTUTGARTA, ULMA, MINHENA

Preko Slovenije: polazak subotom, povratak subotom

Preko Mađarske, Austrije (Beča): polazak utorkom, povratak srijedom
Tel: 0172/2774170

GODIŠNJI ODMORI I LJETOVANJA
Turska, Tunis, Egipat, crnogorsko primorje
PUTOVANJA, EKSURZIJE, IZLETI

PRODAJA AVIO-KARATA
SAJAMSKE I SPORTSKE MANIFESTACIJE

Novi Pazar, Amir-agin han
020/ 311 911
www.sportturist.com

BERLIN - NOVI PAZAR

Preko: LAJPCIGA, NIRNBERGA, REGENSBURGA, BEČA Polazak petkom, povratak utorkom
Tel: 0172/311 36 29

"MI SMO TI, UISTINU, MNOGO DOBRO DALI, ZATO SE GOSPODARU SVOME MOLI I KURBAN KOLJI, ONAJ KOJI TEBE MRZI SIGURNO ĆE ON BEZ POMENA OSTATI." (KUR'AN)

DARUJTE KURBAN

UČENICIMA MEDRESE I UGROŽENIM PORODICAMA

I OVE GODINE MEŠIHAT ISLAMSKE ZAJEDNICE SANDŽAKA ORGANIZUJE AKCIJU KLANJA KURBANA ZA POTREBE ISHRANE UČENIKA "GAZI ISA-BEG" MEDRESE U NOVOM PAZARU, KAO I UGROŽENIH PORODICA I POJEDINACA ŠIROM SANDŽAKA

UPLATE ĆE SE VRŠITI U PROSTORIJAMA MEŠIHATA U NOVOM PAZARU KAO I U SVIM MEDŽLISIMA ISLAMSKE ZAJEDNICE SANDŽAKA.

KRAJNJI ROK ZA UPLATU JE 30.12.2006. GODINE.

SVE DODATNE INFORMACIJE MOŽETE DOBITI U PROSTORIJAMA MEŠIHATA ILI NA TELEFON 020 315 452